

SAVA
ZAVAROVALNICA

**Poročilo o solventnosti in
finančnem položaju
Zavarovalnice Sava, d.d.
za leto 2023**

Maribor, april 2024

KAZALO

PREGLED IN POTRDITEV POROČILA S STRANI UPRAVE	5
POVZETEK	6
A POSLOVANJE IN REZULTATI	9
A.1 Poslovanje	9
A.1.1 Naziv in pravna oblika družbe	9
A.1.2 Nadzorni organ, odgovoren za finančni nadzor	9
A.1.3 Zunanji revizor družbe	9
A.1.4 Položaj družbe znotraj pravne strukture skupine	10
A.1.5 Prikaz lastniške strukture družbe	11
A.1.6 Lastniški deleži Zavarovalnice Sava v drugih družbah	11
A.1.7 Pomembne vrste poslovanja in pomembna geografska območja, kjer družba posluje	11
A.1.8 Pomembnejši dogodki v letu 2023	12
A.1.9 Dogodki po datumu bilance stanja	14
A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj	14
A.3 Naložbeni rezultati	16
A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih	19
A.5 Druge informacije	20
B SISTEM UPRAVLJANJA	21
B.1 Sistem upravljanja	21
B.1.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja	21
B.1.2 Organi upravljanja	21
B.1.3 Upravljanje tveganj	24
B.1.4 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj	24
B.1.5 Funkcija, s katero zavarovalnica zagotovi pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov	25
B.1.6 Odbori v sistemu upravljanja	25
B.1.7 Informacija o Politiki prejemkov	26
B.1.8 Poslovanje s povezanimi osebami	28
B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti	29
B.2.1 Splošno	29
B.2.2 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja	29
B.2.3 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja	30
B.2.4 Postopek ocene	31
B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti	31
B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj	32
B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj	33
B.4 Sistem notranjega nadzora	36
B.4.1 Sistem notranjih kontrol	36
B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja	36
B.5 Funkcija notranje revizije	37
B.6 Aktuarska funkcija	39
B.7 Zunanje izvajanje	40
B.8 Druge informacije	40
B.8.1 Redni pregled sistema upravljanja	40
B.8.2 Ocena sistema upravljanja	41
C PROFIL TVEGANJA	42
C.1 Zavarovalno tveganje	44
C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj	44

C.1.2	Tveganje življenjskih zavarovanj.....	49
C.1.3	Tveganje zdravstvenih zavarovanj.....	52
C.2	Tržno tveganje.....	56
C.2.1	Izpostavljenost tveganju.....	57
C.2.2	Merjenje tveganja	57
C.2.3	Upravljanje tveganja.....	59
C.2.4	Koncentracija tveganja	62
C.3	Kreditno tveganje.....	62
C.3.1	Izpostavljenost tveganju.....	62
C.3.2	Merjenje tveganja	63
C.3.3	Upravljanje tveganja.....	64
C.3.4	Koncentracija tveganja	64
C.4	Likvidnostno tveganje	64
C.4.1	Izpostavljenost tveganju.....	64
C.4.2	Merjenje tveganja	65
C.4.3	Upravljanje tveganja.....	65
C.4.4	Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije.....	65
C.5	Operativno tveganje	66
C.5.1	Izpostavljenost tveganju.....	66
C.5.2	Merjenje tveganja	66
C.5.3	Upravljanje tveganja.....	67
C.6	Druga pomembna tveganja	67
C.6.1	Izpostavljenost tveganju.....	67
C.6.2	Merjenje tveganja	68
C.6.3	Upravljanje tveganja.....	68
C.7	Druge informacije	70
D	VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI	71
D.1	Sredstva.....	73
D.1.1	Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj.....	73
D.1.2	Neopredmetena sredstva.....	73
D.1.3	Odložene terjatve in obveznosti za davek.....	73
D.1.4	Nepremičnine, zgradbe in oprema za opravljanje dejavnosti.....	74
D.1.5	Naložbe	74
D.1.6	Posojila	75
D.1.7	Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje.....	76
D.1.8	Deleži pozavarovateljev (pozavarovalni del ZTR)	76
D.1.9	Terjatve iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov.....	76
D.1.10	Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	77
D.1.11	Ostale terjatve	77
D.1.12	Denar in denarni ustrezniki	77
D.1.13	Druga sredstva.....	77
D.2	Zavarovalno-tehnične rezervacije.....	78
D.2.1	Metodologije izračuna SII zavarovalno-tehničnih rezervacij.....	78
D.2.2	Vrednosti SII zavarovalno-tehničnih rezervacij	83
D.2.3	Opis ravni negotovosti, povezane z vrednostjo ZTR-jev.....	86
D.2.4	Primerjava metodologij izračuna ZTR-jev po MSRP in po SII standardih	87
D.3	Druge obveznosti	89
D.3.1	Druge rezervacije razen zavarovalno-tehničnih rezervacij.....	89
D.3.2	Druge finančne obveznosti razen finančnih obveznosti do finančnih institucij.....	89
D.3.3	Obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov.....	89
D.3.4	Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	90

D.3.5	Obveznosti iz poslovanja	90
D.3.6	Druge obveznosti.....	91
D.4	Alternativne metode vrednotenja	91
D.5	Druge informacije	91
E	UPRAVLJANJE KAPITALA.....	92
E.1	Lastna sredstva	92
E.2	Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital.....	94
E.2.1	Zahtevani solventnostni kapital	94
E.2.2	Zahtevani minimalni kapital	96
E.3	Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala	98
E.4	Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom.....	98
E.5	Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom	98
E.6	Druge informacije	98
F	SLOVAR IZBRANIH STROKOVNIH IZRAZOV	99
G	PREDLOGE	101
S.02.01.02	– Bilanca stanja	102
S.05.01.02	– Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja.....	104
S.12.01.02	– Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	107
S.17.01.02	– Zavarovalno-tehnične rezervacije za neživljenjska zavarovanja	108
S.19.01.21	– Zavarovalni zahtevki iz neživljenjskih zavarovanj	110
S.23.01.01	– Lastna sredstva	112
S.25.01.21	– SCR – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo	114
S.28.02.01	– MCR – tako življenjska kot neživljenjska zavarovanja	115

Splošne informacije

Zneski v poročilu so prikazani v tisoč EUR, razen lastniških deležev Zavarovalnice Sava v drugih družbah (A.1.6), ki so v EUR.

PREGLED IN POTRDIČE POROČILA S STRANI UPRAVE

V Mariboru, 3. 4. 2024

Uprava družbe:

Jošt DOLNIČAR, predsednik uprave

mag. Primož MOČIVNIK, član uprave

Uroš LORENČIČ, član uprave

Robert CIGLARIČ, član uprave

POVZETEK

Poslovanje in rezultati

Leto 2023 je bilo zaznamovano s številnimi neurji in poplavami, ki so povzročile veliko materialno škodo, ter ohranjanjem povišane negotovosti na finančnih trgih vsled negotovim geopolitičnim razmeram in negotovostim glede gospodarske rasti. Družba je vsled ustrezni pozavarovalni zaščiti in sprejetim ukrepom naložbenja finančno to obdobje dobro prestala. Pomembnejši dogodki leta 2023 so navedeni v razdelku *A.1.8 Pomembnejši dogodki v letu 2023*.

V letu 2023 je družba realizirala poslovni izid iz zavarovanj v višini 30,9 milijona EUR, glavnino v Sloveniji in iz premoženjskih in NSLT zdravstvenih zavarovanj. Skupni rezultat je v letu 2023 za 3,8 milijona EUR oziroma 11 odstotkov nižji od doseženega v letu 2022. Na manj ugoden rezultat premoženjskih vrst poslovanja za leto 2023 vpliva predvsem vpliv ujm in poplav ter velikih škod, medtem ko je rezultat na življenjskih zavarovanjih na podobnem nivoju kot leta 2022. Kosmati prihodki iz zavarovanj, kosmati odhodki iz zavarovanj in čisti rezultat iz pozavarovanj po pomembnih vrstah poslovanja so ločeno razkriti v razdelku *A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj*.

Rezultat iz naložbenja, brez donosa naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, znaša 12,5 milijona EUR in je predstavljen v *A.3 Naložbeni rezultati*, rezultat iz drugih dejavnosti pa brez finančnega rezultata naložbenih življenjskih zavarovanj znaša -11,6 milijona EUR in je predstavljen v *A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih*.

Sistem upravljanja

Družba ima vzpostavljen sistem upravljanja, ki je dobro definiran in vključuje:

- ustrezno organiziranost, vključno z organi vodenja, ključnimi funkcijami in odbori,
- integriran sistem upravljanja tveganj,
- sistem notranjih kontrol.

Sistem upravljanja v družbi je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe, podrobneje je opisan v razdelku *B SISTEM UPRAVLJANJA*.

Profil tveganj

V profilu tveganj družbe prevladujejo zavarovalna in tržna tveganja. Poleg tveganj, ki so obravnavana v okviru standardne formule, je družba izpostavljena tudi likvidnostnemu tveganju, ki ga obvladuje z ustrezno sestavo, bonitetno strukturo in razpršenostjo naložbenega portfelja, ki lahko zagotavlja zadostno likvidnost za daljše obdobje težkih razmer ter strateškim tveganjem, ki pa jih obvladuje z izvajanjem ukrepov upravljanja. Podrobneje je profil tveganj obravnavan v razdelku *C PROFIL TVEGANJA*.

Spodnja preglednica prikazuje zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo Solventnosti II (angl. *Solvency Capital Requirement*, v nadaljevanju: SCR) po modulih tveganj na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
SCR	160.374	136.882
Prilagoditve za TP in DT	-769	-6.020
Operativno tveganje	15.985	14.482
BSCR	145.157	128.420
Vpliv razpršenosti tveganj	-69.795	-67.764
Vsota posameznih tveganj	214.953	196.184
Tržno tveganje	46.432	51.175
Tveganje neplačila nasprotne stranke	11.085	12.290
Tveganje življenjskih zavarovanj	17.088	22.134
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	31.484	25.402
Tveganje premoženjskih zavarovanj	108.864	85.183

Vrednotenje za namene solventnosti

Spodnja preglednica prikazuje prilagoditve postavk izkaza finančnega položaja v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju: MSRP), ki jih je družba izvedla pri vrednotenju za namene ugotavljanja solventnosti, podrobneje opisano v razdelku *D VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI*.

Prikazan je MSRP kapital in primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II (v nadaljevanju: SII).

Prilagoditve kapitala (MSRP) pri vrednotenju SII balance stanja

(v tisoč EUR)	31.12.2023
Kapital v skladu z MSRP	248.094
Podrejene obveznosti	
Razlika pri vrednotenju udeležb	2.450
Razlika pri vrednotenju drugih sredstev	-12.638
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	54.474
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-15.871
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-19.523
Manjšinski deleži	
Primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II	256.984

Upravljanje kapitala

Z ustreznim upravljanjem kapitala družba zagotavlja, da ima vedno zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in zagotavljanje zakonskih zahtev glede kapitala. Upravljanje kapitala je podrobneje opisano v razdelku *E UPRAVLJANJE KAPITALA*.

V preglednici v nadaljevanju je prikazana kapitalna ustreznost družbe na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022.

Kapitalna ustreznost družbe

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
SCR	160.374	136.882
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR	256.984	241.231
Solventnostni količnik	160%	176%
MCR	66.840	58.746
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR	256.984	241.231
MCR količnik	384%	411%

Družba pokriva SCR in zahtevani minimalni kapital (angl. *Minimum Capital Requirement*, v nadaljevanju: MCR) s primernimi lastnimi viri sredstev, ki so na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022 uvrščeni zgolj v najkakovostnejši razred. Družba izpolnjuje zakonske zahteve o kakovosti in višini kapitala za pokrivanje SCR in MCR.

A POSLOVANJE IN REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Naziv in pravna oblika družbe

Zavarovalnica Sava, zavarovalna družba, d.d.
Ulica Eve Lovše 7
2000 Maribor
Slovenija

A.1.2 Nadzorni organ, odgovoren za finančni nadzor

Agencija za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Slovenija
Tel.: + 386 (1) 2528 600
Faks: + 386 (1) 2528 630
E-naslov: agencija@a-zn.si

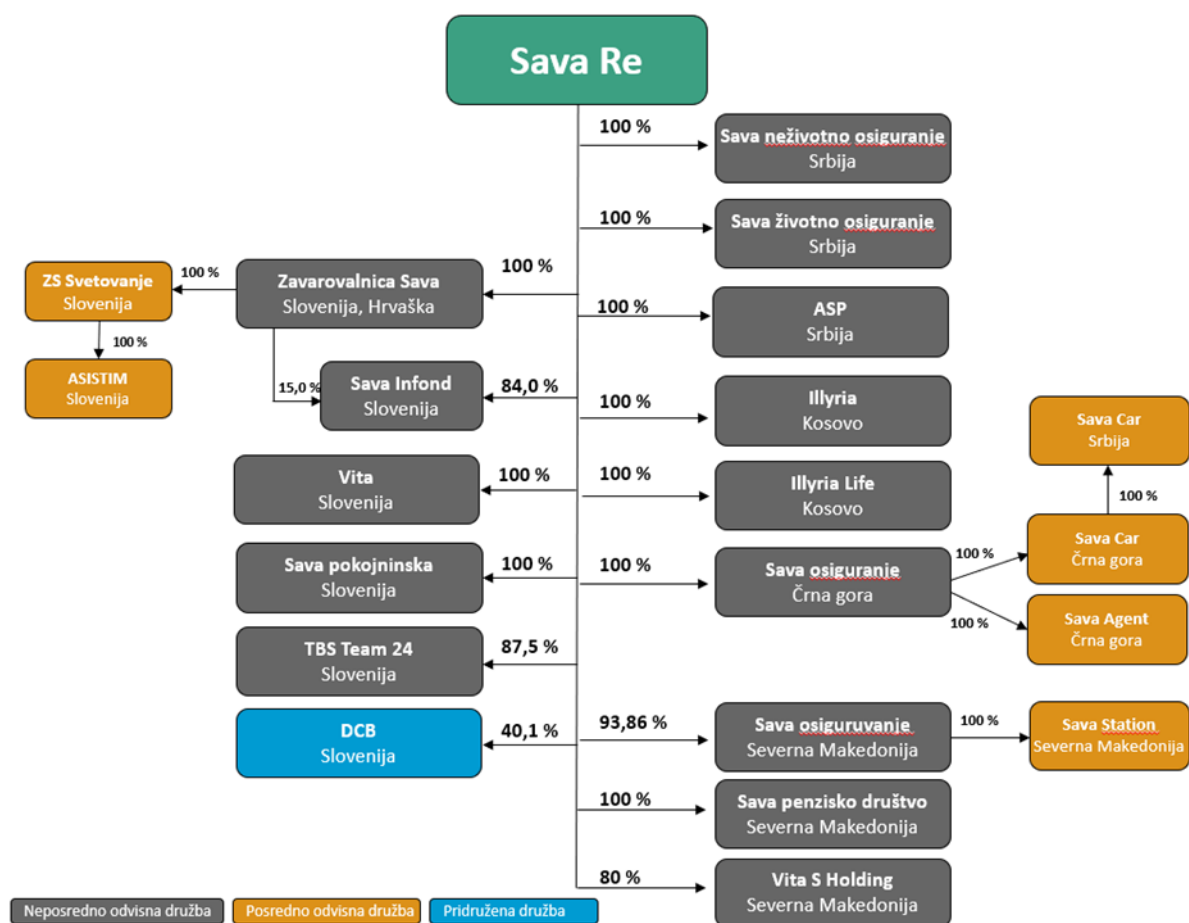
A.1.3 Zunanji revizor družbe

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165, 1000 Ljubljana
Zastopnik: Barbara Žibret Kralj, direktorica
Matična št.: 1647105000
ID. št. za DDV: 62560085

Revizijo računovodskih izkazov družbe in obvladujoče družbe izvaja revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., Dunajska cesta 165, 1000 Ljubljana. V letu 2022 je bila z družbo Deloitte za obdobje 2022–2024 sklenjena pogodba za revizijo računovodskih izkazov kot tudi pogodba o izvedbi drugih storitev dajanja zagotovil skladno z Zakonom o zavarovalništvu in skladno s Sklepom o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu. V letu 2024 je bila z družbo Deloitte za obdobje 2023–2024 sklenjena dodatna pogodba skladno s Sklepom o spremembah in dopolnitvah Sklepa o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu (Uradni list RS, št. 116-3362/2023) glede pregleda letnih računovodskih izkazov za namene poročanja Agenciji za zavarovalni nadzor.

A.1.4 Položaj družbe znotraj pravne strukture skupine

Na dan 31. 12. 2023

A.1.5 Prikaz lastniške strukture družbe

Delničar	2023			2022		
	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež glasovalnih pravic	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež glasovalnih pravic
Sava Re, d.d.	15.372.821	100,0%	100,0%	15.372.821	100,0%	100,0%

A.1.6 Lastniški deleži Zavarovalnice Sava v drugih družbah

Seznam neposredno in posredno odvisnih družb

Naziv	ZS Svetovanje. storitve zavarovalnega zastopanja. d.o.o	ASISTIM, klicni center, storitvene dejavnosti in vrednotenje, d.o.o.
Sedež	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor	Ulica Eve Lovše 7, 2000 Maribor
Matična številka	2154170000	6149065000
Vrsta dejavnosti	dejavnost zavarovalniških agentov	dejavnost klicnih centrov
Osnovni kapital	327.263 EUR	11.000 EUR
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	327.263 EUR	11.000 EUR
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah. ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Zavarovalnica Sava. zavarovalna družba d.d.: 100%	ZS Svetovanje. storitve zavarovalnega zastopanja. d.o.o.: 100%
Organi upravljanja	<u>direktor:</u>	<u>direktor:</u>
	Kos Aljaž	Goran Žarič, Lesnik Jure
Upravljalvske povezave	<i>neposredno odvisna družba</i>	<i>posredno odvisna družba</i>
Organ nadzora	Agencija za zavarovalni nadzor. Trg republike 3. 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor. Trg republike 3. 1000 Ljubljana

A.1.7 Pomembne vrste poslovanja in pomembna geografska območja, kjer družba posluje

Družba posluje na trgu Republike Slovenije in Republike Hrvaške, v ostalih državah EU pa posluje po načelu svobode opravljanja storitev. Glavnino premije se obračuna v Sloveniji (95,3 %), premijo v tujini pa obračunavamo za hrvaški trg (3,8 %) in ostale trge (0,9 %). V nadaljevanju je prikazana kosmata premija po vrstah poslovanja, ki je bila realizirana na vseh trgih v letu 2023 v primerjavi s predhodnim letom.

Geografska segmentacija kosmatih premij s prejetim sozavarovanjem

(v tisoč EUR)	2023	2022	Indeks	Delež v 2023
Država				
Slovenija	519.897	441.889	117,7	95,3
Hrvaška	20.759	18.625	111,5	3,8
Ostalo ¹	5.128	4.865	105,4	0,9
SKUPAJ	545.785	465.378	117,3	100,0

¹ Irska, Norveška, Avstrija, Madžarska.

Kosmata premija s prejetim sozavarovanjem po vrstah poslovanja

(v tisoč EUR)	SKUPAJ		Indeks
	2023	2022	
Zavarovanje izpada dohodka	49.351	46.489	106,2
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	124.815	100.853	123,8
Druga zavarovanja motornih vozil	174.730	138.568	126,1
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	85.239	78.605	108,4
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	57.875	46.414	124,7
Premoženjske vrste poslovanja	492.010	410.929	119,7
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	16.160	17.793	90,8
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	27.676	27.453	100,8
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	9.939	9.202	108,0
Življenjske vrste poslovanja	53.776	54.449	98,8
SKUPAJ	545.785	465.378	117,3

A.1.8 Pomembnejši dogodki v letu 2023

Negotove geopolitične razmere so se v letu 2023 nadaljevale. Vojna med Rusijo in Ukrajino se je nadaljevala, novost v tem letu pa je bil pojav vojne med Izraelom in Palestino. Družba ocenjuje, da zaradi zelo nizke naložbene izpostavljenosti do držav prizadetih zaradi vojnih dogodkov in zelo omejenih izpostavljenosti iz naslova sklenjenih zavarovalnih poslov vojne okoliščine ne bodo pomembno vplivale na rezultate njenega poslovanja.

Z vidika donosov je bilo leto 2023 za delnice in obveznice ugodno in je preseglo pričakovanja. Upadajoči trend inflacije napoveduje verjeten konec zviševanja obrestnih mer. Napovedi za 2024 zaenkrat kažejo na dodatno znižanje inflacije. Kreditni pribitki podjetniških obveznic so se v 2023 znižali, za naslednje leto pa se pričakuje, da bodo podjetja začela z refinanciranjem in izdajo novega dolga po nižjih stroških. Negotovost glede gospodarske rasti v Evropi ostaja relativno visoka.

Geopolitična negotovost in makroekonomsko okolje tako predvsem na finančnih trgih ohranja povišano negotovost, kljub temu zaenkrat družba ne predvideva večjih negativnih učinkov na poslovanje. Družba upravlja sistemska tveganja s tekočim spremljanjem razmer na trgu in sprejemanjem pravočasnih odločitev, hkrati pa z zagotavljanjem ustrezne diverzifikacije naložbenega portfelja in zadostnega deleža visoko likvidnih sredstev za zagotavljanje izrednih potreb po likvidnosti.

Spremljanje tveganja upada dobičkonosnosti premoženjskih zavarovanj zaradi učinkov škodne inflacije pri avtomobilskih zavarovanjih in zavarovanjih ožjega premoženja smo integrirali v redno spremljanje o tveganjih ter o njih poročali v rednih poročilih o tveganjih. Na račun inflacije smo tekom leta 2023 večkrat posodobili cenike prizadetih produktov, da bi ti še naprej zagotavljali primerno osnovo, ki bo zavarovalnici omogočala, da bo lahko izpolnila svoje obveznosti iz zavarovalnih pogodb. Učinki škodne inflacije so se v letu 2023 zmanjševali. Na premoženjskih zavarovanjih v letu 2023 posebnih odstopanj glede obnovitev oz. podaljšanj zavarovalnih pogodb družba ne zaznava. Prav tako zavarovalnica sproti spremlja stopnje predčasnih prenehanj pogodb življenjskih zavarovanj, pri čemer v letu 2023 opaza število prekinitev znotraj običajnega intervala spremenljivosti.

Zavarovalnica je v začetku leta 2023 potrdila odpornost solventnostnega položaja na inflacijski stresni scenarij, ki je bil izveden v procesu lastne ocene tveganj in solventnosti družbe (ORSA 2023). Hkrati sta bili v ORSI 2023 solventnost in kapitalaska ustreznost potrjeni z izvedbo dodatnega ekstremnega inflacijsko-finančnega scenarija.

Družba je v zaključku leta 2023 v procesu lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA 2024) ponovno testirala in potrdila odpornost na finančni scenarij, tokrat nekoliko prilagojen scenarij bančne krize. Hkrati sta bili v ORSI 2024 solventnost in kapitalaska ustreznost potrjeni z izvedbo dodatnega stresnega podnebnega scenarija prehoda na bolj zeleno gospodarstvo z višjimi učinki na naložbeni portfelj. Rezultati testiranja hujših in izjemnih situacij za tržna tveganja so opisani v razdelku *C.2.3 Upravljanje tveganja*.

Fizična tveganja, povezana s podnebjem, so za zavarovalnico zaradi njene dejavnosti zelo pomembna, škodljivi vplivi globalnega segrevanja na naravo in človeške sisteme pa neugodno vplivajo na predvidljivost škodnega dogajanja oziroma tveganje naravnih katastrof. V sklopu lastne ocene tveganj in solventnosti smo že v začetku leta v ORSI 2023 učinke fizičnih tveganj, povezanih s podnebjem, kvantitativno naslovili in ovrednotili z uporabo podnebnega stresnega scenarija z učinki na zavarovalni portfelj, družba pa je potrdila solventnost in kapitalsko ustreznost. Ocena materialnosti vpliva tveganja podnebnih sprememb na naložbeni in zavarovalni portfelj je opisana v podrazdelku *C.6.3 Upravljanje tveganja*.

Leto 2023 je bilo še posebej zaznamovano s številnimi neurji in poplavami, ki so povzročili veliko materialno škodo. Kosmate škode zaradi teh dogodkov so v 2023 dosegle skoraj 100 milijonov EUR, z upoštevanjem pozavarovalne zaščite pa je 5 največjih škodnih dogodkov na rezultat družbe vplivalo v višini 26,3 milijona EUR, iz manjših škodnih dogodkov v višini nad 100 tisoč EUR pa še 6,5 milijonov EUR. Dogodki so imeli tudi vpliv na obnovo pozavarovalne zaščite, predvsem na cene in pogoje pozavarovanja, na kar se je družba primerno odzvala in zagotovila ustrezno pozavarovalno zaščito za naslednje poslovno leto.

Fizična tveganja, povezana s podnebjem, smo ob koncu leta v ORSI 2024 dodatno izpostavili, izvedli dva stresna scenarija, kjer smo testirali kratkoročno in dolgoročno povišanje frekvence in jakosti naravnih katastrof, družba pa je potrdila robustnost kapitalске ustreznosti in ustreznost pozavarovalne zaščite. Rezultat povzamemo v *C.1.1.3 Upravljanje tveganja*.

Družba je ob spremljavi tekočih rezultatov poslovanja in likvidnosti redno spremljala tudi kapitalsko ustreznost, predvsem z vidika neugodnih vplivov vremenskih ujm, nestanovitnosti finančnega trga in drugih novih okoliščin. Družba je vsled ustrezni pozavarovalni zaščiti in sprejetim ukrepom naložbenja finančno to obdobje dobro prestala. Zavedamo se, da se lahko razmere iz več razlogov hitro in močno spremenijo, zato vplive na tveganja ves čas sproti spremljamo in analiziramo ter po potrebi sprejemamo potrebne ukrepe. Izvedene analize in poročila o tveganjih je vodstvo upoštevalo kot podlago za sprejem poslovnih odločitev.

Poslovodstvo na podlagi tveganj ne pričakuje, da je kakorkoli ogrožena solventnost družbe, saj je solventnostni količnik visok. Menimo tudi, da je likvidnostno tveganje dobro obvladovano ter se ne bo pomembno povečalo v naslednjih 12-ih mesecih, tako da še naprej velja predpostavka delujočega podjetja. Naša predpostavka temelji na denarnem toku, ki ga pričakujemo iz osnovne dejavnosti ter sestavi, bonitetni strukturi in razpršenosti naložbenega portfelja, ki lahko zagotavlja zadostno likvidnost za daljše obdobje težkih razmer.

Ostali pomembnejši dogodki

Spremembe v upravi družbe

Od oktobra 2023, zaradi odhoda enega člana uprave, uprava družbe deluje v štiričlanskiasedbi.

Bonitetna ocena

Bonitetna agencija Standard & Poor's nam je za leto 2023 potrdila oceno finančne moči »A« (odlično), pri čemer je srednjeročna napoved stabilna.

A.1.9 Dogodki po datumu bilance stanja

V obdobju med koncem poročevalskega obdobja in datumom pregleda poročila s strani zunanjega revizorja ni bilo nepopravljivih niti popravljivih dogodkov, ki bi vplivali na izkazano solventnost in finančni položaj Zavarovalnice Sava za leto 2023.

A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj

V letu 2023 je družba realizirala rezultat iz zavarovalnih in pozavarovalnih poslov v višini 30,9 milijona EUR, glavnino v Sloveniji iz premoženjskih zavarovanj. Skupni rezultat je v letu 2023 za 3,8 milijona EUR oziroma 10,9 odstotkov nižji od doseženega v letu 2022. Na manj ugoden rezultat premoženjskih vrst poslovanja za leto 2023 vplivajo predvsem vremenske ujme, medtem ko je rezultat na življenjskih vrstah poslovanja ugodnejši. Spodaj so predstavljeni ključni gradniki poslovnega izida za pomembne vrste poslovanja² v primerjavi s preteklim letom.

Prihodki od zavarovalnih storitev

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Zavarovanje izpada dohodka	28.634	27.219	105,2
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	112.908	96.170	117,4
Druga zavarovanja motornih vozil	156.931	130.266	120,5
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	78.384	76.778	102,1
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	53.971	44.922	120,1
Premoženjske vrste poslovanja	430.828	375.355	114,8
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	5.908	6.139	96,2
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	19.041	18.944	100,5
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	18.004	17.338	103,8
Življenjske vrste poslovanja	42.953	42.422	101,3
SKUPAJ	473.782	417.777	113,4

Glavnino prihodkov je družba ustvarila iz naslova zavarovalne premije. Prihodki od zavarovalnih storitev so se leta 2023 v primerjavi z letom 2022 povišali. Leta 2023 je družba realizirala 473,8 milijona EUR čistih prihodkov od zavarovalnih storitev, ki so za 13,4 % višji od predhodnega obračunskega obdobja. Povečanje prihodkov od zavarovalnih storitev je predvsem posledica dviga premij in rasti portfelja na avtomobilski odgovornosti in drugih zavarovanjih motornih vozil.

Odhodki od zavarovalnih storitev

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Zavarovanje izpada dohodka	-19.637	-18.472	106,3
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	-102.893	-95.501	107,7
Druga zavarovanja motornih vozil	-160.439	-119.753	134,0
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	-114.589	-87.765	130,6
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	-45.250	-36.562	123,8
Premoženjske vrste poslovanja	-442.808	-358.053	123,7

² Za tabele v poglavju A.2 velja, da je rezultat za rente iz premoženjskih zavarovanj prikazan pod vrstama poslovanja zavarovanj avtomobilske odgovornosti oziroma odgovornostnih zavarovanj (slednja pod Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja). Rezultat za dodatna zavarovanja življenjskih zavarovanj pa je vključen znotraj tiste življenjske vrste poslovanja, ki nosi osnovni rizik.

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	-4.195	-4.471	93,8
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	-11.673	-12.466	93,6
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	-12.709	-10.357	122,7
Življenjske vrste poslovanja	-28.577	-27.294	104,7
SKUPAJ	-471.385	-385.346	122,3

V zgornji preglednici so prikazani odhodki od zavarovalnih storitev, ki jih je družba realizirala v letih 2023 in 2022. Odhodki od zavarovalnih storitev so bili v letu 2023 večji od predhodnega obračunskega obdobja za 22,3 % oziroma 86,0 milijona EUR.

Tudi v odhodkih od zavarovalnih storitev največji delež predstavljata zavarovalni vrsti drugih zavarovanj motornih vozil in zavarovanj avtomobilske odgovornosti, ki skupaj predstavljata 55,9 % vseh odhodkov od zavarovalnih storitev. V segmentu premoženjskih vrst poslovanja so odhodki od zavarovalnih storitev za 84,8 milijona EUR višji kot v letu 2022, predvsem zaradi odhodkov za škode iz naslova večjega obsega ujm in poplav. Odhodki za stroške so zrasli skladno z rastjo prihodkov iz zavarovalnih storitev. V segmentu življenjskih vrst poslovanja so odhodki od zavarovalnih storitev višji za 1,3 milijona EUR.

Čisti rezultat pozavarovalnih pogodb

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Zavarovanje izpada dohodka	-1.532	-1.201	127,6
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	-2.024	1.075	-188,4
Druga zavarovanja motornih vozil	13.403	511	2623,2
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	19.539	5.462	357,7
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	-445	-3.326	13,4
Premoženjske vrste poslovanja	28.941	2.521	1148,0
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku			
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja			
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	-411	-229	179,3
Življenjske vrste poslovanja	-411	-229	179,3
SKUPAJ	28.530	2.292	1244,9

Prihodki iz oddanega pozavarovanja so v letu 2023 bistveno višji kot v prejšnjem letu zaradi že prej omenjenih ujm in poplave, saj je bil zaradi učinkovite pozavarovalne zaščite velik del teh škod prenesen na pozavarovatelje. V letu 2023 so porastli tudi odhodki iz oddanega pozavarovanja, in sicer predvsem zaradi nakupa rezervnega kritja in same rasti portfelja.

V čistem sicer vpliv ujm in poplave v letu 2023 znaša 26,3 milijona EUR (poleg samih škod ta ocena vsebuje tudi strošek vzpostavitve ponovnega kritja, nakup rezervnega kritja in poračun skalarne provizije).

A.3 Naložbeni rezultati

Donos naložb

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Donos naložbenega portfelja brez naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	12.460	-1.095	-1.137,7
Donos naložb zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	15.822	-21.392	-74,0
SKUPAJ	28.281	-22.487	-125,8

Donos naložbenega portfelja v letu 2023 znaša 28,3 milijona EUR (za leto 2022: -22,5 milijona EUR) in vključuje tudi donos naložb, ki krijejo obveznosti življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje ter donos naložb v posredno in neposredno povezane družbe.

Donos naložb, ki krijejo obveznosti življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje v letu 2023 znaša 15,8 milijona EUR. Večji del donosa se nanaša na spremembo poštene vrednosti vzajemnih skladov naložbenih življenjskih zavarovanj (2023: 15,1 milijona EUR, 2022: -21,6 milijona EUR). Glavnina tega donosa ne vpliva na poslovni izid, saj so se skladno z evidentiranim donosom naložb evidentirali tudi finančni odhodki iz zavarovalnih pogodb naložbenih življenjskih zavarovanj (2023: 15,4 milijona EUR; 2022: -21,1 milijona EUR).

Preostali donos pa znaša 12,5 milijona EUR (2022: 6,2 milijona EUR), pri čemer najvišji delež predstavljajo obrestni prihodki (6,4 milijona EUR) ter prihodek realiziran pri likvidaciji družbe SO Poslovno Svetovanje (3,1 milijona EUR).

Družba spremlja naložbeni rezultat po registrih naložb in za družbo kot celoto. Donos in donosnost se spremljata po tipih naložb kakor tudi po vrstah prihodkov in odhodkov.

Prihodki naložb po vrstah

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Vrsta prihodka			
Prihodki od obresti	6.398	4.024	159,0
Sprememba poštene vrednosti FVTPL naložb	32.698	26.626	122,8
Dobički pri odtujitvah FVTPL naložb	254	393	64,6
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	0	139	0,0
Dobički od prodaje odvisnih in pridruženih družb	3.075	0	0,0
Prihodki od dividend in deležev družbe v skupini in pridružene družbe	606	379	160,0
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	131	155	84,5
Pozitivne tečajne razlike	527	1.426	37,0
Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	145	264	54,9
Ostali prihodki	1.809	1.900	95,2
SKUPAJ	45.642	35.305	129,3

Prihodki naložbenega portfelja v letu 2023 znašajo 45,6 milijona EUR in so za 10,3 milijona EUR višji od preteklega leta. Na višje prihodke vplivajo višji obrestni prihodki investiranja po višjih obrestnih merah, višje spremembe poštene vrednosti naložb vrednotenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida (FVTPL naložb), ter dobički od prodaje odvisnih in pridruženih družb (likvidacija SO Svetovanje). Tečajne razlike so nižje zaradi prehoda Hrvaške na evro. Ostali prihodki predstavljajo dividendne prihodke alternativnih skladov (1,3 milijona EUR) ter prihodke naložbenih nepremičnin v višini 0,5 milijona EUR.

Odhodki naložb po vrstah

(v tisoč EUR)	1.1. – 31.12		Indeks
	2023	2022	
Vrsta odhodka			
Odhodki za obresti	0	143	0,0
Sprememba poštene vrednosti FVTPL naložb	16.164	54.671	29,6
Izgube pri odtujitvah FVTPL naložb	69	462	14,9
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	214	645	33,1
Negativne tečajne razlike	554	1.524	36,3
Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	90	138	65,0
Ostalo	270	209	129,5
SKUPAJ	17.361	57.792	30,0

Odhodki naložbenega portfelja za celotno leto 2023 znašajo 17,4 milijona EUR. Glede na lansko leto so nižji predvsem zaradi nižje spremembe poštene vrednosti FVTPL naložb in nižjih odhodkov iz naslova tečajnih razlik, ki so ravno tako pod vplivom prehoda Hrvaške na evro.

V nadaljevanju je prikazan donos po tipih naložb.

Donos po tipih naložb za leto 2023

(v tisoč EUR)	Prihodki/ odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti FVPL naložb	Dobički/ izgube pri odtuitvah FVPL naložb	Dobički/ izgube pri odtuitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/ negativne tečajne razlike	Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	Dobički/ izgube zaradi prerazvrstitve	Ostali prihodki/ odhodki	Skupaj
Naložbe merjene po odplačni vrednosti	328	0	0	0	0	0	2	-39	0	0	291
Dolžniški instrumenti	211	0	0	0	0	0	0	0	0	0	211
Denar in denarni ustrezniki	19	0	0	0	0	0	2	0	0	0	21
Depoziti in potrdila o vlogah	87	0	0	0	0	0	0	-41	0	0	46
Posojila	11	0	0	0	0	0	0	2	0	0	13
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	391	16.534	185	0	131	0	-110	0	0	1.312	18.442
Dolžniški instrumenti	391	702	0	0	0	0	0	0	0	0	1.093
Lastniški instrumenti	0	15.832	185	0	131	0	-110	0	0	1.312	17.350
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	5.679	0	0	-214	0	0	82	94	0	-2	5.639
Dolžniški instrumenti	5.679	0	0	-214	0	0	82	94	0	-2	5.639
Lastniški instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	228	228
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	228	228
Odvisne družbe	0	0	0	0	606	0	0	0	0	3.075	3.681
Odvisne družbe	0	0	0	0	606	0	0	0	0	3.075	3.681
Skupaj prihodki iz naložbenja	6.398	16.534	185	-214	737	0	-27	55	0	4.613	28.281

Donos po tipih naložb za leto 2022

(v tisoč EUR)	Prihodki/ odhodki od obresti	Sprememba poštene vrednosti FVPL naložb	Dobički/ izgube pri odtuitvah FVPL naložb	Dobički/ izgube pri odtuitvah naložb ostale MSRP skupine	Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	Slabitve naložb	Pozitivne/ negativne tečajne razlike	Sprememba pričakovanih kreditnih izgub (ECL)	Dobički/ izgube zaradi prerazvrstitve	Ostali prihodki/ odhodki	Skupaj
Naložbe merjene po odplačni vrednosti	164	0	0	0	0	0	-26	37	0	0	176
Dolžniški instrumenti	296	0	0	0	0	0	1	2	0	0	299
Denar in denarni ustrezniki	-142	0	0	0	0	0	-26	0	0	0	-169
Depoziti in potrdila o vlogah	0	0	0	0	0	0	0	39	0	0	39
Posojila	11	0	0	0	0	0	0	-4	0	0	7
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	485	-28.045	-70	0	155	0	224	0	0	1.452	-25.799
Dolžniški instrumenti	485	-2.714	27	0	0	0	2	0	0	0	-2.200
Lastniški instrumenti	0	-25.331	-97	0	155	0	222	0	0	1.452	-23.599
Naložbe merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	3.231	0	0	-506	0	0	-296	89	0	0	2.517
Dolžniški instrumenti	3.231	0	0	-506	0	0	-296	89	0	0	2.517
Lastniški instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240	240
Naložbene nepremičnine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240	240
Odvisne družbe	0	0	0	0	379	0	0	0	0	0	379
Odvisne družbe	0	0	0	0	379	0	0	0	0	0	379
Skupaj prihodki iz naložbenja	3.881	-28.045	-70	-506	534	0	-98	126	0	1.691	-22.487

Družba nerealizirane dobičke in izgube naložb vrednotenih po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa prikazuje v bilančni postavki rezerva za pošteno vrednost. V spodnji preglednici je prikazano gibanje rezerve za pošteno vrednost v letu 2023 primerjalno z letom 2022.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost

(v tisoč EUR)	2023	2022	Indeks
stanje 1. 1.	-49.590	5.968	-831,0
Sprememba poštene vrednosti	23.456	-68.449	-34,3
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	214	-89	-240,0
Odloženi davek	-3.476	12.981	-26,8
stanje 31. 12.	-29.396	-49.590	59,3

Po letu 2022, ki ga je zaznamoval začetek rusko-ukrajinske situacije, visoka inflacija ter dvigi obrestnih mer centralnih bank so se v letu 2023 razmere tudi na finančnih trgih umirile in pozitivno vplivale na rezervo za pošteno vrednost. Rezerva za pošteno vrednost se je zato v letu 2023 povečala za 20,2 milijona EUR, kar je predvsem posledica sprememb v zahtevanih donosnostih.

Družba nima naložb v listinjenje.

A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih

Rezultat iz drugih dejavnosti za leto 2023 znaša -27,2 milijona EUR (2022: +14,3 milijona EUR) in zajema finančni rezultat iz (po)zavarovanj in drugi rezultat. Brez finančnega rezultata naložbenih življenjskih zavarovanj znaša rezultat iz drugih dejavnosti -11,6 milijona EUR (2022: -6,9 milijona EUR).

V nadaljevanju ločeno razkrivamo finančni rezultat iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb ter druge prihodke in odhodke poslovanja, ki jih je družba realizirala v letu 2023.

Finančni prihodki in odhodki zavarovanj in pozavarovanj

(v tisoč EUR)	2023	2022	Indeks
Čisti finančni prihodki/odhodki iz zavarovanj brez naložbenih ŽZ	-5.156	-2.215	232,8
Čisti finančni prihodki/odhodki pozavarovanj brez naložbenih ŽZ	1.356	947	143,3
Finančni prihodki in odhodki zavarovanj brez naložbenih ŽZ	-3.799	-1.268	299,6
Finančni prihodki in odhodki naložbenih ŽZ	-15.551	21.163	-73,5
Skupaj	-19.350	19.895	-97,3

Finančni rezultat iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj se je v letu 2023 občutno poslabšal, kar je posledica dviga obrestnih mer v zadnjih dveh letih. To je hkrati znižalo odhodke iz naslova nastalih škod, ki so bili sprva pripoznani z višjim diskontom z nižjo vrednostjo obveznosti, so pa posledično finančni odhodki iz naslova obrestovanja teh obveznosti kasneje višji. Omenjeni efekt nastopi na zavarovalnih pogodbah in se delno nevtralizira z učinkom na pozavarovalnih pogodbah, kjer ne gre za obveznosti ampak sredstva.

Večja sprememba pri finančnih odhodkih zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj je posledica pozitivnih donosov naložb, ki krijejo obveznosti naložbenih življenjskih zavarovanj, v višini 15,6 milijona EUR (-21,1 milijona EUR v letu 2022) in predstavlja odhodek, ki se nevtralizira s prihodki naložb, ki jih družba drži za kritje teh obveznosti (glej A.3 Naložbeni rezultati). Preostanek finančnih odhodkov pogodb življenjskih zavarovanj, ki znaša 2,4 milijona EUR (1,0 milijona EUR v 2022), se je povečal zaradi povišanja obrestnih mer v preteklih letih, predvsem zaradi indirektnega vpliva le-teh na višje pričakovane bodoče udeležbe v dobičku klasičnih življenjskih zavarovanj.

Drugi prihodki in odhodki

(v tisoč EUR)	2023	2022	Indeks
Čisti drugi finančni prihodki/odhodki	-698	-182	383,2
Nepripisljivi stroški	-11.660	-12.281	94,9
Čiste oslabitve/odprave slabitev nefinančnih sredstev	22	-54	-41,0
Drugi prihodki	4.964	7.399	67,1
Drugi odhodki	-437	-468	93,2
Čisti drugi prihodki/odhodki	-7.809	-5.587	139,8

Največji delež postavke drugih prihodkov in odhodkov predstavljajo nepripisljivi stroški. Ti so se v letu 2023 v primerjavi s preteklim letom znižali za 5,1 odstotka in znašajo 11,7 milijona EUR (leta 2022: 12,3 milijona EUR). Znižanje je predvsem posledica nižjih stroškov sponzorstev in donacij ter oglaševanja in nižjih stroškov za preventivno dejavnost. Za znižanje se je družba odločila zaradi vremenskih ujm, ki so prizadele Slovenijo v letu 2023.

Drugi prihodki so nižji, ker smo v letu 2022 realizirali dobiček od prodaje stavbe na Cankarjevi ulici v Mariboru.

A.5 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije v povezavi s poslovanjem in rezultati prikazala v razdelkih od A.1 Poslovanje do A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih.

B SISTEM UPRAVLJANJA

B.1 Sistem upravljanja

B.1.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja

Družba ima oblikovan dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja v družbi so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

B.1.2 Organi upravljanja

Upošteva načelo sorazmernosti so v sistem upravljanja družbe, v organizacijsko strukturo ter procese odločanja poleg temeljnih funkcij družbe vgrajene tudi funkcija upravljanja tveganj, funkcija notranje revizije, aktuarska funkcija in funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, ki jih ZZavar-1 opredeljuje kot ključne funkcije (v nadaljevanju: ključne funkcije), dodatno tudi funkcija, s katero družba zagotovi pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov, ter odbori, ki jih po potrebi imenuje uprava družbe.

Izvajanje ključnih funkcij je neposredno podrejeno upravi. Ključne funkcije, ki so oblikovane v družbi sodelujejo s ključnimi funkcijami nadrejene družbe.

Skupščina

Skupščina je najvišji organ družbe, preko katerega delničarji družbe uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe.

Skupščina odloča o:

- sprejetju letnega poročila, če nadzorni svet letnega poročila ni potrdil ali če uprava in nadzorni svet prepustita odločitev o sprejetju letnega poročila skupščini,
- uporabi bilančnega dobička na predlog uprave in na podlagi poročila nadzornega sveta,
- imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta,
- spremembah in dopolnitvah statuta,
- ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala,
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju,
- imenovanju revizorja na predlog nadzornega sveta,
- drugih zadevah v skladu z zakonom in statutom.

Nadzorni svet

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe v skladu s sprejeto poslovno strategijo in finančnim načrtom družbe. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, statutom družbe in Poslovnikom o delu nadzornega sveta družbe.

Nadzorni svet ima naslednje pomembnejše pristojnosti:

- nadzoruje vodenje in poslovanje družbe ter ob ugotovljenih pomanjkljivostih in nepravilnostih naloži upravi, da predlaga ukrepe za njihovo odpravo,
- preverja letno poročilo družbe, ki ga predloži uprava, zavzame stališče do revizijskega mnenja in o tem sestavi poročilo ter v njem navede morebitne pripombe in ali letno poročilo potrjuje,

- preveri predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ga je predložila uprava, in o tem sestavi pisno poročilo za skupščino,
- potrjuje letni in strateški načrt poslovanja družbe,
- preverja medletna poročila o poslovanju družbe,
- nadzira primernost postopkov in učinkovitost delovanja notranje revizije,
- obravnava poročila nosilcev ključnih funkcij,
- obravnava ugotovitve Agencije za zavarovalni nadzor in drugih organov nadzora v postopkih nadzora nad družbo,
- imenuje in odpokliče predsednika in člane uprave družbe ter določa število članov uprave in njihova delovna področja,
- daje soglasja upravi k pisnim pravilom sistema upravljanja, upravljanja tveganj, spremljanja skladnosti, notranje revizije, aktuarske funkcije, notranjih kontrol in izločenih poslov ter soglasje k letnemu načrtu dela notranje revizije,
- daje soglasje upravi k imenovanju in razrešitvi nosilcev ključnih funkcij,
- daje soglasje upravi k poročilu o solventnosti in finančnem položaju družbe,
- daje soglasje k odločitvam oziroma poslom, ki jih sklepa uprava družbe v primerih iz 22. člena statuta družbe,
- opravlja druge naloge skladno z zakonom in statutom družbe.

Nadzorni svet lahko skladno z zakonodajo in statutom družbe imenuje eno ali več komisij ali odborov, ki obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo nadzornega sveta.

V družbi je kot redna komisija nadzornega sveta oblikovana revizijska komisija. Za namen priprave predlogov glede meril in kandidatov za člane v upravi in nadzornem svetu družbe ter za namen ocenjevanja njihove sposobnosti in primernosti ter sposobnosti in primernosti komisij nadzornega sveta in uprave (ter vseh članov navedenih organov) pa je nadzorni svet s sklepom kot nestalno oblikoval tudi komisijo za imenovanja in oceno sposobnosti in primernosti članov organa vodenja in nadzora.

Delovna področja in sestavo komisij nadzorni svet določi v skladu z zakonom s posebnim sklepom.

Sestava nadzornega sveta v letu 2023

Član	Naziv
Marko JAZBEC	predsednik
mag. Polona PIRŠ ZUPANČIČ	namestnica predsednika
Pavel GOJKOVIČ	član
mag. Peter SKVARČA	član
mag. Aleš PERKO	član – predstavnik delavcev
Branko BERANIČ	član – predstavnik delavcev

Uprava

Uprava družbe vodi posle družbe samostojno in na lastno odgovornost ter zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. S svojim delom, znanjem in izkušnjami zagotavlja optimalno vodenje in upravljanje tveganj družbe ter pri tem zasleduje cilj dolgoročnega uspešnega poslovanja družbe. Skupaj z nadzornim svetom in delničarji definira in določi cilje družbe, vrednote, poslanstvo, vizijo in strategijo poslovanja. Optimalnost poslovanja uprava družbe dosegata z zagotavljanjem primerne strukture zaposlenih in s skrbnim upravljanjem s finančnimi viri. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi in internimi akti družbe, v skladu z visokimi etičnimi standardi ter upošteva interese vseh skupin deležnikov.

Sestava uprave v letu 2023

Član	Naziv	Obdobje
Jošt DOLNIČAR	predsednik uprave	2023
mag. Primož MOČIVNIK	namestnik predsednika uprave	2023
Uroš LORENČIČ	član uprave	2023
Robert CIGLARIČ	član – delavski direktor	2023
Miha PAHULJE	član uprave	do 8. 10. 2023

Uprava družbe opravlja naslednje pomembnejše naloge:

- vodi in organizira poslovanje družbe ter zastopa in predstavlja družbo,
- odgovarja za zakonitost poslovanja,
- izvršuje sklepe skupščine in nadzornega sveta,
- predlaga poslovno politiko, finančni načrt in strategijo družbe ter jih posreduje v soglasje nadzornemu svetu,
- sprejema in prilagaja zavarovalne podlage pogojem in potrebam poslovanja,
- določa notranjo organizacijo družbe in zagotavlja notranjo revizijo ter sistem notranjih kontrol na vseh področjih poslovanja družbe,
- zagotavlja, da družba vodi poslovne knjige in poslovno dokumentacijo, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke, sestavlja računovodska in druga poročila ter obvešča Agencijo za zavarovalni nadzor v skladu z zakonom in podzakonskimi ter drugimi akti,
- imenuje in razrešuje delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- pripravi letno poročilo ter ga skupaj z revizorjevim mnenjem in predlogom uporabe bilančnega dobička predloži v potrditev nadzornemu svetu,
- poroča nadzornemu svetu o poslovanju družbe, donosnosti lastnega kapitala, poteku poslov, še posebej o stanju zavarovalnega portfelja in finančnem stanju družbe, o poslih, ki lahko pomembno vplivajo na donosnost ali plačilno sposobnost družbe, in o drugih vprašanih, pomembnih za poslovanje družbe,
- na podlagi soglasja nadzornega sveta opravlja oziroma realizira posle iz 22. člena statuta,
- opravlja druge naloge skladno z zakonom in drugimi predpisi ter statutom družbe.

Upravo družbe so v letu 2023 sestavljali štirje člani³, ki so imeli med seboj razdeljena naslednja delovna področja:

JOŠT DOLNIČAR – predsednik uprave

- vodenje Zavarovalnice Sava,
- prodaja,
- marketing in odnosi z javnostmi,
- prevzem in razvoj premoženjskih zavarovanj,
- poslovanje z EU,
- notranja revizija,
- poslovanje Sektorja – Podružnica Zavarovalnice Sava v Republiki Hrvaški,
- poslovanje odvisne družbe ZS Svetovanje, d.o.o.,
- kadrovske zadeve in razvoj kadrov.

³ Do 6. 10. 2023 je upravo sestavljalo pet članov.

mag. PRIMOŽ MOČIVNIK – namestnik predsednika uprave

- aktuarstvo,
- upravljanje tveganj,
- računovodstvo,
- prevzem in razvoj osebnih zavarovanj,
- informacijska tehnologija in informacijska varnost.

UROŠ LORENČIČ – član uprave

- procesi in podpora poslovanju,
- finance,
- kontroling,
- projektna pisarna,
- inovacije in poslovna uporaba podatkov,
- upravljanje odnosov s stranko,
- poslovanje odvisne družbe Asistim d.o.o. .

ROBERT CIGLARIČ – član uprave – delavski direktor

- zastopanje interesov delavcev skladno z zakonom,
- korporativna varnost,
- obdelava škod,
- spremljanje skladnosti poslovanja,
- pravne zadeve.

B.1.3 Upravljanje tveganj

Sistem upravljanja tveganj je eden od ključnih gradnikov sistema upravljanja. Uprava družbe zagotavlja učinkovit sistem upravljanja tveganj, katerega temelj je ustrezna organizacijska struktura. Več o upravljanju tveganj družbe je zapisano v razdelku *B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti*.

B.1.4 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj

Nosilci ključnih funkcij imajo posebno pooblastilo uprave družbe, s katerim imajo določena potrebna pooblastila, vire in operativno neodvisnost za izvajanje svojih nalog.

V organizacijsko strukturo in procese odločanja so ključne funkcije vgrajene z namenom okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistemu upravljanja tveganj družbe. V letu 2023 ni bilo sprememb glede organizacijske umeščenosti ključnih funkcij. Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Ključne funkcije svoje naloge opravljajo neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe. Podrobneje so predstavljene v nadaljevanju: **funkcija upravljanja tveganj** v razdelku B.3.1 *Organizacija upravljanja tveganj*, **aktuarska funkcija** v B.6 *Aktuarska funkcija*, **funkcija spremljanja skladnosti poslovanja** v B.4.2 *Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja* in **funkcija notranje revizije** v B.5 *Funkcija notranje revizije*.

B.1.5 Funkcija, s katero zavarovalnica zagotovi pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov

Funkcija, s katero zavarovalnica zagotovi pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov (v nadaljevanju: funkcija IDD), je v organizacijsko strukturo ter procese upravljanja vpeljana funkcija, s katero družba zagotovi pravilnost in učinkovitost izvajanja politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov. Za izvajanje funkcije IDD je določena odgovorna oseba.

Glavna vsebinska področja delovanja funkcije IDD so:

- ureditev distribucije zavarovalnih produktov;
- obvladovanje nasprotij interesov med distribucijo zavarovalnih naložbenih produktov;
- ocenjevanje nagrajevanja distributerjev;
- ureditev nadzora in upravljanja zavarovalnih produktov;
- pregledovanje strokovnosti in primernosti distributerjev.

Funkcija IDD:

- svetuje lastnikom procesov pri uresničevanju njihovih odgovornosti za pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov,
- sooblikuje notranje kontrole za pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov v določenem procesu, poslovnem področju ali na ravni celotne družbe, zlasti z dajanjem
 - usmeritev in priporočil za pravilno izvajanje politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov,
 - predlogov glede politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov in
 - predlogov glede implementacije politik in postopkov za distribucijo zavarovalnih produktov.

B.1.6 Odbori v sistemu upravljanja

Uprava družbe s sklepom oblikuje odbore, ki imajo posvetovalno vlogo, ali pa jim uprava dodeli določene odločevalne pravice. Odbori obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov upravi, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo uprave.

Odbori so sestavni del sistema upravljanja družbe in se ukvarjajo z vprašanji s področij upravljanja tveganj, upravljanja naložb in obveznosti, aktuarstva, notranje revizije, nagrajevanja idr.

Pristojnosti, pooblastila in sestava odborov so opredeljeni v internih aktih, ki jih je sprejela uprava družbe.

Družba ima vzpostavljene naslednje odbore:

- **Produktni odbor** se vodi ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja. V postopku razvoja zavarovalnega produkta potrdi obseg, zaporedje aktivnosti in projektno metodologijo v okviru obravnave predloga za razvoj zavarovalnega produkta. Prav tako obravnava razviti zavarovalni produkt, kjer odloča o ustreznosti zavarovalnega produkta. Za potrjene zavarovalne produkte potrdi odgovorno organizacijsko enoto, vsebino spremljanja učinkov, nadzora in distribucije ter frekvenco poročanja.
- **IT usmerjevalni odbor** je ustanovljen z namenom učinkovitega zagotavljanja pregleda nad stanjem razvojnih zahtevkov s področja razvoja programske podpore družbe, soočanja naročnikov in dodelitve IT virov.

- **Odbor za upravljanje kakovosti podatkov**, ki se uporabljajo pri poslovnem odločanju ter notranjem in zunanjem poročanju.
- **Odbor za informacijsko varnost** je ustanovljen z namenom učinkovitega zagotavljanja varovanja in zaščite informacij. Informacije so ena najpomembnejših poslovnih dobrin, ki imajo neposreden vpliv na poslovni uspeh družbe, na njeno vrednost in njeno podobo v javnosti. V družbi se zavedamo, da so informacije in informacijsko tehnološki sistemi pomembna podpora poslovanju družbe in glede na naravo dela tudi pomembna podpora poslovnih procesov naših poslovnih partnerjev.
- **Odbor za upravljanje inovacij** je ustanovljen na ravni Zavarovalne skupine Sava, ki koordinira upravljanje inovacij v družbah in na ravni skupine.
- **Odbor za upravljanje tveganj**, ki je predstavljen v razdelku B.3.1 *Organizacija upravljanja tveganj*.
- **Aktuarski odbor skupine**, ki je predstavljen v razdelku B.6 *Aktuarska funkcija*.
- **Odbor za urednikovanje spletnega mesta** je ustanovljen z namenom zagotovitve učinkovitega procesa urednikovanja na spletnem mestu www.zav-sava.si.
- **Stalna posvetovalna skupina na podlagi Zakona o zaščiti prijaviteljev**, ki deluje na ravni Zavarovalne skupine Sava in je samostojen in od družbe oziroma Zavarovalne skupine Sava neodvisen organ, ki samostojno, pregledno ter strokovno izvršuje pristojnosti in opravlja naloge, ter daje vso strokovno podporo in pomoč zaupniku po Zakonu o zaščiti prijaviteljev pri obravnavanju notranje prijave.

B.1.7 Informacija o Politiki prejemkov

Politika prejemkov družbe določa okvir za načrtovanje, izvajanje in spremljanje sistemov in programov prejemkov, ki podpirajo dolgoročno strategijo in usmerja odnos zaposlenih tudi glede na pripravljenost za prevzem tveganj družbe.

Politika prejemkov se uporablja v družbi, na vseh organizacijskih ravneh in za vse zaposlene:

- člane uprave,
- nosilce ključnih funkcij,
- vodilne delavce,
- zaposlene izven direktne prodaje,
- zaposlene v direktni prodaji.

Zaposleni, ki vodijo podjetje in imajo druge ključne funkcije ter zaposleni, katerih poklicne dejavnosti imajo pomemben vpliv na profil tveganja podjetja v družbi so: člani uprave, vodilni delavci in nosilci ključnih funkcij.

Politika prejemkov zasleduje konkurenčen in učinkovit ter hkrati pregleden in notranje pravičen sistem prejemkov. Ključna načela Politike prejemkov so oblikovana na podlagi načel etičnega in trajnostnega ravnanja ter poslovanja.

Glavna načela politike so:

- jasno, pregledno in učinkovito upravljanje;
- zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj;
- skladnost z zakonskimi zahtevami in načeli dobrega poslovanja;
- spremljanje in prilagajanje tržnim trendom in praksam;
- trajnostno plačilo za trajnostno poslovanje;
- motiviranje in zadržanje zaposlenih.

Model upravljanja družbe zagotavlja ustrezen nadzor nad Politiko prejemkov. Zagotavlja, da se odločitve v povezavi s prejemki sprejemajo neodvisno, utemeljeno in pravočasno ter na ustreznih ravneh in tako preprečujejo konflikt interesov.

Družba oblikuje paket prejemkov, ki lahko vsebuje poleg fiksnega dela tudi možnost variabilnega dela ter dodatnih finančnih in nefinančnih ugodnosti. Fiksni in variabilni del prejemkov sta ustrezno uravnotežena, saj celotni paket prejemkov spodbuja dobro in učinkovito delo zaposlenih ter kulturo do tveganj.

Fiksni del prejemkov (plača, ki je določena za posamezno delovno mesto) je odvisen od vrste dela, zahtev za opravljanje določenega dela oz. stopnje usposobljenosti, izkušenj in sposobnosti, kot tudi od kompetenc in prispevkov posameznika.

Variabilni del prejemkov je vpeljan z namenom nagrajevanja poslovnih dosežkov in rezultatov skozi povezovanje plačila z doseženimi kratkoročnimi in dolgoročnimi rezultati. Namenjen je nagrajevanju individualnih, lahko tudi skupinskih in poslovnih dosežkov družbe in temelji na uspešnosti posameznika, skupine in družbe. Variabilni prejemki se praviloma gibajo v razponu od 0 do 30 % skupnih letnih prejemkov, razen na delovnih mestih v neposredni prodaji, kjer se lahko večji del prejemkov veže na uspešnost prodaje. Finančni položaj družbe ob izplačilu variabilnega dela plače se ne sme spustiti pod določen prag. Sistem je fleksibilen, vključno z možnostjo neplačila variabilnega dela.

Na delovnih mestih v direktni prodaji se s kvalitativnimi kazalci merjenja uspešnosti prodaje spodbuja vedenje, ki je v skladu s trajnostnimi poslovnimi rezultati družbe in njenim odnosom v povezavi s pripravljenostjo za prevzem tveganj. Z večjim variabilnim delom vezanim na uspešnost prodaje na delovnih mestih v direktni prodaji družba zagotavlja, da se vrednost paketa prejemkov kot celote spreminja glede na uspešnost prodaje.

Na delovnih mestih izven direktne prodaje se zagotavlja ustrezno ravnovesje med fiksnim in variabilnim delom prejemkov. Fiksni in variabilni del skupnih prejemkov sta ustrezno uravnotežena, tako da fiksni del predstavlja dovolj visok delež celotnega prejemka, saj v tem primeru zaposleni ni preveč odvisen od variabilnega dela, družba pa lahko izvaja fleksibilno politiko bonusov, vključno z možnostjo neplačila variabilnega dela. Z ustreznim ravnovesjem med fiksnim in variabilnim delom prejemkov na delovnih mestih izven direktne prodaje družba zagotavlja, da se vrednost paketa prejemkov kot celote spreminja glede na uspešnost poslovanja.

Za vse kategorije zaposlenih v družbi se oblikuje struktura prejemkov:

- osnovna plača – fiksni del plače,
- variabilni del plače,
- druge ugodnosti in spodbude,
- prejemki ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi,
- udeležba pri dobičku.

Osnovna plača oziroma fiksni del plače zaposlenega se določi glede na vlogo in pozicijo zaposlenega, vključujoč profesionalne izkušnje, odgovornost, zahtevnost dela in lokalno situacijo na trgu dela. Sistem (razpon) osnovnih plač za vsa delovna mesta je določen v internih aktih družbe.

Variabilni del plače je odvisen od poslovne uspešnosti družbe in individualne uspešnosti posameznika oziroma pri vodjih tudi uspešnosti organizacijske enote, ki jo vodi. Variabilni del plače motivira in nagrajuje najuspešnejše zaposlene, ki izjemno prispevajo k trajnostnemu rezultatu, izpolnjujejo oz. presegajo dogovorjena pričakovanja, krepijo dolgoročne odnose s strankami in generirajo prihodke.

Nadzorni svet obravnava, določi in odobri sistem in program variabilnih prejemkov članov uprave. Variabilni del prejemkov članov uprave se določi v skladu z Metodologijo nagrajevanja.

Sistem in program variabilnih prejemkov nosilcev ključnih funkcij obravnava, določi in odobri uprava družbe. Variabilni del plače za ključne funkcije mora temeljiti predvsem na ciljih kontrole ključnih funkcij, do določene mere pa tudi na poslovni uspešnosti družbe kot celote. Variabilni del plače nosilcev ključnih funkcij se izračuna v skladu z Metodologijo nagrajevanja. Ti prejemki zaposlenih v neodvisnih ključnih funkcijah morajo družbi omogočati, da na teh funkcijah zaposluje kvalificirane in

izkušene delavce. Metode, ki se uporabljajo za določanje variabilnih prejemkov ključnih funkcij, ne smejo ogrožati njihove objektivnosti in neodvisnosti. Variabilni del prejemka zaposlenih v ključnih funkcijah je potrebno določiti ločeno od poslovnih funkcij, ki jih kontrolirajo oz. so pod njihovim nadzorom.

Sistem in program variabilnih prejemkov vodilnih delavcev obravnava, določi in odobri uprava družbe. Variabilni del plače vodilnih delavcev se izračuna v skladu z Metodologijo nagrajevanja.

Sistem in program prejemkov zaposlenih v direktni prodaji in izven direktne prodaje obravnava, določi in odobri uprava družbe. Pri tem upošteva zakonska določila, vezana na sodelovanje s socialnimi partnerji. Variabilni del plače zaposlenih izven direktne prodaje temelji na kombinaciji ocene uspešnosti posameznika in splošnega rezultata družbe oz. skupine. Struktura in višina variabilnega dela plače za delovna mesta v direktni prodaji (za zavarovalne zastopnike, sklepalne referente, vodje prodajnega tima, vodje prodaje na poslovni enoti) se določi v posebnih internih aktih družbe. Za ostale zaposlene v direktni prodaji, za katere ne veljajo posebni interni akti družbe, se uporablja Metodologija nagrajevanja, v delu, ki ureja nagrajevanje za zaposlene izven direktne prodaje.

Vsi zaposleni imajo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko varčevanje.

V skladu z določili Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ki ga financira delodajalec in kolektivno pogodbo za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, delodajalec omogoča možnost vključevanja zaposlenih v dodatno pokojninsko zavarovanje ter zagotavlja sofinanciranje. Namen vključevanja je zbiranje denarnih sredstev zaposlenega na osebнем računu z namenom pridobitve pravice do dodatne pokojnine. Pristop zaposlenih k zavarovanju je prostovoljen. Ob upoštevanju starostne omejitve lahko zaposleni ob sklenitvi zavarovanja naložbeno politiko življenjskega cikla izberejo sami.

Na osnovi oblikovanega pokojninskega načrta delodajalec vključuje vse osebe s sklenjenim delovnim razmerjem za nedoločen čas v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. V letu 2023 je bilo vključenih 1052 oseb, kar predstavlja 97 % zaposlenih. Izvzet je Sektor – Podružnica Hrvaška, za katerega tovrstno zavarovanje ne velja. Hkrati se zaposlenim omogoča dodatno individualno financiranje. Takih zaposlenih je 10 %.

Delodajalec ugotavlja, da izbrani namenski sistem varčevanja oziroma ponujena boniteta spodbudno vpliva na pripadnost, predanost, motiviranost in varnost zaposlenih.

B.1.8 Poslovanje s povezanimi osebami

Člani uprave so v letu 2023 za svoje delo v družbi prejeli bruto plačo in druge bruto prejemke, kot izhaja iz pogodb o zaposlitvi. Drugih pomembnih finančnih transakcij s člani uprave ni bilo.

Podrobno so zneski vseh prejemkov razkriti v računovodskem delu letnega poročila družbe v razdelku 4.31. Posli s povezanimi osebami.

V letu 2023 je odvisna družba SO, Poslovno Savjetovanje, d.o.o., prenehala poslovati. Izvedena je bila likvidacija družbe, po skrajšanem postopku in družba je bila 22. 12. 2023 izbrisana iz sodnega registra.

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

B.2.1 Splošno

Družba skladno z zahtevami veljavne zakonodaje zagotavlja, da so osebe, ki dejansko vodijo in nadzirajo družbo ali imajo druge ključne funkcije (v nadaljevanju: zadevno osebje), ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in nadzorovanje družbe.

Družba je v ta namen vzpostavila in izvaja proces vrednotenja sposobnosti in primernosti članov uprave in nadzornega sveta, nosilcev ključnih funkcij upravljanja in njihovih namestnikov ter ostalega zadevnega osebja (to so: ključni direktorji, skrbniki izločenih poslov, pooblaščenec za pranje denarja in financiranja terorizma, pooblaščenec osebe za varstvo podatkov (DPO), odgovorne osebe za distribucijo zavarovalnih produktov) pred imenovanjem na funkcijo in po imenovanju ter kadar in če nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba opraviti vnovično vrednotenje sposobnosti in primernosti navedenih oseb.

Poleg tega, da ima zadevno osebje ustrezno strokovno usposobljenost, znanje in izkušnje za dobro in preudarno upravljanje (sposobnost), mora imeti še dober ugled in kazati integriteto v svojih dejanjih (primernost).

Ocena sposobnosti in primernosti zadevnega osebja obsega oceno usposobljenosti za določeno funkcijo in oceno primernosti za določeno funkcijo.

B.2.2 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja

Uprava družbe

Pri oceni usposobljenosti članov organa vodenja družbe se upoštevajo znanja pridobljena z izobraževanjem in izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede na podlagi dodeljene odgovornosti, ob upoštevanju naslednjih zahtev:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- znanja na naslednjih področjih: poznavanje trga, poznavanje poslovne strategije in poslovnega modela, poznavanje sistema upravljanja zavarovalnice, poznavanje finančne in aktuarske analize, poznavanje regulativnih okvirov in zahtev.

Uprava kot kolektiven organ mora biti, gledano kot celota, zadostno usposobljena. Člani uprave morajo imeti ustrezne izkušnje in znanje z zgoraj omenjenih področjih, odvisno od delovnega področja, na katerem delujejo. Posamezni člani uprave s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov uprave na teh področjih.

Nadzorni svet in komisije nadzornega sveta

Pri oceni usposobljenosti članov organa nadzora družbe in njegovih komisij se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- poklicne izkušnje,
- splošna znanja in izkušnje.

Nadzorni svet je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri sestavi se upoštevajo strokovna znanja, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani

nadzornega sveta med seboj dopolnjujejo. Nadzorni svet, gledano kot celota, mora biti usposobljen za nadziranje družbe. Posamezni člani nadzornega sveta s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov organa nadzora na teh področjih.

Nosilci ključnih funkcij

Pri oceni usposobljenosti nosilcev ključnih funkcij upravljanja se upoštevajo poklicne kvalifikacije, znanje in izkušnje, pri čemer se upošteva tudi usposabljanja, tako teoretična kot praktična. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede prožno kot splošna ocena na podlagi navedenih zahtev, odvisno od dodeljenih odgovornosti za posamezno ključno funkcijo. V postopku ocenjevanja nosilca ključne funkcije se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba, vključno z morebitnim dodatnim usposabljanjem za določeno funkcijo ali strokovne izkušnje z dodatnim usposabljanjem oziroma pridobljene zahtevane licence ali specialistični izpiti,
- znanja, pomembna za določeno področje odgovornosti,
- poklicne izkušnje ter ostala splošna znanja zahtevana splošna in specialna znanja ter delovne oziroma poklicne izkušnje, kot je zahtevano za ključno funkcijo, ki jo nosilec zaseda oziroma opravlja.

Ostalo zadevno osebje

Pri oceni usposobljenosti ostalega zadevnega osebja se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem, teoretičnim in praktičnim usposabljanjem ter delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede, upoštevaje dodeljene odgovornosti za posamezno področje. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- znanja, pomembna za določeno področje odgovornosti,
- poklicne izkušnje ter ostala splošna znanja.

B.2.3 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja

Oceno primernosti za določeno funkcijo obsega:

- osebno zanesljivost in ugled (obstoj kazenskega ali prekrškovnega pregona ali dejstvo izrečene kazenske ali prekrškovne sankcije, skladnost s strokovnimi standardi, urejen ekonomski položaj) in
- merila glede upravljanja (informacije o poklicnih obveznostih in prostočasnih dejavnostih, odnosi do družbe – možna nasprotja interesov).

Osebna zanesljivost in ugled

Da je zagotovljeno zanesljivo in preudarno upravljanje družbe, mora biti zadevno osebje poleg ustrezne usposobljenosti tudi dobrega ugleda in odsevati integriteto v svojih dejanjih. Zadevna oseba šteje za primerno, če ne obstajajo razlogi za drugačno domnevo. Okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o primernosti zadevne osebe, so škodljive za ugled zadevne osebe in posledično družbe.

Ocena osebne zanesljivosti in ugleda se oblikuje na podlagi informacij, zbranih v postopku zbiranja dokumentacije za potrebe izvedbe postopka ocene sposobnosti in primernosti.

Časovna razpoložljivost in neodvisnost zadevnega osebja

Člani uprave družbe ter nadzornega sveta in njegovih komisij morajo poleg celovitega poslovnega znanja, ustrezne osebne integritete, poslovne etičnosti in neodvisnosti izkazovati tudi, da so časovno razpoložljivi oziroma bodo časovno razpoložljivi v času opravljanja funkcije.

Zadevno osebje je lahko zaradi narave poslovnih odnosov izpostavljeno nasprotju interesov. Če pri delu posamezne zadevne osebe nastopi nasprotje interesov, je zadevna oseba dolžna tako nasprotje interesov razkriti in naprej delovati v interesu družbe. Če to ni možno, je dolžna o tem obvestiti poslovodstvo družbe oziroma nadzorni svet, če gre za pojav nasprotja interesov pri članu uprave ali pri članu nadzornega sveta.

B.2.4 Postopek ocene

Postopek ocene sposobnosti in primernosti vodita posebni komisiji, katerih podrobno sestavo določa krovni interni akt (politika). V postopku ocene sposobnosti in primernosti zadevnega osebja jima kadrovska funkcija družbe nudi pomoč pri izvajanju operativnih nalog, kot so pridobivanje, posredovanje, obdelava in shranjevanje/arhiviranje dokumentov ter rezultatov ocene sposobnosti in primernosti.

Komisiji na podlagi navedenih dokumentov in izjav opravita oceno sposobnosti in primernosti ter izdelata oceno sposobnosti in primernosti za zadevno osebo. Na podlagi ugotovljene ocene sposobnosti in primernosti lahko komisija določi tudi potrebne dodatne ukrepe za zagotovitev ustrezne usposobljenosti zadevne osebe. V primeru organov vodenja in nadzora komisija presoja tudi sposobnost celotnega organa.

Komisija za imenovanje in oceno sposobnosti in primernosti članov organov vodenja in nadzora ter Komisija za oceno sposobnosti in primernosti ostalega zadevnega osebja morata o izdelavi dokončne ocene sposobnosti in primernosti zadevne osebe napraviti Zapisnik postopka ocene sposobnosti in primernosti zadevne osebe.

Oceno sposobnosti in primernosti kandidatov za nove člane uprave družbe, za člane nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta, nosilcev ključnih funkcij upravljanja ter ostalega zadevnega osebja je potrebno izvesti pred njihovim imenovanjem. Če iz katerega koli razloga ocene sposobnosti in primernosti ni mogoče zaključiti pred imenovanjem oziroma nastopom določene funkcije, jo je treba opraviti brez odlašanja, vendar najkasneje v šestih tednih od odločanja na seji nadzornega organa, ki je pristojen za imenovanje oz. od imenovanja na določeno funkcijo od odločanja na seji uprave družbe. Razloge za zamudo je treba zabeležiti.

Kadrovska funkcija od zadevnega osebja vsaj enkrat letno zahteva, da izpolni lastno periodično izjavo. Ta izjava potrjuje njihovo upoštevanje trenutnih standardov sposobnosti in primernosti, vključno z zavezo, da kadrovska funkcija nemudoma obvestijo o vseh okoliščinah, ki bi lahko vplivale na oceno sposobnosti in primernosti. Družba se lahko odloči izvesti tudi dodatna preverjanja.

B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti

Sistem upravljanja tveganj je eden ključnih gradnikov sistema upravljanja v družbi. Zajema upravljanje vseh pomembnejših tveganj, katerim je družba izpostavljena. Vodstvo družbe se zaveda pomena celovitega in uspešnega upravljanja tveganj na dolgi rok in je zato postavilo za enega svojih glavnih ciljev, ki je usklajen tudi s cilji skupine, dolgoročno uspešno in varno poslovanje družbe.

Visoko zavedanje družbe o tveganjih, ki jim je izpostavljena, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost. Za vzpostavitev dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj družba spodbuja kulturo upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem ter vzpostavljenim notranjim obveščanjem.

Družba ima z namenom sistematizacije upravljanja tveganj sprejeto strategijo do tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj, ter politike upravljanja tveganj, ki zagotavljajo temelje in ureditev za vključevanje obvladovanja tveganja po vsej organizaciji in na vseh ravneh.

B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj

Za sistematično upravljanje tveganj sta ključni ustrezna organizacijska struktura in jasno razmejene odgovornosti.

Družba zagotavlja učinkovito upravljanje tveganj z uporabo modela treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog znotraj posamezne linije:

- **prva obrambna linija** vključuje vse zaposlene v organizacijskih enotah, ki izvajajo poslovne funkcije (razvoj, trženje, prodaja in upravljanje produktov, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje in računovodenje) in je v prvi vrsti odgovorna za identifikacijo, merjenje, upravljanje, spremljanje ter poročanje o tveganjih na dnevni ravni,
- **druga obrambna linija** je odgovorna za izvajanje kvantitativnega in kvalitativnega nadzora ter usklajevanje, validiranje in kritično presojo dejavnosti, ki jih opravlja prva obrambna linija, predstavljajo pa jo funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija spremljanja skladnosti poslovanja in odbor za upravljanje tveganj (povzetek nalog posamezne ključne funkcije je podan v nadaljevanju poročila),
- **tretja obrambna linija** vključuje notranjo revizijo, ki je odgovorna za neodvisno analizo in preverjanje učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj in učinkovitosti sistema notranjih kontrol ter deluje neodvisno od operativnih funkcij.

Uprava družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter njihovo usklajenost z zakonodajo in s standardi skupine. Pri tem ima uprava predvsem naslednje odgovornosti:

- potrditev poslovne politike, strateškega načrta, strategije do tveganj,
- potrditev politik in procesov znotraj sistema upravljanja tveganj,
- odgovornost za obvladovanje tveganj,
- usmerjanje, določitev načina izvedbe in kritična presoja rezultatov lastne ocene tveganj in solventnosti,
- potrditev poročila o lastni oceni tveganj in solventnosti ter poročila o tveganjih.

Revizijska komisija Nadzornega sveta spremlja učinkovitost in uspešnost notranjih kontrol v družbi, delo notranje revizije in delovanje sistemov za obvladovanje tveganj. Obravnava tekoča poročila s področja upravljanja tveganj.

Nadzorni svet družbe odobri strateški načrt in poslovno politiko, strategijo do tveganj, politike upravljanja tveganj ter imenovanje ključnih funkcij. Prav tako obravnava tekoča poročila s področja upravljanja tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj je odgovorna predvsem za učinkovitost procesov upravljanja tveganj in za usklajevanje že vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj v družbi. Vključena je v vseh fazah procesov upravljanja tveganj ter pri pripravi ustrezne strategije do tveganj in določanju mej dovoljenih tveganj. Funkcija upravljanja tveganj o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj in upravi družbe ter funkciji upravljanja tveganj skupine. Funkcija upravljanja tveganj nudi podporo upravi v procesu odločanja.

V okviru druge obrambne linije poleg ključnih funkcij deluje tudi **odbor za upravljanje tveganj** družbe. V odbor so vključeni predstavniki ključnih področij prve obrambne linije glede na profil tveganj družbe. Vloga odbora je podpora upravi družbe pri upravljanju tveganj in spremljanju profila tveganj družbe. Odbor ima hkrati tudi ključno vlogo v procesu komuniciranja, saj deluje kot forum za razpravo o

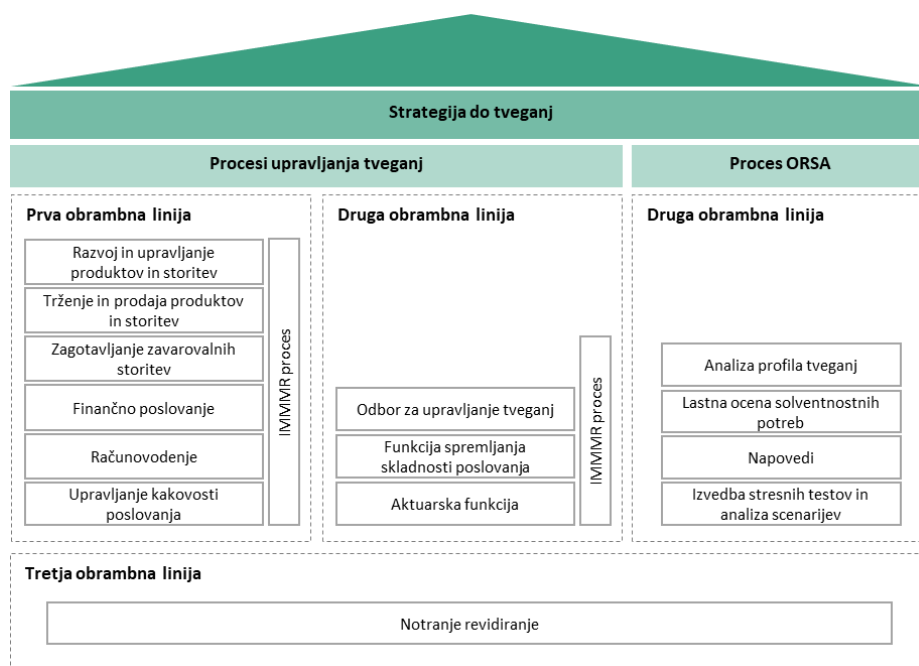
elementih sistema upravljanja tveganj. Znotraj odbora deluje tudi pododbor za upravljanje sredstev in obveznosti.

B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz naslednjih ključnih elementov:

- strategije do tveganj,
- procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije,
- procesa lastne ocene tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA).

Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

B.3.2.1 Strategija do tveganj

Z namenom postavitve okvirov poslovanja in obvladovanja tveganj, ki se jim bo družba izpostavila, je uprava, s soglasjem nadzornega sveta družbe, ob koncu leta 2022 potrdila in jeseni 2023 posodobila Strategijo do tveganj za obdobje 2023–2027, ki določa:

- pripravljenost za prevzem tveganj,
- ključne kazalnike,
- tolerance, ki opredeljujejo meje dovoljenega tveganja.

Osnovno načelo družbe je upravljati kapital na podlagi analize tveganj in v okviru pripravljenosti za prevzem tveganj.

V procesu upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti s strategijo do tveganj, imajo pomembno vlogo meje dovoljenega tveganja, ki določajo dopustna odstopanja od pričakovanih vrednosti in se nato prenesejo na operativne limite za posamezna tveganja. S pomočjo limitov posamezna tveganja omejimo in na ta način zagotovimo, da celoten profil tveganj ostaja v predvidenem okviru pripravljenosti za prevzem tveganj. Glede na možnosti se kot pomoč pri določanju limitov testira vpliv posameznih tveganj na kapitalsko ustreznost.

Pri definiranju strategije do tveganj družba upošteva strategijo prevzemanja tveganj Zavarovalne skupine Sava.

B.3.2.2 Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo v družbi. V procese upravljanja tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Procesi upravljanja tveganj v družbi so:

- identifikacija tveganj,
- merjenje (ocenjevanje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- upravljanje tveganj,
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah. Vloge posamezne obrambne linije so določene v Politiki upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja, pri tem se pomembne poslovne in strateške odločitve ovrednotijo tudi z vidika tveganj.

V procesu **identifikacije** tveganj družba prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja so zbrana v registru tveganj. Proces identifikacije tveganj se izvaja ves čas, tudi v procesu poslovnega načrtovanja ter pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, investiranje v nov razred naložb, prevzemi in drugo.

Identifikacija tveganj v družbi se izvaja na dva načina. Identifikacija tveganj od zgoraj navzdol poteka preko funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave družbe. Gre za identifikacijo novih in morebitnih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in trendov ter konkurence; ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta na primer tveganje ugleda in regulatorno tveganje.

Identifikacija od spodaj navzgor pa poteka s strani posameznih organizacijskih enot in skrbnikov tveganj (prve obrambne linije). Identificirano tveganje služba upravljanja tveganj vključi v procese spremljanja, merjenja, upravljanja in poročanja.

Merjenje tveganj se lahko odvija znotraj rednih aktivnosti ali izredno v primeru identifikacije novega tveganja, ki bi lahko pomembno vplivalo na profil tveganj družbe. Merjenje tveganj je lahko kvantitativno ali kvalitativno. Družba meri svoja tveganja na naslednje načine:

- s standardno formulo SII,
- z izračunom skupnih solventnostnih potreb v lastni oceni tveganj in solventnosti (ORSA),
- z analiziranjem stresnih testov in scenarijev,
- s kvalitativnim ocenjevanjem tveganj v registru tveganj,
- z uporabo različnih mer tveganj, ki omogočajo poenostavljeno merjenje in spremljanje trenutnega profila tveganj.

Profil tveganj se **spremlja** redno četrtletno na podlagi podatkov iz kvantitativnih poročil in kvalitativnih informacij. V kvantitativnih poročilih o tveganjih družba spremlja:

- kazalnike zavarovalnih in finančnih tveganj: solventnostni količnik, dobičkonosnost poslovnih segmentov, donosnost naložb, valutna usklajenost, kazalniki likvidnosti;
- izračune za tržna tveganja: mere uspešnosti, mere tveganj, mere obrestne občutljivosti, projekcije denarnih tokov naložb in obveznosti, tvegane vrednosti;
- izračune za zavarovalna tveganja: aktuarske napovedi pričakovanih srednjih vrednosti in tveganih vrednosti (Var, Tail VaR) po homogenih skupinah zavarovanj, z in brez upoštevanja pozavarovalne zaščite.

Uprava družbe je odgovorna za izbiro načina **upravljanja** tveganj. Načini, ki se uporabljajo so:

- prevzem tveganja,
- zavrnitev tveganja,

- uporaba ukrepov za zmanjšanje tveganja,
- omejitev prevzetega tveganja / postavitev limitov za posamezno tveganje.

Pri svojih odločitvah upošteva priporočila, ki jih pripravi odbor za upravljanje tveganj, ter vidik stroškov in učinkovitost metode upravljanja. Tveganja je potrebno upravljati tako, da je celoten profil tveganj družbe znotraj okvirov strategije do tveganj. Upravljanje tveganj v osnovi poteka v okviru prve obrambne linije, po potrebi pa se, predvsem v primeru tveganj, ki bi lahko pomembno vplivala na profil tveganj družbe, vključi tudi druga obrambna linija. Z namenom celovitega in sistematičnega upravljanja tveganj na posameznem procesu družbe ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol.

Družba ima vzpostavljen tudi redni proces **poročanja** o tveganjih. Funkcija upravljanja tveganj v primeru pomembnih sprememb profila tveganj družbe pridobi informacije s strani posameznih skrbnikov tveganj, vodij, direktorjev oziroma izvršnih direktorjev posameznih organizacijskih enot. Funkcija upravljanja tveganj pomembne ugotovitve uskladi in vključi v redno poročilo o tveganjih. Poročilo vsebuje kvantitativne in kvalitativne informacije o profilu tveganj ter morebitna priporočila funkcije upravljanja tveganj oziroma odbora za upravljanje tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj je zadolžena za komunikacijo poročil odboru za upravljanje tveganj in upravi ter za spremljanje ukrepov in aktivnosti na podlagi danih priporočil.

Funkcija upravljanja tveganj o ključnih tveganjih poroča tudi funkciji upravljanja tveganj skupine.

B.3.2.3 Lastna ocena tveganj in solventnosti

Proces ORSA zajema ugotovitev razlik med predpostavkami standardne formule in profilom tveganj družbe ter lastno oceno solventnostnih potreb. Poleg tega zajema še projekcije kapitalske ustreznosti, izvedbo analiz občutljivosti in scenarijev za testiranje hujših in izjemnih situacij ter vzpostavlja povezavo med profilom tveganj in upravljanjem kapitala. Družba v procesu ORSA oceni vsa pomembna tveganja, ki bi lahko vplivala na njeno delovanje, pri čemer zajema tako merljiva kot tudi nemerljiva tveganja.

ORSA družbe se pripravlja v okviru usklajenega celovitega procesa ORSA Zavarovalne skupine Sava, v katerem se obravnavajo tveganja tako na ravni skupine kot tveganja posamezne družbe v skupini. Zavarovalna skupina Sava je izvedla ORSO za leto 2024 in pripravila skupno poročilo za Zavarovalnico Sava, Savo Re in skupino. Skupno poročilo je bilo v začetku leta 2024 posredovano Agenciji za zavarovalni nadzor.

Osnova za pripravo ORSE je poslovni in strateški načrt, upoštevanje trenutnega profila tveganj ter načrtovanih prihodnjih sprememb profila. Namen izvedbe ORSE je predvsem razumevanje lastnega profila tveganj in standardne formule ter analiziranje vpliva sprememb profila tveganj v naslednjih treh letih na kapitalsko ustreznost.

Proces ORSA je vpet v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve družbe sprejemajo z upoštevanjem tveganj ter da se poslovna strategija določa ob zavedanju tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Rezultate ORSA družba upošteva pri sprejemanju poslovnih odločitev, upravljanju kapitala in razvoju produktov. Na podlagi rezultatov ORSA se preveri tudi skladnost poslovne strategije s strategijo do tveganj. Tako je vzpostavljena povezava med poslovno strategijo s prevzetimi tveganji na kratki, srednji in dolgi rok ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj, in upravljanjem kapitala.

ORSO se izvede najmanj enkrat letno, da se s tem zagotovijo relevantne informacije kot podlaga za sprejemanje poslovnih odločitev. ORSO se izvede tudi izredno in sicer ob večji nenačrtovani spremembi profila tveganj. Rezultate se poroča in potrdi v skladu s Politiko lastne ocene tveganj in solventnosti na odboru za upravljanje tveganj, upravi, revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

Proces ORSE je zelo obsežen in se izvaja velik del leta. Na podlagi vhodnih podatkov iz poslovnega in strateškega načrta ter strategije do tveganj družba izračuna SCR ter ovrednoti bilanco stanja in

primerne lastne vire sredstev v skladu s SII v obdobju poslovnega in strateškega načrta, najmanj za triletno obdobje. Na ta način preveri, ali je poslovni in strateški načrt v skladu s strategijo do tveganj. Družba na podlagi projekcij preverja tudi stalno skladnost z zakonodajnimi zahtevami glede kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Na podlagi rezultatov analize primernosti standardne formule za profil tveganj družbe se z uporabo lastnega solventnostnega modela izračuna lastna ocena solventnostnih potreb za triletno obdobje. Družba v procesu ORSE izvede tudi analize občutljivosti in analizo scenarijev, ki so relevantni za družbo upoštevajoč njen profil tveganj.

V času celotne priprave ORSE je aktivno vključena tudi uprava družbe, ki potrdi izhodišča za pripravo ORSE, obravnava ORSO ter jo kritično presoja in formalno odobri.

ORSA je predmet vsakoletnih nadgradenj in izboljšav tako z vidika vrednotenja tveganj kot tudi z vidika integracije ORSE v procese, ki potekajo v družbi in integracije v poslovno odločanje. Izsledke opravljene ORSE za leto 2023 opišemo v razdelku *C PROFIL TVEGANJA*.

B.4 Sistem notranjega nadzora

B.4.1 Sistem notranjih kontrol

Sistem notranjih kontrol družbe je namenjen ugotavljanju, merjenju, spremljanju in obvladovanju tveganj na vseh ravneh poslovanja, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim družba je ali bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju. Hkrati sistem notranjih kontrol zagotavlja skladnost poslovanja v skladu s temeljnimi vrednotami in pravili ravnanja družbe, ki so zapisane v Etičnem kodeksu Zavarovalnice Sava ter izpolnjevanje zakonskih zahtev in zahtev drugih predpisov na področju upravljanja tveganj.

Zaposleni so aktivno vključeni v postopke izvajanja notranjih kontrol. Postopki poročanja ustrezni ravni vodstva glede morebitnih težav, odstopanj, neskladnosti ali drugih kršitev internih pravil ali nezakonitih dejanj so zapisani v dokumentih, ki so razpoložljivi vsem zaposlenim.

Družba ima sprejeto Politiko notranjih kontrol, katere cilj je ohranjati učinkovit in zanesljiv sistem notranjih kontrol. Politika določa temeljna načela, strukturo in aktivnosti sistema notranjih kontrol kot sestavni del sistema upravljanja družbe.

B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja

Spremljanje skladnosti poslovanja in izvajanja notranjih kontrol v družbi se izvaja v okviru samostojne organizacijske enote Službe za skladnost poslovanja, ki je organizirana kot podporna služba upravi družbe. Znotraj službe je vzpostavljena tudi ključna funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, ki deluje samostojno in neodvisno od drugih poslovnih funkcij družbe. Nosilec funkcije je imenovan s sklepom uprave družbe. Nosilec funkcije spremljanja skladnosti poslovanja mora imeti zaradi uveljavljanja in zagotavljanja funkcije spremljanja skladnosti poslovanja potrebne kvalifikacije, izkušnje, strokovne in osebne sposobnosti, da lahko učinkovito opravlja svoje naloge. Nosilec funkcije spremljanja skladnosti poslovanja mora dobro poznati zakonodajo, standarde in pravila, ki vplivajo na poslovanje, ter metodologijo za obvladovanje tveganj skladnosti poslovanja.

Nosilec funkcije spremljanja skladnosti poslovanja predstavlja nosilca ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj, zato mora kot takšen izpolnjevati pogoje, ki jih določa veljavni Zakon o zavarovalništvu, in pogoje, ki jih za nosilca ključne funkcije določa Politika sposobnosti in primernosti. O podelitvi pooblastila nosilcu funkcije spremljanja skladnosti poslovanja družba poroča Agenciji za zavarovalni nadzor.

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja je kot notranja kontrolna funkcija del druge obrambne linije v sistemu treh obrambnih linij znotraj upravljanja tveganj. Njena poglobitna naloga je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo.

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja redno poroča upravi, nadzornemu svetu družbe in revizijski komisiji nadzornega sveta o skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami.

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- ocenjuje možne vplive sprememb v pravem okolju na poslovanje družbe z vidika skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- opredeljuje tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- spremlja in redno ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti na področju skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- ostale naloge, ki jih funkciji spremljanja skladnosti poslovanja nalaga zakonodaja.

Družba ima sprejeto Politiko skladnosti poslovanja, ki opredeljuje organizacijsko umeščenost, vlogo in odgovornost funkcije spremljanja skladnosti poslovanja v sistemu notranjega upravljanja družbe, vključno z obveznostmi poročanja, skladno s politiko upravljanja in strategijo poslovanja družbe.

Glavna vsebinska področja delovanja funkcije spremljanja skladnosti poslovanja so:

- razkritja javne družbe,
- razkritja poslov s povezanimi osebami in obvladovanje nasprotij interesov,
- varstvo in zaupnost podatkov,
- nadzor poročanja zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom,
- preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma,
- preprečevanje korupcije,
- preprečevanje prevar,
- uresničevanje etičnega kodeksa družbe,
- sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol,
- kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

B.5 Funkcija notranje revizije

Funkcijo notranje revizije v skladu z Zakonom o zavarovalništvu ter s Pogodbo o izločenem poslu funkcije notranje revizije med Zavarovalnico Sava d. d. in Sava Re d. d. od 1. 2. 2018 dalje izvajajo zaposleni v Službi notranje revizije (v nadaljevanju SNR) Save Re. Izvajanje notranje revizije je funkcionalno in organizacijsko ločeno od drugih organizacijskih delov družbe in je neposredno podrejeno skrbniku izločenega posla. Nosilec funkcije notranje revizije je pri opravljanju svoje funkcije samostojen in neodvisen in mu prevzemnik posla ali njegovi zaposleni ne dajejo kakršnih koli obveznih navodil v zvezi z izvajanjem ključne funkcije oziroma ga ne ovirajo pri izvajanju njegovih zakonskih nalog. Nosilec funkcije notranje revizije je pooblaščen, da mora nemudoma obvestiti upravo družbe, če bi bil zaradi zaposlitve pri Savi Re, d.d., kakor koli omejen (kadrovske, tehnične, ipd.) pri izvajanju nalog funkcije notranje revizije.

Funkcija notranje revizije je sestavni del sistema notranjega nadzora družbe (tretja linija), ki zagotavlja neodvisno, redno in celovito pregledovanje in ocenjevanje ustreznosti upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov.

Funkcija notranje revizije je pri določanju področij, ciljev in obsega notranjega revidiranja, opravljanju dela in poročanju o notranjem revidiranju neodvisna, nosilec funkcije notranje revizije in notranji revizorji pa ne opravljajo nobenih razvojnih in operativnih nalog, ki bi lahko povzročile nasprotje

interesov in oslabile njihovo nepristranskost, ter ne odločajo o aktivnostih na področjih, ki so predmet notranjega revidiranja.

Nosilec notranje revizije letno predloži revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu letni kodeks etike ter izjavo o razkritju in izogibanju nasprotja interesov za tekoče in prihodnje leto. Nosilec funkcije notranje revizije NR in notranji revizorji morajo biti neoporečni, nepristranski, zaupanja vredni in usposobljeni, kar je opredeljeno v kodeksu etike. V kolikor se pojavijo težave pri strokovnem vedenju, ki ni v duhu kodeksa etike, ali če bi prišlo do nasprotja interesov, mora nosilec ključne funkcije notranje revizije v najkrajšem možnem času to razkriti upravi in revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu.

Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja na podlagi Hierarhije pravil notranjega revidiranja, ki jo sprejema Slovenski inštitut za revizijo na podlagi zakona, ki ureja revidiranje, ter pisnimi pravili delovanja notranje revizije. Notranja revizija v družbi deluje na podlagi sprejete Politike notranje revizije, ki opredeljuje namen, pristojnost, odgovornost ter naloge notranje revizije. Poleg tega določa položaj notranje revizije, vključno z naravo razmerja funkcijske odgovornosti nosilca funkcije notranje revizije organu nadzora, daje pooblastila za dostop do zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme, ki so pomembni za izvajanje posla, ter opredeljuje področje in dejavnosti notranje revizije.

Notranja revizija izvaja nadzorne aktivnosti, kar pa ne razrešuje organov nadzora in vodenja njihove odgovornosti za vzpostavitev in delovanje učinkovitega ter uspešnega upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov (optimalno obvladovanje tveganj ter skladnost poslovanja z zakoni, podzakonskimi predpisi in notranjimi pravili).

Nosilca funkcije notranje revizije imenuje, nagrajuje in razreši uprava, k njenem imenovanju, nagrajevanju in razrešitvi pa ob predhodnem mnenju revizijske komisije daje soglasje nadzorni svet.

Nosilec funkcije notranje revizije, ki je pristojen za način vodenja notranje revizije in postopke notranjega revidiranja, administrativno poroča predsedniku uprave, odgovornemu za področje notranje revizije, skrbniku izločenega posla in direktorju SNR Save Re, d.d. Nosilec funkcije notranje revizije družbe je hkrati tudi direktor SNR Save Re, d.d. Funkcionalno neposredno poroča (pri čemer funkcionalno poročanje vključuje vse zadeve, povezane z vsebino notranjega revidiranja):

- upravi, s čimer se ohranja neodvisnost od drugih poslovnih področij v družbi,
- nadzornemu svetu družbe ter revizijski komisiji, s čimer se krepi neodvisnost od uprave.

Revizijska komisija lahko od nosilca funkcije notranje revizije zahteva dodatne informacije poleg informacij iz četrtletnih in letnih poročil o delu notranje revizije. S takšno organizacijo je zagotovljena samostojnost, organizacijska neodvisnost delovanja in nepristransko izvajanje notranjerevizijskih aktivnosti.

Nosilec funkcije notranje revizije ima pridobljen naziv Preizkušeni notranji revizor. Podrobnejše pogoje za opravljanje funkcije nosilca funkcije notranje revizije opredeljuje Politika sposobnosti in primernosti družbe. Zaželeno je, da imajo tudi ostali notranji revizorji pridobljen naziv Preizkušeni notranji revizor.

Naloge SNR so predvsem:

- na oceni tveganj zasnovan stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe, z namenom preverjanja in ocenjevanja, ali so procesi upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe ustrezni ter delujejo na način, ki zagotavlja doseganje naslednjih pomembnih ciljev družbe:
 - uspešno in učinkovito poslovanje družbe, vključno z doseganjem ciljev,
 - poslovna in finančna uspešnost ter varovanje sredstev pred izgubo,
 - zanesljivo, pravočasno, in pregledno notranje in zunanje računovodsko in neračunovodsko poročanje,
 - skladnost z zakoni in drugimi predpisi ter notranjimi pravili,
- presoja ali upravljanje informacijske tehnologije v družbi podpira in pomaga strategijam in ciljem družbe,

- ocenjevanje tveganja prevar in načina njihovega obravnavanja v družbi (vendar se ne pričakuje, da bi notranji revizorji imeli strokovno znanje osebe, katere glavna naloga je odkrivati in raziskovati prevare),
- svetovanje,
- ostale naloge kot jih notranji reviziji nalaga zakonodaja.

B.6 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija je administrativen pojem in zajema vse izvajalce, kadar opravljajo aktuarske naloge druge obrambne linije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju. Namenski izvajalci aktuarske funkcije so zaposleni v področjih aktuarske funkcije premoženjskih zavarovanj ter aktuarske funkcije življenjskih zavarovanj, ki sta umeščeni znotraj služb aktuarstva premoženjskih oziroma osebnih zavarovanj. Le-ti občasno opravljajo tudi aktuarske naloge prve obrambne linije in obratno, aktuarji prve linije občasno pomagajo in opravljajo naloge druge linije, saj je na tak način delo bolj učinkovito. Aktuarska funkcija sicer deluje kot druga obrambna linija, zato je organizirana tako, da ena in ista oseba ne sme hkrati izvajati (prva linija) in validirati (druga linija) istih delovnih nalog.

Za izvajanje aktuarske funkcije družbe je odgovoren nosilec aktuarske funkcije. Pri tem je družba imenovala ločeno nosilca aktuarske funkcije za premoženjska zavarovanja in ločeno za življenjska zavarovanja.

Aktuarska funkcija družbe:

- koordinira izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in zagotavlja, da so zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu z veljavnimi predpisi,
- zagotovi ustreznost metod, modelov in predpostavk za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij tako, da odražajo ključna tveganja in so dovolj stabilne,
- oceni ustreznost in kakovost podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in daje priporočila za prilagoditve procesov z namenom izboljšanja kvalitete podatkov,
- primerja najboljše ocene SII rezervacij z izkustvi in v primeru odstopanj predlaga spremembe predpostavk in modelov vrednotenja,
- nadzira uporabo približkov pri izračunu najboljših ocen SII rezervacij,
- preverja ustreznost pravil prevzemanja zavarovalnih tveganj in poda mnenje o ustreznosti višine zavarovalnih premij, upoštevajoč vsa povezana tveganja in vplive sprememb portfelja, opcij in garancij, antiselekcije, inflacije, pravnih tveganj,
- preverja ustreznost ureditve pozavarovanja,
- sodeluje pri vpeljavi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri razvoju, uporabi in spremljanju ustreznosti modelov za izračun kapitalskih zahtev in izvedbi lastne ocene tveganj in solventnosti,
- vsaj enkrat letno izdela pisno poročilo, ki ga predloži upravi, nadzornemu svetu, revizijski komisiji nadzornega sveta in Agenciji za zavarovalni nadzor. V poročilu dokumentira izvajanje in rezultate zgoraj navedenih nalog ter jasno opredeli morebitne pomanjkljivosti in poda priporočila, kako odpraviti te pomanjkljivosti,
- za posamezno priporočilo iz pisnega poročila prejšnje točke predlaga odgovornega nosilca ter rok za odpravo nepravilnosti oz. uresničitev priporočila, ki je usklajen z odgovornim nosilcem,
- sodeluje v odboru upravljanja tveganj družbe.

Nosilci aktuarskih funkcij družb in vodje aktuarskega vrednotenja portfelja ter aktuarske podpore razvoju znotraj Zavarovalne skupine Sava delujejo tudi v aktuarskem odboru skupine.

Aktuariski odbor skupine v okviru svojih nalog sprejema odločitve v obliki predlogov sklepov in priporočil upravi Pozavarovalnice Sava, drugim ključnim funkcijam skupine ter odboru za upravljanje tveganj skupine, kar izvaja skladno s poslovníkom, ki je priložen Politiki aktuarske funkcije

Zavarovalnice Sava, d.d. Člani aktuarskega odbora s strani družbe so zadolženi, da informacije o zadevnih dogovorih posredujejo ustreznim organom družbe.

Med drugim je aktuarska funkcija v okviru druge obrambne linije dejavno vključena pri postavljanju in izvajanju sistema upravljanja tveganj znotraj družbe v skladu s Politiko upravljanja tveganj.

B.7 Zunanje izvajanje

Družba ima v skladu z določili 49. člena IV. razdelka Direktive Solventnost II, Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35⁴ (v nadaljevanju: Delegirana uredba (EU) 2015/35), EIOPA Smernic o sistemu upravljanja ter veljavnega Zakona o zavarovalništvu sprejeto Politiko o izločenih poslih, s katero ureja zunanje izvajanje ključnih ali pomembnih operativnih funkcij ali dejavnosti.

S politiko je določen okvirni način zunanjega izvajanja ključnih ali pomembnih operativnih funkcij - pogodbe o izločenih poslih, pogoji za sklenitev pogodb, njihovo vzdrževanje in dokumentiranje ter zagotovljeno delovanje družbe skladno s predpisanimi smernicami o izločenih poslih. Politika opisuje korake in odgovornosti v procesu predaje funkcije oziroma aktivnosti kot izločen posel in določa standarde upravljanja in nadzora procesov prenosa funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje.

Politika nadalje opredeljuje Register izločenih poslov, ki zajema vse pogodbe, ki se štejejo kot izločeni posli, in določa način dokumentiranja za celoten proces odločanja, način zbiranja potrebnih dokumentov in podpisovanja pogodb o izločenem poslu.

Politika določa, da ima vsak izločeni posel skrbnika, katerega glavna naloga je izvajanje nadzora izločene funkcije oziroma aktivnosti. Vsi izvajalci izločenih poslov se s podpisom pogodbe zavežejo poslovati v skladu z veljavno zakonodajo in sodelovati z lokalnim nadzornikom, katerega družba obvesti o svoji nameri še pred sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu.

Družba je v letu 2023 imela v zunanjem izvajanju kot izločen posel funkcijo notranje revizije, likvidacijo škodnih primerov na območju posameznih držav EU in upravljanje naložb Zavarovalnice Sava.

B.8 Druge informacije

B.8.1 Redni pregled sistema upravljanja

Sistem upravljanja družbe je vzpostavljen upoštevajoč naravo, obseg in kompleksnost tveganj, ki jim je le-ta izpostavljena. Družba ima na podlagi 50. člena ZZavar-1 pisno opredeljena pravila sistema upravljanja, ki določajo najmanj način upravljanja tveganj, spremljanje skladnosti, sistem notranjih kontrol, notranjo revizijo, aktuarsko funkcijo, distribucijo zavarovalnih produktov in izločene posle, če družba del poslovanja prenese na drugo osebo. Pravila sistema upravljanja morajo biti pregledna in razumljiva. Pravila sistema upravljanja so predmet rednega, najmanj letnega pregleda.

V sklopu zahtev direktive Solventnost II ima družba sprejete politike, ki določajo pravila delovanja za posamezna področja poslovanja. Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja v skladu z veljavnimi internimi pravili opravi redni letni pregled skladnosti posamezne politike z drugimi veljavnimi internimi akti, zakonodajo in drugimi predpisi. V primeru ugotovljenih neskladnosti ali pomanjkljivosti poda priporočila za odpravo pomanjkljivosti na posameznih področjih ali predloge za izboljšanje poslovnega procesa.

⁴ DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II)

V letu 2023 je bil pregled politik izveden, vsa dana priporočila v zvezi z ugotovljenimi pomanjkljivostmi so izvršena v skladu z določenimi roki za izvedbo.

B.8.2 Ocena sistema upravljanja

Upravljanje družbe je kombinacija postopkov in struktur, ki jih uporablja uprava družbe ali nadzorni svet družbe za obveščanje, usmerjanje, upravljanje in spremljanje delovanja družbe za doseganje njenih ciljev.

Družba deluje kot samostojna pravna oseba v skladu:

- s slovensko zakonodajo,
- s hrvaško zakonodajo, ki velja za podružnico na Hrvaškem,
- s sprejetimi internimi akti in sklepi organov upravljanja in nadzora,
- s pogodbami o poslovnem sodelovanju z Zavarovalnico Sava,
- s smernicami Politike upravljanja Zavarovalne skupine Sava, ki jih je sprejela uprava nadrejene družbe, družba pa smiselno implementirala v svoje poslovanje,
- s Pravilnikom za finančno obvladovanje poslovanja družb v Zavarovalni skupini Sava, ki ga je sprejela nadrejena družba, družba pa smiselno implementirala v svoje poslovanje.

Področje upravljanja ključnih tveganj ima v družbi pomembno vlogo in je v zadnjih letih deležno stalnega nadgrajevanja in izpopolnjevanja. Družba teži k vedno bolj sistematičnemu pristopu in zgodnjemu zaznavanju tveganj, ki jim je izpostavljena, spremljanju teh tveganj ter sprejemu pravočasnih in učinkovitih ukrepov. Družba skladno z veljavno zakonodajo redno izvaja preglede skladnosti politik SII, pri čemer je bilo za opazovano leto ugotovljeno, da je veljavna zakonodaja primerno upoštevana, določene potrebne uskladitve in manjše pomanjkljivosti pa so bile po podanih priporočilih funkcije spremljanja skladnosti poslovanja z dopolnitvijo in spremembo sprejetih politik odpravljene. Ocenjujemo, da je glede na posle, ki jih družba opravlja ter posledično tveganja, ki jim je izpostavljena, sistem upravljanja ustrezen.

C PROFIL TVEGANJA

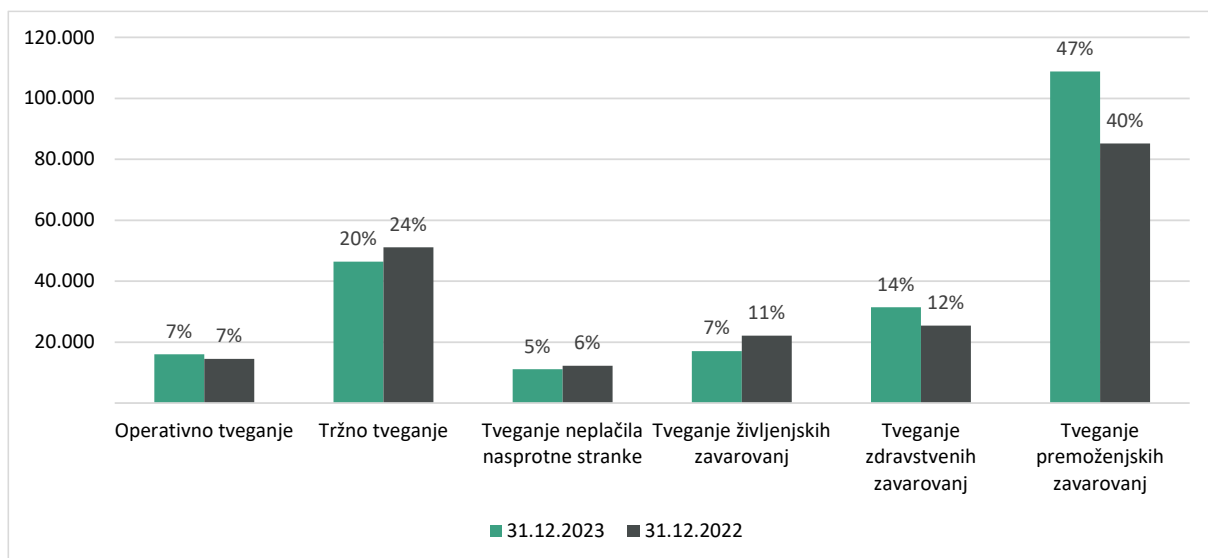
Družba je pri svojem poslovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja. Ta prepoznava, meri, upravlja, spremlja in o njih poroča v skladu s procesi, opisanimi v razdelku B.3 *Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti*. Kategorije tveganj, ki jim je družba izpostavljena so:

- zavarovalna tveganja,
- tržna tveganja,
- kreditna tveganja,
- likvidnostna tveganja,
- operativna tveganja in
- strateška tveganja.

V podrazdelkih spodaj je vsaka kategorija tveganj obravnavana ločeno razen strateških tveganj, ki so opisana v podrazdelku C.6 *Druga pomembna tveganja*.

Nekatera od zgoraj naštetih kategorij tveganj družba redno meri z uporabo standardne formule SII, druga (predvsem težje merljiva tveganja) pa z ostalimi metodami, opisanimi v razdelku B.3 *Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti*. Na spodnjem grafu je prikazan profil tveganj družbe v skladu s standardno formulo.

Nerazpršen SCR po modulih tveganj na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 določen v skladu s standardno formulo (v tisoč EUR)⁵

Največja je izpostavljenost družbe v kategoriji zavarovalnih in tržnih tveganj. Zavarovalna tveganja so se v letu 2023 pomembno povišala predvsem na premoženjskih vrstah poslovanja zaradi rasti zasluženih in planskih premij, rasti škodnih rezervacij ter spremembe pozavarovalne zaščite in rasti zavarovalnih vsot. Tržna tveganja pa so se nekoliko znižala, na kar vpliva predvsem krajši in kvalitetnejši obvezniški portfelj ter znižanje obrestne občutljivosti naložb.

Glavni izsledki ORSE 2024

Družba vsakoletno izvede ORSO, ki jo v začetku leta poroča tudi Agenciji za zavarovalni nadzor. ORSA družbe vsebuje analizo vplivov poslovnega načrta in projekcij poslovanja na profil tveganj, pregled ustreznosti merjenja tveganj s standardno formulo, pripravo projekcij kapitalске ustreznosti v skladu s

⁵ Delež posameznega modula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh modulov tveganj.

standardno formulo in projekcij lastne ocene solventnostnih potreb, analizo učinkov različnih scenarijev ter določitev možnih ukrepov vodstva. Tveganja, ki jih je težko kvantificirati, se v ORSI kvalitativno obravnava.

Podlaga za izvedbo ORSE 2024 (o kateri smo regulatorju poročali v marcu 2024) je bil poslovni načrt družbe, ki je bil potrjen v zadnjem kvartalu 2023. Rezultati ORSE 2024 so potrdili robusten solventnostni položaj družbe ter visoko kapitalsko ustreznost. Solventnostni količnik družbe se bo, upoštevajoč finančni načrt in projekcije poslovanja gibal znotraj optimalne ravni solventnostnega količnika, določeno s strategijo do tveganj, v primeru projekcij lastnih ocen solventnostnih potreb pa kvečjemu višje. Metodologija izvedene lastne ocene solventnostnih potreb je opisana pri posameznem tveganju v nadaljevanju.

Znotraj ORSE 2024 je bilo za družbo izvedenih več scenarijev hujših in izjemnih situacij z visokimi do najvišjimi učinki, družba pa bi tudi v primeru realizacije testiranih scenarijev ohranila solventnostni položaj varno nad regulatorno višino. Družba je vpliv povečanih makroekonomskih tveganj na svoje poslovanje in solventnost analizirala s finančnim scenarijem prilagojene bančne krize in podnebnim scenarijem prehoda na bolj zeleno gospodarstvo z višjimi učinki na naložbeni portfelj, vpliv višje frekvence katastrofalnih dogodkov pa s podnebnima CAT scenarijema. Testirani scenariji imajo precejšnje učinke na poslovanje in solventnostni položaj družbe, vendar je solventnostni položaj družbe dovolj robusten, solventnost družbe pa tudi v primeru realizacije scenarijev znatno nad regulatorno višino.

Izsledki finančnega scenarija in podnebnega scenarija prehoda so podrobneje opisani v poglavju *C.2.4 Koncentracija tveganja* tega poročila, izsledki CAT scenarijev pa v poglavju *C.1.1.3 Upravljanje tveganja*.

Vpliv spremenjenih makroekonomskih in geopolitičnih razmer na profil tveganj

Negotove geopolitične razmere so se v letu 2023 nadaljevale. Voja med Rusijo in Ukrajino se je nadaljevala, novost v tem letu pa je bil pojav vojne med Izraelom in Palestino. Napete razmere med Kitajsko in Tajvanom so se v letu 2023 nadaljevale in stopnjevale. Grožnja globalni stabilnosti predstavlja tudi globlje sodelovanje med Rusijo, Iranom in Severno Korejo. Stopnjevanje trgovinskih omejitev pri strateškem pozicioniranju uvoza in izvoza pomembnih mineralov in redkih kovin bi lahko imelo vpliv na visoko volatilnost cen in zastoje v dobavnih verigah v prihodnje. Trenja vplivajo tudi na prost pretok blaga in mednarodno trgovino. V naslednjem letu bodo volitve v kar 40 državah sveta, rezultat volitev in spremembe v vladajočih političnih strankah pa lahko dodatno zaznamujejo geopolitične razmere.

Z vidika donosov je bilo leto 2023 za delnice in obveznice ugodno in je preseglo pričakovanja. Ameriško gospodarstvo se je izkazalo za odporno in se kljub visokim dvigom obrestnih mer uspelo izogniti recesiji, v tretjem četrtletju pa je celo beležilo gospodarsko rast nad pričakovanji v višini 2,9 %. V Evropi rasti BDP ni bilo. Hkrati smo bili v letu 2023 priča močnemu trendu dezinflacije. Inflacija v evro območju, ZDA in v drugih razvitih državah se znižuje, kar je posledica precej restriktivne monetarne politike centralnih bank. Upadajoči trend inflacije napoveduje verjeten konec zviševanja obrestnih mer. Napovedi za 2024 zaenkrat kažejo na dodatno znižanje inflacije. Kreditni pribitki podjetniških obveznic so se v 2023 znižali, za naslednje leto pa se pričakuje, da bodo podjetja začela z refinanciranjem in izdajo novega dolga po nižjih stroških. Negotovost glede gospodarske rasti v Evropi ostaja relativno visoka.

Geopolitična negotovost in makroekonomsko okolje tako predvsem na finančnih trgih ohranja povišano negotovost, kljub temu zaenkrat družba ne predvideva večjih negativnih učinkov na profil tveganj. Družba upravlja sistemska tveganja s tekočim spremljanjem razmer na trgu in sprejemanjem pravočasnih odločitev, hkrati pa z zagotavljanjem ustrezne diverzifikacije naložbenega portfelja in zadostnega deleža visoko likvidnih sredstev za zagotavljanje izrednih potreb po likvidnosti.

Solventnostni količnik družbe je bil kljub negotovim razmeram med letom 2023 visok in v skladu tako z regulatornimi kot z notranjimi merili, družba na 31. 12. 2022 izkazuje ustrezen solventnostni količnik. Bolj podroben opis kapitalske ustreznosti je v razdelku E UPRAVLJANJE KAPITALA.

Podnebne spremembe in z njimi povezana tveganja

Podnebne spremembe so resno tveganje za družbo in gospodarstvo, hkrati in predvsem pa tudi za osnovno dejavnost zavarovalnic. Spremljanje tveganj podnebnih sprememb je za družbo, predvsem na daljši rok, ključnega pomena, saj je družba zaradi značilnosti in narave poslovanja (kritje škod kot posledica naravnih nesreč, vlaganje v finančne naložbe) tem tveganjem neizogibno izpostavljena.

Družba spremlja tveganja podnebnih sprememb, kar vključuje fizična tveganja in tveganja prehoda. Fizična tveganja so tista, ki se pojavijo zaradi fizičnih učinkov podnebnih sprememb. Tveganja prehoda pa so tista, ki se pojavijo pri prehodu na nizko-ogljico in proti podnebnim spremembam odporno gospodarstvo. Omenjena tveganja podrobneje obravnavamo v razdelku C.6.3 *Upravljanje tveganja*.

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje izvira iz zavarovalnih poslov sklepanja zavarovanj in izvrševanja zavarovalnih pogodb ter poslov, ki so v neposredni zvezi z zavarovalnimi posli, ter iz negotovosti, neločljivo povezani s pojavom, obsegom in časom nastanka obveznosti.

Družba svoja zavarovalna tveganja upravlja s pomočjo ustaljenih postopkov za prevzem rizikov, tj. procedur za pooblastila za sklepanje polic z višjimi zavarovalnimi vsotami oziroma individualnim prevzemom rizika za visoke izpostavljenosti limitov sklepanja, z ustrezno cenovno politiko pri postavljanju in spremljavi produkta, zagotavljanjem ustrezne ravni obveznosti za nastale škode ter ustrezno pozavarovalno zaščito.

Zavarovalna tveganja delimo na:

- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj,
- tveganja zdravstvenih zavarovanj (sem uvrščamo tudi nezgodna zavarovanja).

Družba trži vse tri vrste zavarovanj in je posledično izpostavljena vsem trem vrstam tveganj, ki jih podrobneje obravnavamo v nadaljevanju.

C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj

Tveganja premoženjskih zavarovanj v grobem delimo na štiri podvrste tveganj:

- premijsko tveganje,
- tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb,
- tveganje katastrofe.

Druga zavarovalna tveganja (npr. tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev) so sicer lahko pomembna, je pa njihov vpliv posredno upoštevan že v zgoraj naštetih tveganjih premoženjskih zavarovanj.

Tveganja premoženjskih zavarovanj družba redno spremlja z uporabo preglednic za spremljanje zavarovalnih tveganj, kjer so zajete informacije o premijah, škodah, številu polic, stroških, kombiniranih količnikih, ustreznosti zavarovalno-tehničnih rezervacij, največjih izpostavljenostih in koncentraciji. Prav tako pa družba vsak kvartal izvede tudi poenostavljen preračun SCR.

C.1.1.1 Izpostavljenost tveganju

Spodaj podajamo opise zgoraj omenjenih podvrst tveganja premoženjskih zavarovanj:

- a. **Premijsko tveganje** pomeni tveganje, da obračunana zavarovalna premija ne zadostuje za kritje obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo zavarovalne pogodbe. To tveganje je odvisno od številnih dejavnikov, kot so npr. neustrezna ocena dogajanja na tržišču, slaba ocena škodnega dogajanja, uporaba neustreznih statističnih podatkov, zavestna določitev prenizke premije za posamezne zavarovalne vrste zaradi pričakovanih kompenzacijskih učinkov pri drugih zavarovalnih vrstah oziroma neustrezna ocena vpliva zunanjih makroekonomskih dejavnikov, ki se med trajanjem lahko bistveno spremenijo.

Glede na način vrednotenja tega tveganja v standardni formuli, je tveganje najvišje pri avtomobilskih zavarovanjih, ki predstavljajo največji delež premoženjskega portfelja zavarovanj družbe. Mera obsega se je glede na lani relativno pomembno povečala na vrstah poslovanja avtomobilskega kaska, avtomobilske odgovornosti in asistence zaradi rasti portfelja in dviga povprečnih premij zaradi škodne inflacije.

- b. **Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij** je tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije bodisi ne zadoščajo za pokrivanje vseh obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, kot posledica:

- neustreznih metod,
- neustreznih, nepopolnih in netočnih podatkov,
- neučinkovitih postopkov in kontrol,
- neustreznih predpostavk,
- neustrezne strokovne presoje.

Glede na način vrednotenja tega tveganja v standardni formuli, je tveganje najvišje pri zavarovanju odgovornosti pri uporabi vozil ter splošni odgovornosti, kateri skupaj predstavljata slabih 80 % skupne čiste najboljše ocene rezervacij vseh premoženjskih zavarovanj. Mera obsega se je glede na lani pomembno povečala na avtomobilski odgovornosti in zavarovanjih splošne odgovornosti predvsem zaradi rasti portfelja in škodne inflacije.

- c. **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nepredvidljivosti stopnje predčasne prekinitve polic.

Iz naslova vedno večje intenzivnosti ujm, kar neugodno vpliva na pričakovano dobičkonosnost pogodb, se je glede na lani tveganje znižalo.

- d. **Tveganje katastrofe** zajema pojav katastrofalnih dogodkov, ki se pojavljajo redko, vendar so finančni učinki posledic previsoki, da bi jih lahko pokrili s sicer ustrezno visoko premijo in dotlej ustrezno visoko oblikovanimi rezervacijami. To tveganje zajema tudi tveganje prevelike geografske koncentracije rizikov.

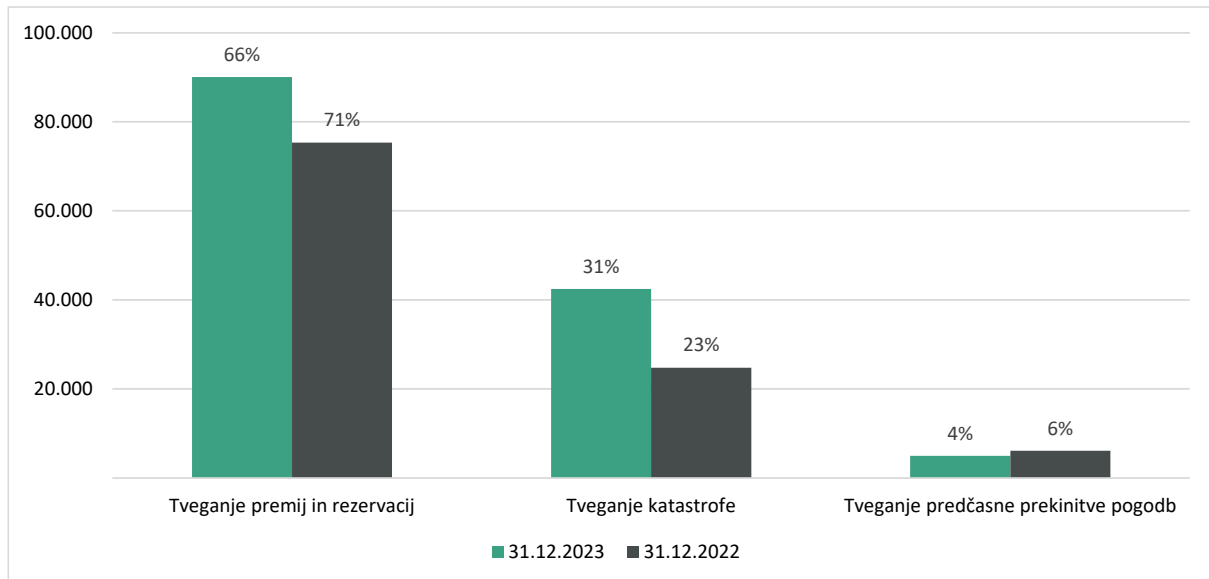
Glavnina tega tveganja izhaja iz požarnih zavarovanj ter zavarovanj avtomobilskega kaska. Glede na lani se je izpostavljenost pomembno povišala zaradi rasti zavarovalnih vsot in sprememb pozavarovalne zaščite.

C.1.1.2 Merjenje tveganja

Tveganje premoženjskih zavarovanj se izračunava po standardni formuli SII in znaša na dan 31. 12. 2023 108,9 milijona EUR (31. 12. 2022: 85,2 milijona EUR), kar predstavlja 47,1 % vsote SCR vseh modulov tveganj. Kot je razvidno iz spodnjega grafa, ima podmodul tveganja premije in rezervacij najvišjo kapitalsko zahtevo v nerazpršenem tveganju premoženjskih zavarovanj.

Tveganje premij in rezervacij je na 31. 12. 2023 v primerjavi s predhodnim letom pomembno narastlo (razlika znaša 14,8 milijona EUR) predvsem zaradi večjega obsega premij ter deloma tudi zaradi višjega stanja čiste najboljše ocene škodnih rezervacij. Prav tako se je povišala kapitalska zahteva za tveganje katastrofe (17,7 milijona EUR), kar je posledica tako dviga samopridržajev kot tudi dviga izpostavljenosti, kar neugodno vpliva tako na tveganje naravnih nesreč kot tudi tveganje katastrof zaradi človeškega ravnanja. Kapitalska zahteva za tveganje predčasne prekinitve pogodb pa je v primerjavi z lani upadla (-1,1 milijona EUR) in sicer zaradi višjih pričakovanih škodnih količnikov kot posledica vedno večje intenzivnosti ujm.

Nerazpršeno tveganje premoženjskih zavarovanj po podmodulih tveganj (v tisoč EUR)⁶⁷

V lastni oceni tveganj in solventnosti (v nadaljevanju: ORSA) tveganje premije trenutno ocenjujemo tako, da v standardni formuli namesto predpisanih parametrov uporabimo parametre, specifične za posamezno podjetje (angl. *undertaking-specific parameters* oziroma krajše USP). USP-je smo uporabili tudi pri lastni oceni tveganja rezervacij. V izračunu tveganja katastrofe zaradi človeškega ravnanja požarnih zavarovanj smo v ORSI namesto največje zavarovalne vsote uporabili največjo verjetno škodo. V vsakoletni ORSI dodatno ovrednotimo tveganje premije, rezervacij in katastrof s pomočjo stohastičnega modela.

Glede na zapisano smo v ORSI ocenili, da je tveganje premoženjskih zavarovanj kvečjemu nižje kot je bilo izračunano v skladu s standardno formulo.

C.1.1.3 Upravljanje tveganja

Postopki za obvladovanje **premijskega tveganja** zajemajo predvsem pravilni prevzem rizikov v zavarovanje in redno spremljanje rezultatov posameznih zavarovalnih vrst, po potrebi pa tudi produktov, in ustrezen odziv na rezultate. Tveganje poskušamo čim bolj znižati z omejevanjem pooblastil za masovno sklepanje zavarovanj, z dodatnimi izobraževanji tako prevzemnikov rizika kakor tudi sektorja trženja, s pripravo čim bolj razumljivih, nedvoumnih in podrobnih navodil ter z določitvijo primernih prevzemnih limitov, ki so usklajeni s pripravljenostjo za prevzem tveganj, poslovnimi strategijami, strategijo do tveganj ter pozavarovalnimi programi. Poleg tega se posebno pozornost

⁶ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

⁷ Skupna kapitalska zahteva za tveganje premoženjskih zavarovanj je zaradi dodatne razpršenosti med tveganji premoženjskih zavarovanj nižja od vsote podmodulov tveganj.

posveti temu, da se produkti ponujajo ustreznim ciljnim strankam (da se prepreči zavajajoča prodaja) in da so pravilno vzpostavljene potrebne omejitve prodaje, kar zagotavlja minimalno koncentracijo tveganj (bodisi geografsko, po produktu, v eni skupini tveganja, npr. mladi vozniki in podobno). Pred sprostitvijo produkta v prodajo naredimo podrobne analize tržišča, spremljamo informacije iz okolja (mediji, konkurenca, stranke), zakonodajo in njene zahteve, opazujemo trend gibanja škod v preteklosti (celotnega zavarovalnega trga) in napovedi za prihodnost.

Družba ima vzpostavljene dobre postopke in učinkovite kontrole tako za **izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij** po predpisih SII, kot tudi za izračun obveznosti in sredstev iz zavarovalnih pogodb, prav tako pa vsako leto izvedemo analizo ustreznosti oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij v prejšnjih letih (t. i. *run-off* analiza), na podlagi katere analiziramo vse glavne vzroke, ki so botrovali k morebitni neustrezni višini rezervacije. Vse tako pridobljene izkušnje nato uporabimo pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij v prihodnosti. Postopek izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se tudi redno potrjuje, validacija pa se izvede v skladu s časovnim razporedom poročanja, če pride do bistvenih sprememb v postopku, metodologiji ali modelih, uporabljenih za oblikovanje rezervacij.

Tveganje katastrofe družba obvladuje s premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, s kontrolo koncentracije rizikov pri produktih, ki so vezani na kritja naravnih nesreč in požarnih rizikov večjih kompleksov, z ustrezno pozavarovalno zaščito samopridržaja zaradi morebitnih katastrofalnih škod ter premišljeno določitvijo maksimalnih lastnih deležev, na podlagi katerih temeljijo tudi ostale oblike pozavarovanja. Velikega pomena pri zmanjševanju tveganja katastrofe predstavlja tudi vsakoletno testiranje ustreznosti pozavarovalne zaščite z uporabo različnih stresnih testov in scenarijev ter konzervativno določanje samopridržajev.

Tveganje predčasne preinitve pogodb ocenjujemo kot najnižje izmed vseh tveganj premoženjskih zavarovanj, saj premoženjskih zavarovalnih pogodb pred iztekom predpisane pogodbene meje, ki je za večletne pogodbe predpisana z 946. členom Obligacijskega zakonika, pri enoletnih in kratkoročnih pogodbah pa je enaka izteku pogodbe, ni možno prekiniti brez privolitve družbe oziroma zavarovalca na drugi strani, razen seveda v primeru, ko stranka ne plača zavarovalne premije, ko predmet zavarovanja ni več v lasti zavarovalca (npr. prodaja vozila), ali pa je zaradi škodnega dogodka prišlo do uničenja zavarovanega predmeta.

Rezultati analiz občutljivosti premijskega in rezervacijskega tveganja

Izvedli smo tudi analizo občutljivosti tveganja premoženjskih zavarovanj, kjer smo povečali mere obsega premijskega tveganja (V_{prem}) za 10 %. Pri tem se je kapitalska zahteva tveganja premije in rezervacij povečala za slabih 7 %. Ob povečanju mere obsega tveganja rezervacij (V_{res}) za 10 % pa se je kapitalska zahteva tveganja premije in rezervacij povečala za dobre 3 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici. Solventnostni količnik je bolj občutljiv na povišanje mere obsega premijskega tveganja ter manj občutljiv na povišanje mere obsega tveganja rezervacij.

Vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik družbe

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160%	
Povečanje V_{prem} premoženjskih zavarovanj	256.984	0	165.356	4.982	155%	-5 o.t.
Povečanje V_{res} premoženjskih zavarovanj	256.984	0	162.727	2.353	158%	-2 o.t.

Rezultati testiranja hujših in izjemnih situacij za tveganja premoženjskih zavarovanj

Družba je v ORSI analizirala vpliv katastrofalnih dogodkov na svoje poslovanje in solventnost z dvema podnebnima CAT scenarijema, s kratkoročnim CAT scenarijem ter z dolgoročnim podnebnim scenarijem RCP8.5⁸.

V okviru obeh scenarijev smo predpostavili, da se v Sloveniji tekom enega leta zgodi več katastrofalnih dogodkov (povečana frekvenca naravnih katastrof), pri dolgoročnem scenariju pa je povečana jakost dogodkov do te mere, da smo testirali ustreznost pozavarovalne zaščite. V kratkoročnem CAT scenariju smo predpostavili tri dodatne katastrofalne dogodke, pri dolgoročnem podnebnem scenariju RCP8.5 pa smo predpostavili pet dodatnih katastrofalnih dogodkov. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na planirane odhodke za škode leta 2024 in na planirane zavarovalne obveznosti ob koncu leta 2024.

Oba scenarija bi imela zelo velik vpliv na primerne lastne vire sredstev družbe (vpliv znatno presega mejo pomembnosti družbe). Zaradi višjih škodnih rezervacij bi se nekoliko zvišala tudi kapitalska zahteva za tveganje premoženjskih zavarovanj, vendar scenarija nimata večjega vpliva na SCR družbe.

Pri izračunih smo potrdili ustreznost pozavarovalne zaščite. Solventnost bi se v primeru realizacije kratkoročnega CAT scenarija znižala in padla v območje podoptimalne ravni kapitaliziranosti v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, v primeru realizacije dolgoročnega podnebnega scenarija RCP8.5 pa bi padla v območje opozorilne ravni kapitaliziranosti, vendar bi v obeh scenarijih ostala nad regulatorno višino 100 %.

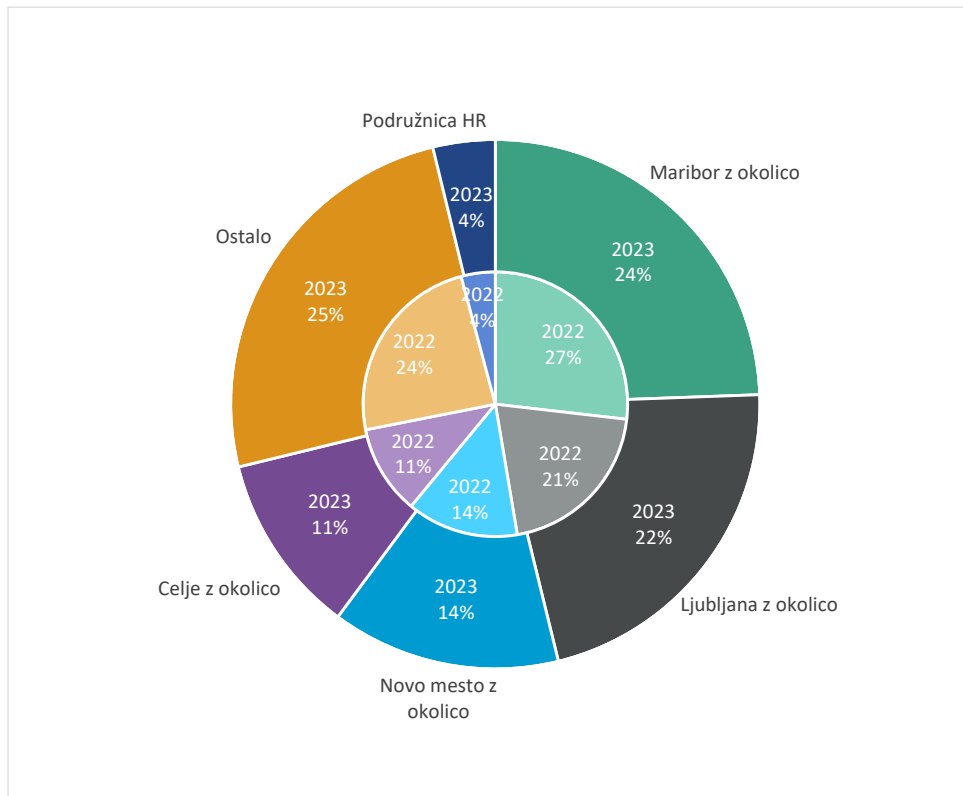
V primeru uresničitve scenarija bi se vodstvo odzvalo in dogovorilo ukrepe v luči ohranitve ciljne ravni presežka primernih lastnih virov sredstev nad SCR.

⁸ RCP8.5 je scenarij visokih emisij, ki ustreza prihodnosti brez sprememb politike za zmanjšanje emisij in za katerega je značilno naraščanje emisij toplogrednih plinov, kar povzroča visoke koncentracije toplogrednih plinov v ozračju. Na splošno je usklajen s scenarijem sedanje politike oziroma scenarijem, ki temelji na običajnem poslovanju.

C.1.1.4 Koncentracija tveganja

Portfelj premoženjskih vrst poslovanja družbe je znotraj Slovenije relativno razpršen, zato ocenjujemo, da koncentracija ne predstavlja pomembnega tveganja.

Geografska segmentacija kosmatih premij s prejetim sozavarovanjem – premoženjske vrste poslovanje brez NSLT zdravstvenih zavarovanj

C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj

Glavna tveganja življenjskih zavarovanj so:

- biometrična tveganja, ki se delijo na:
 - tveganje umrljivosti,
 - tveganje dolgoživosti,
 - tveganje invalidnosti in obolevnosti,
- tveganja stroškov servisiranja pogodb,
- tveganje revizije,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb,
- tveganje katastrofe.

Tveganje življenjskih zavarovanj v družbi kvartalno spremljamo z uporabo preglednic za spremljanje izpostavljenosti do zavarovalnih tveganj, kjer so zajete informacije o starostni strukturi zavarovanih oseb, strukturi še preostale zavarovalne dobe zavarovanj, izpostavljenosti (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot), letnih in enkratnih premijah, številu polic, deležu prekinjenih polic v določenem obdobju, stroških in analizah o razliki med pričakovanimi in dejanskimi stopnjami smrtnosti, obolevnosti in stopnjami prekinitve pogodb. Na podlagi teh informacij presodimo, ali se je med letom naš profil tveganj toliko spremenil, da bi ta sprememba lahko materialno vplivala na višino SCR in je zato potreben izredni preračun le-tega. Prav tako pa družba vsak kvartal izvede tudi poenostavljen preračun SCR.

C.1.2.1 Izpostavljenost tveganju

Družba je zmerno izpostavljena tveganjem življenjskih zavarovanj. Ključne izpostavljenosti predstavljajo naslednja tveganja:

- a. **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nestanovitnosti stopnje predčasne prekinitve, prenehanja, obnavljanja in odkupa polic. V splošnem se tveganje povezuje z koriščenjem vseh pogodbenih možnosti vgrajenih v police življenjskih zavarovanj, vendar sta v primeru portfelja družbe tu najbolj relevantna primera prekinitve plačevanja premij ter odkupov.

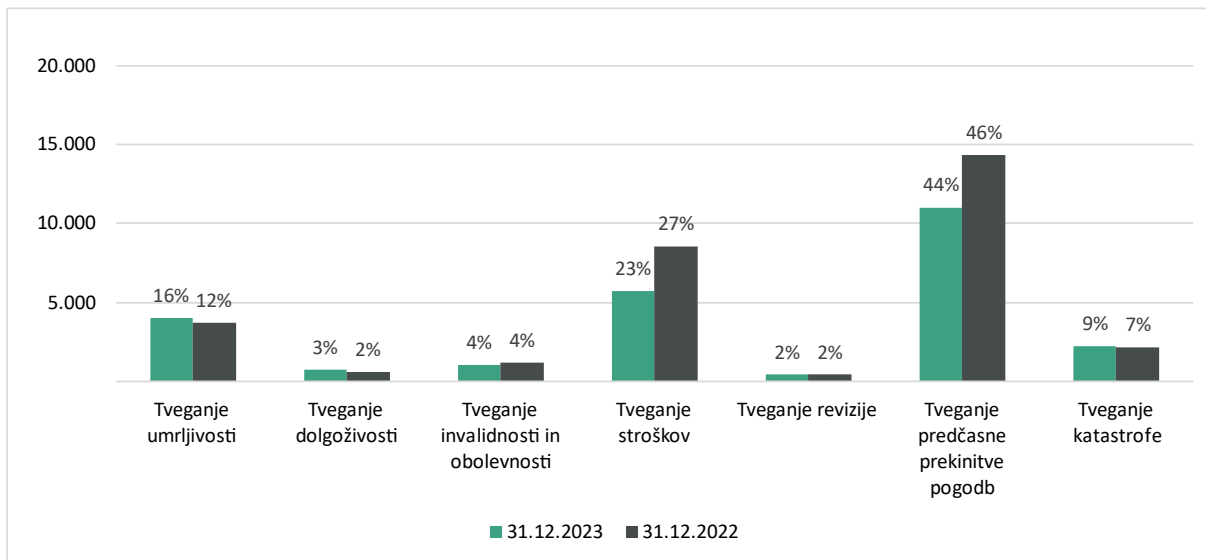
Na tveganje v posameznem obobju pomembno vplivajo predvsem ekonomske in socialne razmere v družbi, distribucijski kanali zavarovalnih produktov ter podudba konkurenčnih produktov na zavarovalnem trgu.

- b. **Tveganje umrljivosti** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni, gibanju ali nestanovitnosti stopnje umrljivosti, pri čemer povečanje stopnje umrljivosti vodi do povečanja vrednosti zavarovalnih obveznosti. Tveganje je povezano predvsem s segmentom pogodb riziko življenjskih zavarovanj brez varčevalne komponente, kjer bi porast bodočih stopenj smrtnosti nad pričakovani podjetja vodilo do pomembnih izgub.
- c. **Tveganje stroškov servisiranja pogodb** življenjskih zavarovanj je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni, gibanju ali nestanovitnosti stroškov, ki so nastali zaradi servisiranja zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb.

C.1.2.2 Merjenje tveganja

Kapitalska zahteva za tveganje življenjskih zavarovanj na dan 31. 12. 2023 znaša 17,1 milijona EUR (31. 12. 2022: 22,1 milijona EUR), kar predstavlja 7,4 % vsote SCR vseh modulov tveganj. Največjo kapitalsko zahtevo predstavlja tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, kjer zaradi dobičkonosnega posla prevlada tveganje masovne prekinitve zavarovalnih polic. Pomembnejšo kapitalsko zahtevo beležimo še pri tveganju stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj ter pri tveganju umrljivosti. Izpostavljenost družbe ostalim tveganjem (tveganje dolgoživosti, tveganje invalidnosti in obolevnosti, tveganje revizije in tveganje katastrofe) je relativno nižja.

Nerazpršeno tveganje življenjskih zavarovanj po podmodulih tveganj (v tisoč EUR)⁹¹⁰

Tveganje stroškov in tveganje predčasne prekinitve pogodb sta se znižali zaradi sprememb v metodologiji uporabe pogodbenih mej pri naložbenih življenjskih zavarovanjih in ugodnejših stroškovnih predpostavk glede bodoče inflacije.

Kapitalske zahteve za tveganja smrtnosti, dolgoživosti ter invalidnosti in obolevnosti so se nekoliko zvišale zaradi uporabe manj ugodnih predpostavk.

C.1.2.3 Upravljanje tveganja

Družba **tveganje predčasne prekinitve pogodb** obvladuje predvsem s kvartalnim spremljanjem števila in deleža prekinjenih zavarovanj, nadzorom nad dovoljevanjem odkupov, kjer je za to potrebna odobritev družbe, in s sistemom za preprečevanje preurejanja zavarovanj.

Družba **tveganje umrljivosti** obvladuje z dosledno zasnovo in uporabo protokolov za sprejem v zavarovanje, v katerih se natanko določi odstopanje od običajnega tveganja umrljivosti, z rednim kvartalnim spremljanjem izpostavljenosti ter z ustrezno pozavarovalno zaščito.

Družba **tveganja stroškov servisiranja pogodb** obvladuje z rednim letnim spremljanjem stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj, opazovanjem makroekonomske situacije (npr. inflacije) ter načrtovanjem stroškov servisiranja pogodb v prihodnjih letih.

Rezultati analiz občutljivosti povišane smrtnosti, stroškov in odstopov

Izvedli smo tudi posamezne analize občutljivosti v okviru spremljanja tveganja življenjskih zavarovanj, kjer smo povečali pričakovane stopnje smrtnosti za 15 %, stroške (razen provizij) za 10 % in stopnjo inflacije za 1 odstotno točko ter stopnjo odstopov od pogodb za 50 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici, medtem ko se SCR ni preračunal.

⁹ Skupna kapitalska zahteva za tveganje življenjskih zavarovanj je zaradi dodatne razpršenosti med posameznimi tveganji življenjskih zavarovanj nižja od vsote podmodulov tveganj.

¹⁰ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

Vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik družbe

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160%	
Dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15%	253.856	-3.128		0	158%	-2 o.t.
Dvig stroškov (razen provizij) za 10% in stopnje inflacije za 1 o.t.	252.518	-4.467		0	157%	-3 o.t.
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50%	253.818	-3.166		0	158%	-2 o.t.

C.1.2.4 Koncentracija tveganja

Portfelj življenjskih zavarovanj družbe je zelo razpršen, zato koncentracija ne predstavlja pomembnega tveganja.

C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj

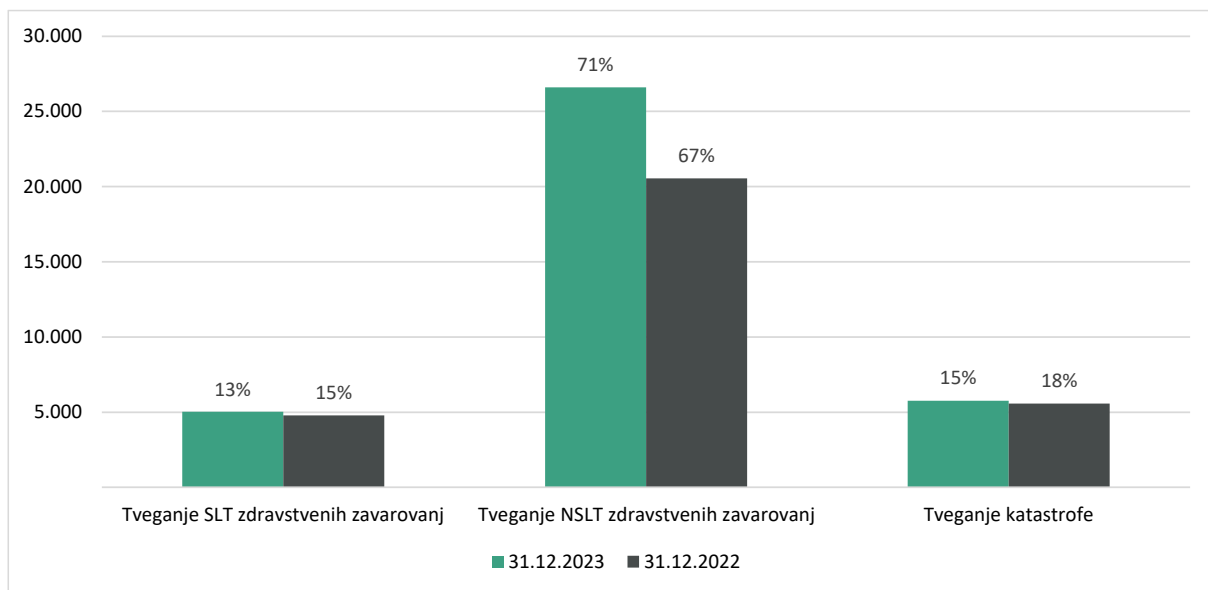
Družba trži tudi zdravstvena zavarovanja in sicer

- zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje** (v nadaljevanju: NSLT-zdravstvena zavarovanja),
- zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje** (v nadaljevanju: SLT-zdravstvena zavarovanja).

C.1.3.1 Merjenje tveganja

Kapitalska zahteva modula zdravstvenih zavarovanj na dan 31. 12. 2023 znaša 31,5 milijona EUR (31. 12. 2022: 25,4 milijona EUR), kar predstavlja 13,6 % vsote SCR vseh modulov tveganj. Glavnino predstavlja kapitalska zahteva za tveganje NSLT-zdravstvenih zavarovanj, v okviru katerega pa je največje tveganje premije in rezervacij.

Nerazpršeno tveganje zdravstvenih zavarovanj po podmodulih tveganj (v tisoč EUR)¹¹¹²

Tveganje SLT-zdravstvenih zavarovanj se v letu 2023 malenkost zviša za 0,2 milijona EUR, pri tem je glavni razlog znižanje tveganja predčasnih prekinitev, kar je posledica nižje pričakovane dobičkonosnosti pogodb zaradi povišanja predpostavk o pričakovani obolevnosti.

Tako tveganje premij in rezervacij NSLT zdravstvenih zavarovanj kot tudi tveganje predčasne prekinitev pogodb NSLT zdravstvenih zavarovanj sta na 31. 12. 2023 višji v primerjavi z letom poprej (6,1 milijona EUR), kar izhaja predvsem iz spremembe pogodbenih mej na produktu nezgodnih zavarovanj, tveganje katastrofe pa je višje za 0,2 milijona EUR, kar je posledica rasti portfelja nezgodnih zavarovanj.

Podobno kot za premoženjska zavarovanja, standardna formula tudi tveganja NSLT zdravstvenih zavarovanj ne ovrednoti najbolje, zato smo v ORSI tveganje premije in rezervacij NSLT-zdravstvenih zavarovanj ovrednotili z uporabo USP-jev oziroma z uporabo stohastičnih izračunov kapitalskih zahtev.

C.1.3.2 Upravljanje tveganja

Tveganja, ki jim je družba izpostavljena na podlagi NSLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, zato jih družba obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja premoženjskih zavarovanj, tj. premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, s kontrolo koncentracije rizikov pri produktih nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj in z ustrezno pozavarovalno zaščito samopridržaja (podrazdelek C.1.1.3 *Upravljanje tveganja*).

Tveganja, ki jim je družba izpostavljena na podlagi SLT-zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, zato jih družba obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja življenjskih zavarovanj (podrazdelek C.1.2.3 *Upravljanje tveganja*).

Rezultati analiz občutljivosti premijskega in rezervacijskega tveganja

Prav tako kot pri premoženjskih zavarovanjih smo tudi za NSLT-zdravstvena zavarovanja pri tveganju premij in rezervacij izvedli analizo občutljivosti. Povečali smo mero obsega tveganja premij (V_{prem}) za 10 %. Pri tem se je kapitalska zahteva tveganja premije in rezervacij povečala za dobrih 7 %. Ob povečanju mere obsega tveganja rezervacij (V_{res}) za 10 % pa se je kapitalska zahteva tveganja premije

¹¹ Skupna kapitalska zahteva za tveganje zdravstvenih zavarovanj je zaradi dodatne razpršenosti med posameznimi tveganji zdravstvenih zavarovanj nižja od vsote podmodulov tveganj.

¹² Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

in rezervacij povečala za slabe 3 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici. Učinek stresnega testa na solventnostni količnik je na zanemarljivi ravni.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik družbe

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160%	
Povečanje V_{prem} NSLT zdravstvenih zavarovanj	256.984	0	160.957	583	160%	0 o.t.
Povečanje V_{res} NSLT zdravstvenih zavarovanj	256.984	0	160.584	210	160%	0 o.t.

Rezultati analiz občutljivosti povišane obolevnosti, stroškov in odstopov

Prav tako kot pri življenjskih zavarovanjih smo tudi za SLT-zdravstvena zavarovanja izvedli posamezne analize občutljivosti, kjer smo povečali pričakovane stopnje obolevnosti za 25 %¹³, stroške (razen provizij) za 10 % in stopnjo inflacije za 1 odstotno točko ter stopnjo odstopov od pogodb za 50 %. Vpliv na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik je prikazan v spodnji preglednici, medtem ko se SCR ni preračunal.

Vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev in solventnostni količnik družbe

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160%	
Dvig pričakovanih stopenj obolevnosti za 25% ¹⁴	255.625	-1.360		0	159%	-1 o.t.
Dvig stroškov (razen provizij) za 10% in stopnje inflacije za 1 o.t.	256.495	-489		0	160%	0 o.t.
Dvig stopenj odstopov od pogodb za 50%	255.579	-1.405		0	159%	-1 o.t.

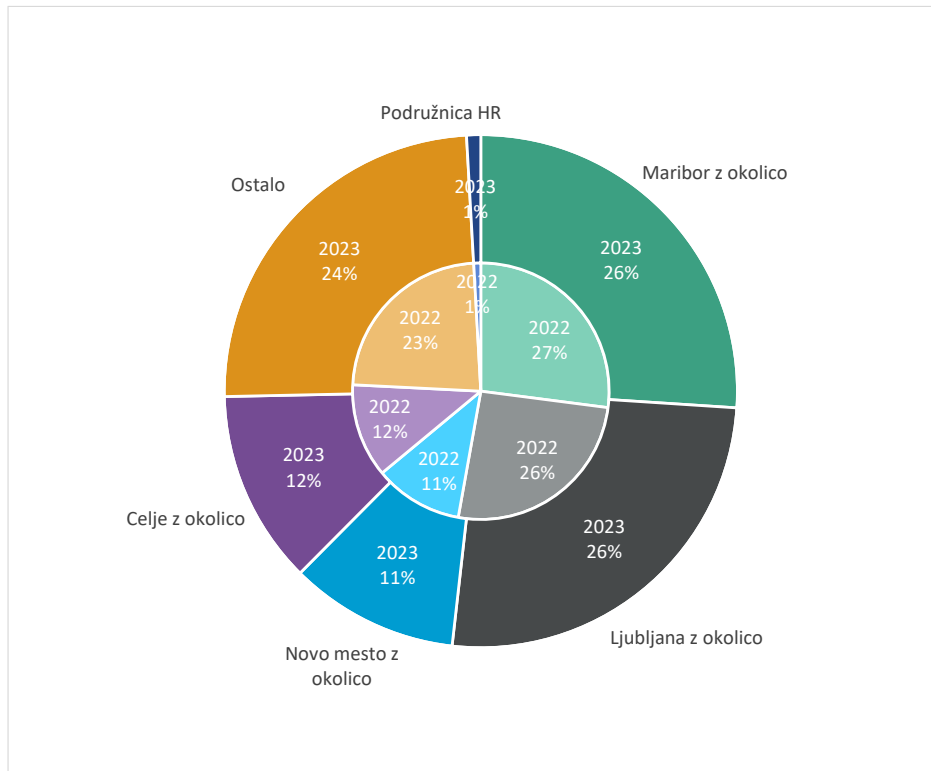
C.1.3.3 Koncentracija tveganja

Portfelj SLT zdravstvenih vrst poslovanja družbe je zelo razpršen, portfelj NSLT zdravstvenih vrst poslovanja je znotraj Slovenije relativno razpršen, zato ocenjujemo, da koncentracija ne predstavlja pomembnega tveganja.

¹³ V prvem letu se upošteva šok 35 %.

¹⁴ V prvem letu se upošteva šok 35 %.

Geografska segmentacija kosmatih premij s prejetim sozavarovanjem – NSLT zdravstvena zavarovanja

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je nevarnost izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju, ki lahko neposredno ali posredno nastane zaradi nihanj v stopnji in nepredvidljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov. V sklop tržnih tveganj spadajo naslednja tveganja:

- a. **Tveganje obrestne mere** je tveganje, da bo sprememba tržnih obrestnih mer neugodno vplivala na vrednost obrestno občutljivih sredstev in obveznosti. Med obrestno občutljive naložbe spadajo obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter dolžniški alternativni skladi.

V izračunu kapitalske zahteve za tveganje obrestne mere se na strani sredstev upošteva vrednost obrestno občutljivih sredstev, na strani obveznosti pa najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij in rezervacije za zaposlenca.

- b. **Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je tveganje, da bi se ob padcu cen znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev. Tveganju so izpostavljene naložbe družbe v delnice in delniške vzajemne sklade, lastniške alternativne sklade ter strateške udeležbe.

Tveganje lastniških vrednostnih papirjev v manjši meri izhaja tudi iz zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja, kljub temu da hkrati z nalaganjem v delniške in mešane vzajemne sklade po izboru zavarovancev družba na drugi strani oblikuje obveznost v višini vrednosti premoženja zavarovancev. Vendar je za to vrsto poslovanja značilno, da je zaradi razlike med prihodnjimi obračunanimi stroški in dejanskimi stroški posledica znižanja delniških tečajev povečana neusklajenost, ki povzroči dodatne kapitalske zahteve.

- c. **Tveganje nepremičnin** je tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičnin zaradi sprememb v ravni ali nestanovitnosti njihovih cen. Temu tveganju so izpostavljene nepremičnine namenjene lastni uporabi, naložbene nepremičnine, nepremičninski skladi in pravice do uporabe sredstev v najemu.

Večji del kapitalskih zahtev družbe je povezan z nepremičninami za izvajanje osnovne dejavnosti.

- d. **Valutno tveganje** je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost sredstev ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah.

Valutno tveganje družbe se je znižalo ob prehodu Hrvaške na evro, dalje pa izhaja iz naslova naložbenega portfelja, naložbenih življenjskih zavarovanj in FOS poslov.

- e. **Tveganje kreditnih pribitkov** je tveganje občutljivosti sredstev na spremembe vrednosti ali nestanovitnosti kreditnih pribitkov nad netvegano obrestno mero.

Temu tveganju so izpostavljene obveznice, depoziti, posojila, obvezniški in mešani vzajemni skladi ter dolžniški alternativni skladi.

- f. **Tveganje tržne koncentracije** je tveganje pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila do enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

C.2.1 Izpostavljenost tveganju

V spodnji preglednici je prikaz tržne vrednosti sredstev izpostavljenih tržnemu tveganju.

Prikaz tržne vrednosti sredstev izpostavljenih tržnemu tveganju

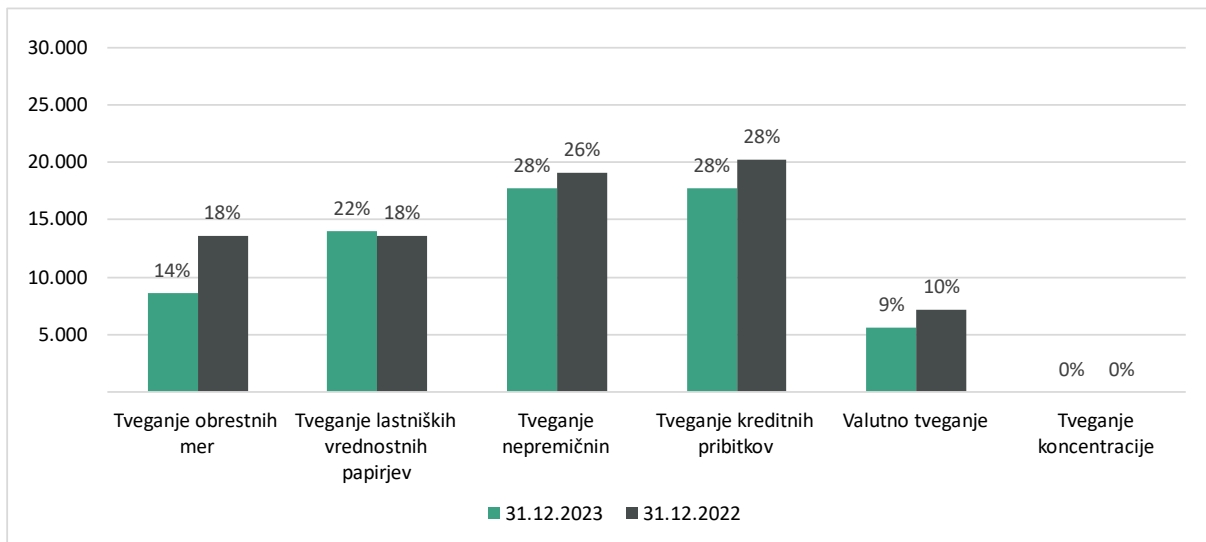
(v tisoč EUR) Naložbeni razred	31.12.2023	Struktura 31.12.2023	31.12.2022	Struktura 31.12.2022
Naložbe za katere družba prevzema naložbeno tveganje	713.156	100,0%	647.607	100,0%
Obveznice	594.454	83,4%	521.081	80,5%
Državne obveznice	395.562	55,5%	352.344	54,4%
Poslovne obveznice	198.892	27,9%	168.738	26,1%
Investicijski skladi	52.961	7,4%	58.367	9,0%
Obvezniški vzajemni skladi	463	0,1%	1.773	0,3%
Vzajemni skladi konvertibilnih obveznic	5.054	0,7%	6.506	1,0%
Delniški vzajemni skladi	2.566	0,4%	4.959	0,8%
Infrastrukturni skladi	36.255	5,1%	35.013	5,4%
Nepremičninski skladi	8.623	1,2%	10.116	1,6%
Depoziti in dana posojila	2.416	0,3%	355	0,1%
Delniške naložbe	4.461	0,6%	5.591	0,9%
Udeležbe	2.927	0,4%	3.566	0,6%
Kotirajoče delnice	550	0,1%	1.572	0,2%
Nekotirajoče delnice	984	0,1%	452	0,1%
Nepremičnine	58.863	8,3%	62.213	9,6%
Nepremičnina za izvajanje dejavnosti	46.935	6,6%	50.145	7,7%
Druge nepremičnine	11.928	1,7%	12.068	1,9%
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	145.289		125.604	
Skupaj sredstva izpostavljenja tržnemu tveganju	858.445		773.210	

Vrednost sredstev, ki jih družba upošteva pri izračunavanju tržnih tveganj, se je povišala in je na 31. 12. 2023 znašala 858,4 milijona EUR (31. 12. 2022: 773,2 milijona EUR).

C.2.2 Merjenje tveganja

Družba za kvantitativno oceno tržnih tveganj uporablja standardno formulo SII in znaša na dan 31. 12. 2023 46,4 milijona EUR (31. 12. 2022: 51,2 milijona EUR), kar predstavlja 20,1 % vsote SCR vseh modulov tveganj. Kapitalska zahteva za podmodule tržnih tveganj je prikazana na spodnjem grafu.

Nerazpršeno tržno tveganje po podmodulih tveganj (v tisoč EUR)¹⁵¹⁶

Najvišji delež v strukturi nerazpršenega tržnega tveganja predstavljata tveganje nepremičnin in tveganje kreditnih pribitkov. Slednje izhaja iz dejstva, da 27,9 % vseh sredstev, ki vplivajo na kapitalsko zahtevo tržnih tveganj predstavljajo poslovne obveznice. Tveganje kreditnih pribitkov se je v letu 2023 nominalno zmanjšalo, kar je predvsem posledica povečanja deleža naložb z boljšo bonitetno oceno.

Glavnina tveganja lastniških vrednostnih papirjev izhaja iz portfeljskih naložb premoženjskih zavarovanj, delno pa tudi iz naložb v vzajemne sklade, ki jih ima družba v portfelju zaradi usklajevanja z obveznostmi življenjskih zavarovanj, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. Tveganje lastniških vrednostnih papirjev se je v letu 2023 povečalo predvsem zaradi višjega vrednotenja vzajemnih skladov na finančnih trgih, zaradi povečanja vrednosti portfelja naložb, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje ter iz naslova posodobljene in manj ugodne (s strani EIOPE) predpisane simetrične prilagoditve¹⁷.

Kapitalska zahteva za tveganje spremembe cen nepremičnin se nanaša predvsem na nepremičnine za izvajanje zavarovalne dejavnosti, delno pa tudi na naložbe v nepremičninske sklade in naložbene nepremičnine. Nižje tveganje v letu 2023 je v največji meri posledica znižanja vrednosti nepremičnin za izvajanje dejavnosti.

Tveganje obrestne mere je glede na visok delež dolžniških vrednostnih papirjev nizko, padec je predvsem posledica znižanja obrestnih mer v letu 2023 in nekoliko krajšega trajanja naložb.

Valutno tveganje izhaja iz valutne neusklajenosti, ki izhaja iz FOS poslov in naložb v tujih valutah, ki so del naložbenega portfelja družbe z uporabo pristopa vpogleda vzajemnih skladov. Glede na to, da družba zasleduje valutno usklajenost sredstev in obveznosti, pomemben delež kapitalske zahteve iz naslova valutnega tveganja izhaja iz razlike med najboljšo oceno zavarovalno-tehničnih rezervacij in MSRP rezervacij. Valutno tveganje družbe je v primerjavi z letom 2022 nekoliko znižalo, kar je predvsem posledica prehoda Hrvaške na evro in posledica znižanja valutnega tveganja, ki izhaja iz poslovanja na Hrvaškem.

¹⁵ Skupna kapitalska zahteva za tržno tveganje je zaradi dodatne razpršenosti med posameznimi tržnimi tveganji nižja.

¹⁶ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

¹⁷ Šok se prilagodi glede na (ne)stanovitnost trga lastniških vrednostnih papirjev.

Pri ocenjevanju tveganj, povezanih z naložbenim portfeljem, družba redno spremlja tudi druge mere tveganj oziroma uspešnosti naložbenega portfelja:

- trajanje,
- porabo kapitala
- knjigovodska in tržna donosnost ter
- nihajnost donosov.

Pri upravljanju sredstev in obveznosti družba za posamezen portfelj sredstev in obveznosti četrtno izračunava:

- mere tveganj: modificirano trajanje, konveksnost in ključna stopnja trajanja,
- napoved denarnih tokov,
- spremembo poštene vrednosti,
- valutno strukturo sredstev in obveznosti.

Družba za spremljanje in ocenjevanje tržnih tveganj poleg standardne formule uporablja tudi lastni model ocenjevanja tveganj v ORSI. V lastnem izračunu tveganj ocenjujemo tveganje lastniških vrednostnih papirjev, obrestno tveganje in kreditno tveganje finančnih naložb.

Za vrednotenje lastniških vrednostnih papirjev uporabljamo model CAPM (angl. Capital Asset Pricing Model), kjer za vsak lastniški vrednostni papir posebej določimo delniški indeks, ki predstavlja tržni donos v modelu (za osnovo služijo ustrezni scenariji ekonomskega generatorja). V lastnem modelu upoštevamo vse tržne lastniške vrednostne papirje, ki so dovolj likvidni, da smo lahko na zgodovinskih podatkih z ustrezno zanesljivostjo ocenili parametre modela. Za ostale lastniške vrednostne papirje pa upoštevamo šok, ki ga predpisuje standardna formula. Tveganje obrestne mere v ORSI ocenimo za vse obrestno občutljive naložbe in obveznosti, pri čemer valute z manjšim deležem v portfelju pretvorimo v evre.

V lastnem modelu ocenjujemo tudi kreditno tveganje finančnih naložb, v katerem sta zajeti tudi tveganji tržne koncentracije in tveganje kreditnih pribitkov. Kreditno tveganje modeliramo stohastično v DFA (angl. Dynamic financial analysis) orodju Risk Explorer z uporabo ESG (angl. Economic Scenario Generator) scenarijev. Pri tem se v delu tveganja kreditnih pribitkov spremembe vrednosti naložb izračunajo na podlagi ekonomskih scenarijev, ki med drugim vključujejo tudi kreditne pribitke. Ti so odvisni od sektorja, kreditne ocene in trajanja posamezne naložbe. Prednost takega pristopa je, da se v izračunu upošteva tudi trenutno stanje trga, saj je prav od tega odvisno, kakšno gibanje kreditnih pribitkov lahko pričakujemo v roku enega leta, upošteva pa se tudi tveganje kreditnih pribitkov izdajateljev, ki imajo v skladu s 180. členom Delegirane uredbe predviden šok 0 % (npr. določene državne obveznice). Glede na obnašanje trga v preteklosti menimo, da te obveznice nosijo določeno tveganje, medtem ko jih standardna formula obravnava kot netvegane. Vsled zgoraj navedenemu je kapitalska zahteva za tržno tveganje v lastnem modelu višja od regulatornih zahtev.

C.2.3 Upravljanje tveganja

Okvir za upravljanje naložbenega tveganja družbe predstavljata politika upravljanja sredstev in obveznosti ter politika upravljanja naložbenega tveganja, v katerih so opredeljene:

- osnovne naložbene usmeritve,
- mere za spremljanje uspešnosti upravljanja naložb,
- mere za spremljanje naložbenih tveganj,
- odgovorne osebe v naložbenem procesu.

Pri upravljanju in spremljanju tržnih tveganj družba upošteva:

- pripravljenost za prevzem tveganj, določeno v strategiji do tveganj,
- operativne limite za finančne naložbe,

- mere uspešnosti in tveganosti naložb ter obveznosti.

Družba obvladuje tveganja, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb s tekočim spremljanjem in analiziranjem finančnih podatkov izdajateljev, spremljanjem tržnih cen finančnih instrumentov in z rednim izvajanjem ALM analiz, ki se obravnavajo na odboru za upravljanje tveganj.

Rezultati analiz občutljivosti tveganj obrestnih mer, kreditnih pribitkov, lastniških vrednostnih papirjev in nepremičnin

Družba je obravnavala tudi analize občutljivosti različnih parametrov, ki vplivajo na višino SCR tržnih tveganj in višino primernih lastnih virov sredstev družbe ter posledično na njen solventnostni položaj. V nadaljevanju so prikazani opisi in rezultati posameznih analiz občutljivosti, ki potrjujejo stabilen solventnostni položaj družbe.

a. Zvišanje oziroma znižanje obrestnih mer

Analizo občutljivosti na obrestne mere družba izvede tako, da osnovno krivuljo netvegane obrestne mere za vse ročnosti poveča oziroma zmanjša za 100 bazičnih točk. Na podlagi tega izvede nov izračun primernih lastnih virov sredstev ter SCR in sicer za vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti.

V primeru povišanja obrestnih mer se primerni lastni viri sredstev znižajo za 3,7 milijona EUR, SCR pa se poviša za 0,4 milijona EUR. Solventnostni količnik pade za 3 odstotne točke, predvsem zaradi znižanja lastnih virov sredstev.

V primeru znižanja obrestnih mer se lastni viri sredstev povečajo za 1,8 milijona EUR, SCR pa se poviša za 0,5 milijona EUR. Solventnostni količnik se poviša za 1 o.t.

b. Povišanje kreditnih pribitkov

Analizo občutljivosti družba izvede tako, da na dan poročanja poviša kreditne pribitke za 100 bazičnih točk. V analizi občutljivosti se znižajo predvsem primerni lastni viri sredstev (za 15,5 milijona EUR) medtem ko SCR ostane na podobnem nivoju. Solventnostni količnik se zato zniža za 10 o.t.

c. Padec vrednosti lastniških vrednostnih papirjev

Analizo občutljivosti družba izvede tako, da na dan poročanja zniža vrednost lastniških vrednostnih papirjev za 20 %. V analizi občutljivosti se znižajo tako primerni lastni viri sredstev (za 5,3 milijona EUR) kot tudi SCR (za 1,9 milijona EUR). Solventnostni količnik se s tem zniža zgolj za 1 o.t.

d. Znižanje vrednosti nepremičnin

Vpliv spremembe cen nepremičnin družba prikazuje z analizo občutljivosti padca cen za 15 %. Osnova za izračun je stanje nepremičnin na datum poročanja. Analiza občutljivosti vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev (znižanje za 8,9 milijona EUR), zniža pa tudi kapitalsko zahtevo podmodula tveganja nepremičnin (za 2,7 milijona EUR). Posledično se SCR zniža za 0,8 milijona EUR, solventnostni količnik pa se zmanjša za 5 o.t.

Vpliv analiz občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160,2%	
Povišanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	253.267	-3.718	160.782	409	157,5%	-3 o.t.
Znižanje obrestnih mer za 100 bazičnih točk	258.770	1.786	160.837	463	160,9%	1 o.t.
Padec vrednosti lastniških VP za 20%	251.666	-5.319	158.445	-1.929	158,8%	-1 o.t.
Znižanje vrednosti nepremičnin za 15%	248.098	-8.886	159.527	-847	155,5%	-5 o.t.
Povišanje kreditnih pribitkov za 100 bazičnih točk	241.472	-15.512	160.366	-8	150,6%	-10 o.t.

Rezultati testiranja hujših in izjemnih situacij za tržna tveganja

Družba je v ORSI analizirala vpliv povečanih makroekonomskih tveganj na svoje poslovanje in solventnost s finančnim scenarijem in podnebnim scenarijem prehoda na bolj zeleno gospodarstvo z višjimi učinki na naložbeni portfelj.

Finančni scenarij predvideva scenarij bančne krize. Scenarij predpostavlja povišanje obrestnih mer na daljšem delu krivulje netveganih obrestnih mer, povečanje kreditnih pribitkov dolžniških vrednostnih papirjev ter padec vrednosti ostalih naložbenih razredov. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na planirani portfelj naložb pa tudi na planirane zavarovalne obveznosti ob koncu leta 2024.

Podnebni scenarij RCP4.5¹⁸ pa predpostavlja, da se zaradi dviga cen emisijskih kuponov znižajo vrednosti naložb (dvig zahtevane tržne donosnosti državnih obveznic, dvig kreditnih pribitkov obveznic podjetij, ki poslujejo v občutljivih sektorjih, sprememba vrednosti delniških naložb in naložbenih nepremičnin), z njim pa analiziramo vpliv tveganj prehoda. Na podlagi scenarija so bili preračunani učinki na planirani portfelj naložb na 31. 12. 2024.

Tako finančni kot podnebni scenarij bi imela zelo velik vpliv na primerne lastne vire sredstev družbe (vpliv znatno presega mejo pomembnosti družbe). Zaradi znižanja vrednosti naložb, bi se sicer hkrati znižala tudi kapitalska zahteva za tržno tveganje, vendar bi se na drugi strani znižala tudi prilagoditev za odložene davke, zato scenarija nimata večjega vpliva na SCR družbe.

Solventnost bi se v primeru realizacije finančnega in podnebnega scenarija znižala in padla v območje podoptimalne ravni kapitaliziranosti v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, vendar bi ostala precej nad regulatorno višino 100 %.

V primeru uresničitve scenarija bi se vodstvo odzvalo in dogovorilo ukrepe v luči ohranitve ciljne ravni presežka primernih lastnih virov sredstev nad SCR.

Načelo preudarne osebe

Pri naložbenih odločitvah družba upošteva vsa tveganja povezana z naložbami in ne le tveganja, ki so upoštevana v izračunu kapitalskih zahtev. Strateška alokacija naložb se določi s pomočjo procesa

¹⁸ RCP4.5 je scenarij s srednjimi emisijami, ki je skladen s prihodnostjo z razmeroma ambicioznim zmanjšanjem emisij in rahlim povečanjem emisij toplogrednih plinov, preden začnejo upadati okoli leta 2040. Kljub tako razmeroma ambicioznim ukrepom za zmanjšanje emisij RCP4.5 ne dosega cilja 2 °C/1,5 °C, dogovorjenega v Pariškem sporazumu. Na splošno je usklajen s profilom emisij toplogrednih plinov, ki bi nastal z izvajanjem nacionalnih razvojnih ciljev iz leta 2015 (do leta 2030), čemur bi hitro sledil vrh emisij in nato zmanjšanje svetovnih emisij za 50 % do leta 2080.

optimizacije, ki temelji na historyčnih podatkih posameznih naložbenih razredov in upošteva pripravljenost družbe za prevzem tržnih tveganj.

Osebe, odgovorne za sprejemanje naložbenih odločitev prevzemajo in upravljajo naložbeno tveganje v skladu s smernicami, opredeljenimi v politiki upravljanja naložbenega tveganja, ki je zasnovana na podlagi načela preudarne osebe.

Vsa sredstva družba nalaga tako, da so zagotovljene varnost, kakovost, likvidnost in donosnost portfelja kot celote. Poleg tega zagotavlja tako lokalizacijo teh sredstev, da je zagotovljena njihova razpoložljivost.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij družba nalaga na način, ki ustreza naravi in trajanju pozavarovalnih obveznosti. Ta sredstva nalagamo v najboljšem interesu vseh imetnikov polic in upravičencev.

Družba ima vzpostavljen limitni sistem, ki upošteva maksimalne pričakovane izgube posameznega izdajatelja, omejitve, ki jih iz naslova tveganja tržne koncentracije predpisuje standardna formula, in omejitve, ki izhajajo iz pripravljenosti za prevzem tveganj in sprejemljive nihajnosti donosa finančnih naložb. Poleg limitov po tipih naložb, sektorjih, regijah in izdajateljih, ima družba opredeljene tudi limite v povezavi z bonitetnimi ocenami naložb, s čimer dodatno omeji kreditno tveganje.

V primeru konflikta interesov družba zagotovi, da se naložba izvede v najboljšem interesu zavarovalcev in upravičencev.

C.2.4 Koncentracija tveganja

Portfelj finančnih naložb družbe je zelo razpršen, zato koncentracija ne predstavlja pomembnega tveganja.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki jim je izpostavljena.

C.3.1 Izpostavljenost tveganju

Družba je izpostavljena:

- tveganju neplačila nasprotne stranke,
- tveganju kreditnih pribitkov,
- tveganju tržne koncentracije.

Tveganje kreditnih pribitkov in tveganje koncentracije je skladno z razvrščanjem in merjenjem tveganj v standardni formuli obravnavano in prikazano v razdelku o tržnih tveganjih.

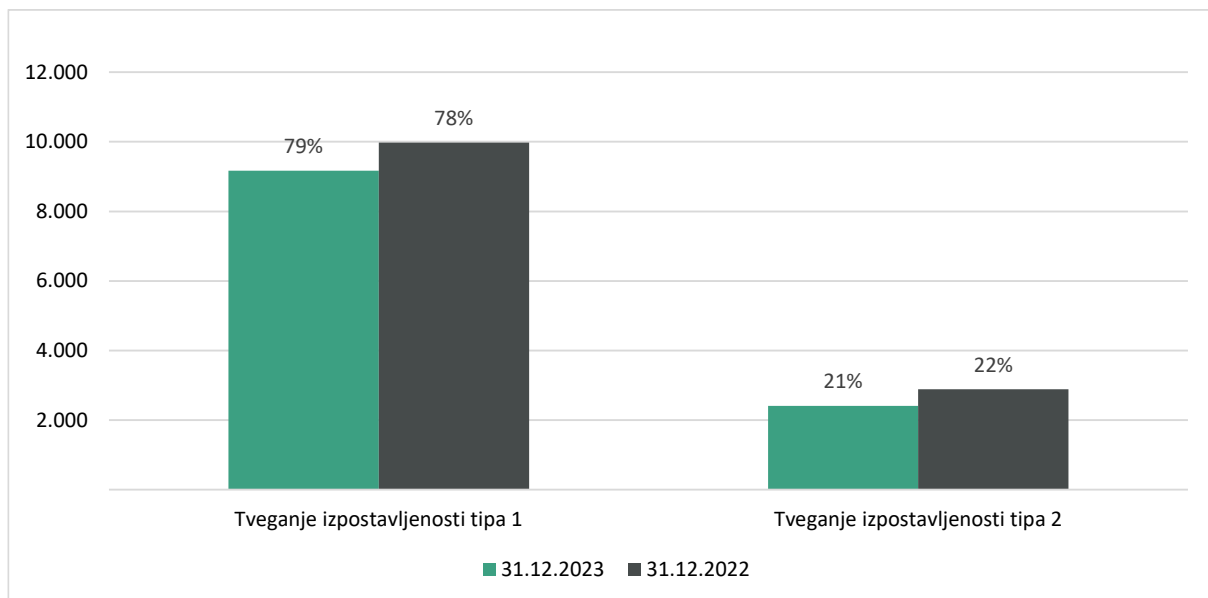
Tveganje neplačila nasprotne stranke vključuje izgube zaradi nepričakovanega neplačila ali poslabšanja kreditnega položaja nasprotnih strank in dolžnikov v prihodnjih 12 mesecih. Tveganje zajema pogodbe za zmanjševanje tveganja, predvsem pozavarovalne pogodbe in terjatve do zavarovalnih posrednikov, pa tudi druge kreditne izpostavljenosti, ki jih ne zajema podmodul tveganja kreditnih pribitkov znotraj standardne formule (denar in denarni ustrezniki). Kreditno tveganje terjatev iz poslovanja izhaja iz zamud pri poplačilu terjatev, ki se v družbi pojavljajo na področju terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov ter regresnih terjatev.

C.3.2 Merjenje tveganja

Družba za kvantitativno oceno kreditnega tveganja uporablja standardno formulo SII. Kot je omenjeno že zgoraj, sta tveganji kreditnih pribitkov in tržne koncentracije vključeni v modulu tržnih tveganj, tveganje neplačila nasprotne stranke pa v ločenem modulu tveganja neplačila nasprotne stranke. V nadaljevanju so tako prikazani rezultati za tveganje neplačila nasprotne stranke, medtem ko so tržna tveganja obravnavana v razdelku C.2 *Tržno tveganje*.

V spodnjem grafu je prikazana struktura tveganja neplačila nasprotne stranke po tipu v skladu s standardno formulo.

Nerazpršeno tveganje neplačila nasprotne stranke po podmodulih tveganj (v tisoč EUR)¹⁹²⁰

Tveganje tipa 1 vključuje izpostavljenosti v povezavi s pozavarovalnimi in sozavarovalnimi pogodbami ter denar in denarne ustreznike. V tveganju tipa 2 so upoštevane vse terjatve SII bilance stanja, ki niso zajete v izpostavljenosti tipa 1, iz njih so izločene le terjatve za davek od dohodkov pravnih oseb in odložene terjatve za davek.

SCR družbe v skladu s standardno formulo za tveganje neplačila nasprotne stranke je na dan 31. 12. 2023 znašal 11,1 milijona EUR (31. 12. 2022: 12,3 milijona EUR), kar predstavlja 4,8 % vsote SCR vseh modulov tveganj. Tveganje se je v primerjavi z letom 2022 nekoliko zmanjšalo kar je predvsem posledica nižjega stanja denarnih sredstev.

Poleg izračuna SCR v skladu s standardno formulo družba v ORSI uporablja lasten model za oceno kreditnega tveganja finančnih naložb. V tem modelu so pri vseh naložbah v dolžniške instrumente upoštevana tveganje kreditnih pribitkov, tveganje migracij in tveganje neplačila. Tako je kreditno tveganje, povezano s finančnimi naložbami, obravnavano kot celota, saj se upošteva sprememba vrednosti naložb tako zaradi spremembe višine pribitkov na netvegano krivuljo obrestnih mer (tveganje kreditnih pribitkov), spremembe bonitetnih ocen (tveganje migracij) kot tudi spremembe zaradi propada izdajatelja (tveganje neplačil). Ker so omenjena tveganja med seboj tesno povezana, so v ORSI obravnavana v skupnem modelu. Za del tveganja neplačila nasprotne stranke v povezavi s

¹⁹ Skupna kapitalska zahteva za tveganje neplačila nasprotne stranke je zaradi dodatne razpršenosti med posameznimi tveganji neplačila nasprotne stranke nižja.

²⁰ Delež posameznega podmodula tveganja je izračunan kot delež v vsoti vseh podmodulov tveganja.

pozavarovatelji in sozavarovatelji menimo, da standardna formula ustrezno ovrednoti tveganje, zato lastnega izračuna na tem delu ne izvajamo, denar in denarne ustreznike pa obravnavamo kot netvegane naložbe.

C.3.3 Upravljanje tveganja

Družba tveganje neplačila terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov ter regresnih terjatev obvladuje z aktivno izterjavo, ki je učinkovita, saj so kapitalske zahteve iz tega naslova nizke.

Glede na to, da se velika večina terjatev iz naslova po(so)zavarovalnih poslov družbe nanaša na Savo Re, ki ima bonitetno oceno A, ocenjujemo kreditno tveganje sredstev iz po(so)zavarovalnih pogodb družbe nizko.

Kreditno tveganje, ki izhaja iz denarnih sredstev družba obvladuje z razpršitvijo le-teh po bankah (družba ima vzpostavljen limit maksimalne izpostavljenosti).

Družba je v okviru preverjanja ustreznosti uporabljenih bonitetnih ocen v izračunu kapitalske ustreznosti, testirala vpliv poslabšanja bonitetnih ocen pozavarovateljev na višino tveganja neplačila nasprotni stranke. Predpostavili smo, da se vsem partnerjem zniža bonitetna ocena za eno kreditno stopnjo in na podlagi tega izračunali vpliv na SCR in solventnostni količnik.

Vpliv analize občutljivosti na primerne lastne vire sredstev, SCR in solventnostni količnik

(v tisoč EUR)	Primerni lastni viri sredstev	Razlika glede na osnovno vrednost	SCR	Razlika glede na osnovno vrednost	Solventnostni količnik	Razlika glede na osnovno vrednost
Osnovne vrednosti na dan 31.12.2023	256.984		160.374		160%	
Poslabšanje bonitetne ocene pozavarovateljev	256.168	-816	165.511	5.137	155%	-5 o.t.

Solventnostni količnik po šoku pade za 5 odstotnih točk, namreč glavni pozavarovatelj družbe je Sava Re, ki z bonitetno oceno A zagotavlja nižje tveganje neplačila.

C.3.4 Koncentracija tveganja

Izpostavljenost družbe do nasprotnih strank je določena s pripravljenostjo za prevzem tveganj in limitnim sistemom, ki omejuje izpostavljenost do posamezne stranke.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da družba v določenem trenutku ni sposobna poravnati svojih obveznosti oziroma, da je zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev primorana prodajati manj likvidna sredstva z diskontom oziroma najemati nova posojila. Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz kratkoročnih denarnih tokov, in ne tveganje, ki izhaja iz dolgoročne neusklajenosti sredstev in obveznosti.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Družba ima precejšnje denarne obveznosti, ki izhajajo predvsem iz obveznosti do zavarovalcev, zato mora denarne tokove ustrezno upravljati in na ta način zagotoviti primerno raven likvidnosti. Družba zato skrbno načrtuje in spremlja realizacijo denarnih tokov. Prav tako redno spremlja tudi strukturo terjatev po zapadlosti in upošteva vpliv poplačila terjatev na tekočo likvidnost.

C.4.2 Merjenje tveganja

Likvidnostno tveganje ni ovrednoteno v standardni formuli SII. Spada med tveganja, ki so težko merljiva, ga pa v družbi redno spremljamo in obvladujemo.

Za določitev izpostavljenosti likvidnostnemu tveganju, družba izvaja, analizira in spremlja naslednje mere tveganja:

- denar na bančnih računih,
- odstotek visoko likvidnih finančnih naložb, glede na skupni znesek finančnih naložb,
- vrednost nelikvidnih naložb,
- vse druge zakonske predpisane mere.

C.4.3 Upravljanje tveganja

Za obvladovanja likvidnostnih tveganj ima družba vzpostavljeno politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki opredeljuje upravljanje likvidnosti, mere likvidnostnega tveganja in postopke ob izrednih likvidnostnih potrebah. Prav tako družba v okviru strategije do tveganj likvidnostno tveganje opredeljuje kot eno izmed ključnih tveganj. Zaradi narave likvidnostnega tveganja, družba tega ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti.

Ocenjena likvidnostna potreba družbe je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti (ki izvira iz poslovanja in zapadlosti naložb v portfelju) in likvidnostne rezerve (ki je ocenjena na podlagi stresnih scenarijev).

Oceno normalne tekoče likvidnosti družba izvaja na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v obdobju do enega leta v mesečnih in tedenskih načrtih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter ostale prilive in odlive iz poslovanja, in sicer tako, da se uporabi historične podatke, ki so zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih načrtih in pričakovanja glede poslovanja v prihodnje.

Likvidnostne potrebe se zagotavljajo z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, ki je skladen z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve družba zagotavlja tako, da ima vsaj 20 % portfeljskih finančnih naložb investiranih v visoko likvidna sredstva (kategorija L1A po ECB metodologiji, naložbe v ameriške državne obveznice, državni in nadnacionalni izdajatelji z bonitetnima ocenama AAA in AA+, denar in denarni ustrezniki in UCITS skladi denarnega trga). Odstotek naložbenega portfelja družbe, investiran v visoko likvidna sredstva, je na dan 31. 12. 2023 znašal 53 %, kar kaže na zelo likviden naložbeni portfelj.

Zaradi vsega navedenega menimo, da je likvidnostno tveganje družbe majhno in dobro obvladovano.

C.4.4 Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije

Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije (v nadaljevanju: EPIFP), je enak razliki med najboljšo oceno premijskih rezervacij, izračunano v okviru vrednotenja za namene solventnosti, ter najboljšo oceno premijskih rezervacij, pri kateri predpostavimo, da premije v zvezi z obstoječimi zavarovalnimi pogodbami, za katere se pričakuje, da bodo prejete v prihodnosti, niso prejete zaradi različnih razlogov ne glede na pravne ali pogodbene pravice imetnika police, da prekine polico, med katerimi pa ni tega, da se je zgodil zavarovalni dogodek. Pri omenjenem izračunu predpostavimo 100 % stopnjo storna in vse police obravnavamo kot kapitalizirane.

EPIFP se izračunava ločeno za vsako homogeno skupino tveganj, kar pomeni, da se police, ki ustvarjajo izgubo, lahko znotraj homogene skupine tveganja izravna samo s policami, ki ustvarjajo dobiček.

EPIFP premoženjskih in življenjskih zavarovanj²¹

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Premoženjske vrste poslovanja	31.638	21.076
Življenjske vrste poslovanja	27.118	29.974

Glede na lani se je EPIFP na premoženjskih vrstah poslovanja pomembno povišal predvsem zaradi podaljšanj pogodbenne meje na vrsti poslovanja zavarovanj izpada dohodka.

Glede na lani se je EPIFP na življenjskih vrstah poslovanja znižal zaradi posodobitve operativnih predpostavk in spremembe pri metodologiji uporabe pogodbenih mej za naložbena življenjska zavarovanja.

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimerne ali neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Izpostavljenost operativnim tveganjem je na podobni ravni kot lani, najpomembnejša tveganja izhajajo iz:

- tveganja prekinitve poslovanja in napak sistema,
- tveganja pri upravljanju in izvajanju procesov,
- tveganja notranjih in zunanjih prevar,
- zaposlitvenih prakse in varnost na delovnem mestu in
- tveganja skladnosti z zakoni in predpisi.

C.5.2 Merjenje tveganja

V okviru sistema SII se kapitalske zahteve določajo z namenom zagotavljanja, da ima družba dovolj razpoložljivega kapitala za pokritje različnih vrst tveganj, vključno z operativnimi tveganji. Družba s tem vsaj enkrat letno izvede izračun kapitalske zahteve za operativna tveganja v skladu s standardno formulo SII.

Kapitalska zahteva za operativna tveganja družbe je na dan 31. 12. 2023 znašala 16,0 milijona EUR (31. 12. 2022: 14,5 milijona EUR), kar predstavlja 6,9 % vsote SCR vseh modulov tveganj in se je gleda na preteklo leto povišala iz naslova rasti posla. Namreč izračun kapitalske zahteve ne temelji na dejanski izpostavljenosti operativnim tveganjem, temveč na približku, izračunanem na podlagi obsega posla s pomočjo višine premij, rezervacij in stroškov.

Iz navedenega razloga družba vodi operativna tveganja v okviru registra tveganj, kjer kampanjsko v okviru rednega (ali izrednega) ocenjevanja tveganj zbira kvalitativne informacije in izvaja ocenjevanje verjetnosti uresničitve posameznega tveganja iz registra in pričakovani finančni vpliv v primeru uresničitve tega tveganja.

V družbi je dodatno vzpostavljen register neželenih dogodkov z namenom beleženja uresničitve operativnih tveganj in ciljem izboljšanja kontrolnih aktivnosti v poslovnih procesih.

²¹ Zneski so poročani pred znižanjem za pozavarovanje in davek od dohodkov pravnih oseb.

C.5.3 Upravljanje tveganja

Za aktivno in učinkovito upravljanje operativnega tveganja ima družba sprejeto Politiko upravljanja operativnih tveganj, v kateri so natančno opredeljeni procesi in ukrepi za omejevanje in upravljanje operativnih tveganj. V politiki so podrobneje opredeljene tudi odgovornosti za upravljanje operativnih tveganj.

Ključno vlogo pri obvladovanju operativnih tveganj ima sistem notranjih kontrol, ki zagotavlja ustrezne kontrolne aktivnosti in ustrezne notranje kontrole, integrirane v poslovne procese in aktivnosti družbe, s katerimi družba omejuje in nadzoruje tveganja. Za ustrezno izvajanje notranjih kontrol so odgovorne posamezne organizacijske enote, kjer se notranje kontrole izvajajo.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki jih družba izvaja, so predvsem:

- izpopolnjevanje sistema vodenja poslovnih procesov in sistema notranjih kontrol,
- ozaveščanje in izobraževanje zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj,
- ocenjevanje učinkovitosti delovanja notranjih kontrol,
- vodenje registra neželenih dogodkov za ugotavljanje pomanjkljivosti v procesih in notranjih kontrolah,
- pozitivno ozračje, dobra poslovna kultura in vlaganje v zavzetost zaposlenih,
- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo in razvoj IT na področju zmanjševanja kibernetskih tveganj,
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese; na ta način družba zmanjšuje tveganje nepripravljenosti na morebitne neželene dogodke in zunanje dogodke ter posledično prekinitev poslovanja,
- razvoj informacijsko podprtih postopkov in kontrol za najpomembnejša področja poslovanja v družbi,
- ozaveščanje zaposlenih, vključenih v postopke obdelav osebnih podatkov znotraj družbe, glede koristi in nujnosti izvedbe ocene učinka za učinkovito obvladovanje tveganj glede varstva osebnih podatkov.

Pomembnejše kontrolne aktivnosti za obvladovanje posameznega operativnega tveganja so zbrane in vključene v register tveganj družbe. Hkrati z ocenjevanjem tveganj se zbira tudi kvalitativne informacije in ocene učinkovitosti delovanja notranjih kontrol v povezavi z obvladovanjem posameznega tveganja.

Ocene operativnih tveganj družba poroča v poročilu o tveganjih, ki ga obravnavajo odbor za upravljanje tveganj, uprava družbe, revizijska komisija nadzornega sveta in nadzorni svet. Funkcija upravljanja tveganj in odbor za upravljanje tveganj spodbujata izboljšavo procesov upravljanja operativnih tveganj in če je potrebno, upravi podata priporočila za nadaljnje ukrepanje.

C.6 Druga pomembna tveganja

Med druga pomembna tveganja družba uvršča predvsem strateška tveganja. Strateško tveganje je tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti družbe zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Negativen vpliv teh dogodkov lahko vpliva na rezultat ali kapitalsko ustreznost družbe.

C.6.1 Izpostavljenost tveganju

Izpostavljenost strateškim tveganjem je na podobni ravni glede na lani, najpomembnejša tveganja izhajajo iz:

- tveganja strateških usmeritev glede poslovanja družbe,

- tveganja strateških programov projektov,
- vplivov tržnih in ekonomskih pogojev na poslovanje družbe,
- ravnanj konkurence in
- tveganje neustrezne IT podpore.

C.6.2 Merjenje tveganja

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika in jih večinoma težje kvantitativno ovrednotimo, prav tako pa so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Strateška tveganja niso zajeta v izračun SCR v skladu s standardno formulo SII. Družba zato strateška tveganja meri s pomočjo kvalitativnih informacij pridobljenih tekom ocenjevanja posameznih tveganj iz registra tveganj, po potrebi v ORSI tudi s pomočjo razširjene kvalitativne ali kvantitativne analize različnih scenarijev in/ali ukrepov upravljanja. Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz družba dobi sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

C.6.3 Upravljanje tveganja

Družba strateška tveganja upravljanja predvsem z izvajanjem preventivnih dejavnosti, poleg tega pa tveganja upravlja tudi s sprotnim spremljanjem realizacije kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družbe ter s spremljanjem dogajanja na zavarovalnih in naložbenih trgih, pripravljajočih se zakonodajnih sprememb in trendov.

Pri upravljanju strateških tveganj, podobno kot pri njihovi identifikaciji, poleg posameznih organizacijskih enot v družbi dejavno sodeluje tudi uprava, odbor za upravljanje tveganj in ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj.

Družba ima nizko toleranco do **tveganja ugleda**. Prizadeva si, da kar najbolj omeji možnost dejanj, ki bi lahko pomembno vplivala na njen ugled. Poleg tega družba uvaja postopke, ki zmanjšujejo tveganje ugleda, na primer postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije spremljanja skladnosti poslovanja, načrtovanje neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev ter načrtovanje ukrepov upravljanja in odziva v primeru uresničitve tveganja. Tveganja v povezavi z ugledom družba obvladuje s stalno skrbjo za izboljšanje storitev, pravočasnim in točnim poročanjem nadzornim ustanovam ter dobro načrtovanim obveščanjem javnosti. Najpomembnejši dejavnik zagotavljanja dobrega ugleda in uspešnega poslovanja družbe je ustrezna kakovost storitev, zato je skrb za dvig kakovosti storitev in zadovoljstva strank stalna in izjemno pomembna naloga vseh zaposlenih.

Med strateška tveganja uvrščamo tudi **projektna tveganja**. Družba tveganja na vsakem od pomembnih strateških programov sistematično spremlja, analizira in obvladuje z namenom pravočasnega sprejema potrebnih ukrepov.

Za zagotovitev uspešnega poslovanja na dolgi rok je za družbo zelo pomembno tudi **napovedovanje in prepoznavanje novih tveganj**. Poskušamo slediti trendom, tehnološkemu razvoju in dogodkom, ki lahko vplivajo na razvoj tveganj v prihodnje. Ker je pojav tovrstnih tveganj težko natančno predvideti, pridobivamo informacije iz zunanjih virov in poskušamo opredeliti, kaj bi lahko pomembno vplivalo na poslovanje v naslednjih obdobjih.

V letu 2023 je družba izvedela anketo z vodstvom, s katero smo pridobili vpogled glede pričakovanj o ključnih kratkoročnih in srednjeročnih tveganjih s pomembnim vplivom na poslovanje družbe.

Novonastajajoča tveganja

V obeh obdobjih so najpomembnejša *fizična podnebna tveganja (ekstremne vremenske razmere)*. Kratkoročno je večji poudarek na ekonomskih tveganjih (*makroekonomska tveganja* in *tveganje finančne stabilnosti*), na *tveganju geopolitične nestabilnosti* in *tveganju večjega kibernetkega napada*, ki spada pod tveganje digitalizacije in njenih posledic. Dolgoročno bolj izstopajo tveganja v povezavi z novimi tehnologijami (*tveganje v povezavi z umetno inteligenco* in *tveganje pojava avtonomnih strojev*), poveča pa se tudi *tveganje večjega kibernetkega napada*.

Družba vse več pozornosti namenja **tveganjem, povezanimi s trajnostnim razvojem**. Trajnostnemu razvoju dajemo velik pomen v strateškem obdobju 2023–2027, zato je bila v sodelovanju z družbami v Zavarovalni skupini Sava pripravljena in sprejeta strategija trajnostnega razvoja, ki določa razkrivanje nefinančnih informacij glede okoljskih, socialnih in kadrovskih zadev, spoštovanja človekovih pravic in zadev v povezavi z bojem proti korupciji in podkupovanju.

Na podlagi zahtev in sprememb evropske zakonodaje se v Zavarovalni skupini Sava in družbi uvajajo spremembe, ki predvidevajo integriranje trajnostnih tveganj v sistem upravljanja tveganj vključno z obvladovanjem tveganja prehoda na bolj trajnostno poslovanje. V skupini veljajo *Smernice Zavarovalne skupine Sava za odgovoren prevzem okoljskih, družbenih in upravljavskih tveganj na področju premoženjskih zavarovanj*, ki jih družba upošteva pri prevzemanju individualnih tveganj v zavarovanje. Na ravni skupine je vzpostavljena tudi *Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava*, ki med drugim opredeljuje dejavnosti, v katere skupina ne bo vlagala (panoge, opredeljene kot netrajnostne).

Družba ima vzpostavljen sistem tekočega spremljanja novosti na področju zakonodaje. V naslednjih letih si bomo še naprej prizadevali prispevati k trajnostnemu razvoju in k ustreznemu spremljanju tveganj, povezanih s preходом na trajnostno poslovanje. Več v povezavi s trajnostnim razvojem ter o izvedenih aktivnostih na tem področju je navedeno v poslovnem delu letnega poročila družbe v razdelku *20 Trajnostni razvoj*.

Ocena materialnosti vpliva tveganja podnebnih sprememb na naložbeni in zavarovalni portfelj

Družba se zaveda pomembnosti **tveganja podnebnih sprememb** za njeno dolgoročno delovanje zato so bila v ORSI 2024 tovrstna tveganja obravnavana kvalitativno in kvantitativno. V procesu priprave ORSE so bila najprej identificirana pomembna tveganja prehoda in pomembna fizična tveganja, kasneje pa je bila vključena tudi ocena materialnosti vpliva tveganja podnebnih sprememb na naložbeni in zavarovalni portfelj.

Pomembnost vpliva fizičnih tveganj na naložben portfelj smo ocenili s pomočjo indeksa *ND Gain*²², ki meri izpostavljenost posamezne države podnebnim tveganjem na podlagi komponente ranljivosti in komponente pripravljenosti. Ocenjujemo, da je tveganje neugodnega vpliva iz naslova fizičnih tveganj na vrednost naložbenega portfelja v posamezni državi **nizko**, saj predstavlja neposredna izpostavljenost zavarovalnice do držav, kjer je indeks nižji od 50 le en odstotek vrednosti portfelja²³.

Materialnost vpliva fizičnih tveganj na zavarovalni portfelj smo ocenili s pomočjo podatkov iz geografskega informacijskega sistema (GIS). Portfelj je **pomembno** izpostavljen tveganju poplavne škode v primeru realizirane poplavne nevarnosti, saj skupna izpostavljenost za zavarovanja avtomobilskega kaska in ožje-premoženjska zavarovanja znotraj območij pomembnega vpliva poplav znaša 1,7 milijarde EUR.

Materialnost vpliva tveganj prehoda na zavarovalni portfelj smo ocenili s pomočjo nabora ESG občutljivih gospodarskih dejavnosti in nabora problematičnih sektorjev, ki predstavljajo pomemben delež emisije toplogrednih plinov. Tveganje prehoda ocenjujemo kot **nizko**, saj je kosmata obračunana premija iz netrajnostnih dejavnosti, ki sodijo v problematične sektorje majhna (1 %).

C.7 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije razkrila v razdelkih od C.1 *Zavarovalno tveganje* do C.6 *Druga pomembna tveganja*.

²²Angl. University of Notre Dame Global Adaptation Index

²³ Vrednost indeksa se giblje med 0 in 100 pri čemer predstavlja 100 najmanjše podnebno tveganje.

D VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI

Skladno s 174. členom ZZavar-1 se sredstva vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu, razen kadar Delegirana uredba (EU) 2015/35 določa drugačno vrednotenje.

Vrednotenje sredstev se izvaja skladno z določili MSRP, ki jih je sprejela EU (v nadaljevanju »MSRP«). V primeru, da MSRP dovoljujejo uporabo več načinov vrednotenja, je potrebno izbrati metodo, ki je skladna z načeli Solventnost II oziroma s 174. členom ZZavar-1. V večini primerov drugih sredstev in obveznosti (razen zavarovalno-tehničnih rezervacij) se šteje, da MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je skladno z načeli SII.

Izhodišče za bilanco stanja po zakonodaji Solventnosti II (v nadaljevanju: SII bilanca stanja), kjer so sredstva in obveznosti vrednotena v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1, je izkaz finančnega položaja, kot je pripravljen za namene poročanja družbe skladno z MSRP, in je v tem dokumentu opredeljen kot MSRP bilanca stanja. V letu 2023 so začeli veljati novi računovodski standardi za vrednotenje finančnih naložb in (po)zavarovalnih pogodb (MSRP 9 in MSRP 17), s tem je družba glede na lani upoštevala novo MSRP vrednotenje kot izhodišče za pripravo SII bilance stanja. Poročevalska valuta družbe je EUR.

Glede na MSRP bilanco stanja so izvedene prerazporeditve in prevrednotenja postavk za namene SII bilance stanja. V tem razdelku je opisana izvedba tovrstnih prerazporeditev in prevrednotenij samo za tiste postavke, kjer se SII vrednost razlikuje od vrednosti v skladu z MSRP. Pri vseh preostalih postavkah velja, da MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je skladno z načeli SII.

V spodnji preglednici je prikazana bilanca stanja družbe na dan 31. 12. 2023. V bilanci stanja so prikazane tako vrednosti sredstev in obveznosti v skladu z MSRP kot tudi sredstva in obveznosti v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 ob upoštevanju prevrednotenja in prerazporeditev postavk sredstev in obveznosti.

Bilanca stanja v skladu z MSRP ter v skladu z SII na dan 31. 12. 2023

(v tisoč EUR)	MSRP	Prevrednotenje	Prerazporeditev	Solventnost II
Sredstva				
Odloženi stroški pridobivanja (D.1.1)				
Neopredmetena sredstva (D.1.2)	12.531	-12.531		
Odložene terjatve za davek (D.1.3)	6.833	7.553		14.386
Nepremičnine, zgradbe in oprema za opravljanje dejavnosti (D.1.4)	46.646	290		46.935
Naložbe, razen naložb v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (D.1.5)				
Nepremičnine, ki niso za lastno uporabo (naložbene nepremičnine)	11.788	140		11.928
Naložbe v odvisne in pridružene družbe	477	2.450		2.927
Delnice	1.534			1.534
Obveznice	541.436	29	52.990	594.454
Investicijski skladi	52.961			52.961
Depoziti (brez denarnih ustreznikov)	2.046	41		2.087
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (D.1.7)	198.289	-10	-52.990	145.289
Posojila in hipoteke (D.1.6)	323	7		330
Deleži pozavarovateljev (pozavarovalni del ZTR) (D.1.8)				
Premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	124.033	-19.164	22	104.891
Življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	11.059	-169		10.891
Življenjska naložbena zavarovanja		-33		-33
Depoziti pri cedentih				
Terjatve iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov (D.1.9)	2.398	-39	12.330	14.689
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.1.10)			28	28
Ostale terjatve (D.1.11)	1.348			1.348
Lastne delnice				
Denar in denarni ustrezniki (D.1.12)	25.953			25.953
Druga sredstva (D.1.13)	1.514	-1.130		384
Skupaj sredstva	1.041.169	-22.569	12.380	1.030.981
Obveznosti				
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije (D.2)				
Premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	426.985	-37.372	12.267	401.880
Življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	133.148	31.779		164.927
Življenjska naložbena zavarovanja	194.472	-61.148		133.324
Druge rezervacije razen zavarovalno-tehničnih rezervacij (D.3.1)	6.706			6.706
Odložene obveznosti za davek (D.1.3)		14.876		14.876
Druge finančne obveznosti razen finančnih obveznosti do finančnih institucij (D.3.2)	4.106			4.106
Obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov (D.3.3)	9.202	-373		8.829
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja (D.3.4)			50	50
Obveznosti iz poslovanja (D.3.5)	13.396	1.255	63	14.713
Podrejene obveznosti				
Druge obveznosti (D.3.6)	5.061			5.061
Skupaj obveznosti	793.075	-50.983	12.380	754.473
Presežek sredstev nad obveznostmi	248.094	28.414		276.508

D.1 Sredstva

D.1.1 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj

V skladu z MSRP družba v MSRP bilanci stanja ne izkazuje odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj. Časovno razmejevanje stroškov pridobivanja zavarovanj se upošteva pri vrednotenju obveznosti iz zavarovalnih pogodb.

V SII bilanci stanja je vrednost odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj glede na zakonodajo SII ovrednotena na 0.

D.1.2 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so v okviru SII vrednotena z vrednostjo nič, vendar se jih lahko pripozna in meri po vrednosti, ki je večja od nič, če jih je mogoče prodati ločeno in če obstaja objavljena tržna cena na delujočem trgu za enaka ali podobna neopredmetena sredstva.

Družba med neopredmetenimi sredstvi nima neopredmetenega sredstva, ki bi se lahko prodal ločeno in ne more dokazati, da obstaja tržna vrednost za enaka ali podobna sredstva, tako da vsa neopredmetena sredstva prevrednoti na vrednost nič.

D.1.3 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Obračunavanje odloženih terjatev in obveznosti za davek družba izvaja skladno z določili MRS 12 Davki iz dobička.

Osnova za definiranje obveznosti in terjatev za odloženi davek je identificiranje začasnih razlik. Začasne razlike so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in knjigovodsko vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti. Začasne razlike so lahko obdavčljive začasne razlike oziroma zneski, ki se prištejejo k obdavčljivemu dobičku v prihodnjih obdobjih ali pa predstavljajo zneske, ki se odštejejo od obdavčljivega dobička v prihodnjih obdobjih. Odloženi davki se tako pripoznajo kot terjatve ali obveznosti za odloženi davek, kot posledica obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic.

Odložene obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki jih bo potrebno poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. V obdobjih pripoznanja povečujejo postavko odhodkov za davek od dohodkov pravnih oseb in znižujejo čisti poslovni izid.

Odložene terjatve za davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na:

- odbitne začasne razlike,
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja,
- prenos izrabljenih dobropisov v naslednja obdobja.

V primeru, da družba v davčnem izkazu uspeha ugotovi davčno izgubo, lahko do pokritja davčne izgube (skladno z ZDDPO-2 v Sloveniji ni časovne omejitve za pokrivanje izgube) ne plačuje davka od dohodka pravnih oseb, lahko pa oblikuje terjatve za odložene davke in zniža odhodke iz naslova odloženih davkov.

Splošno pravilo je, da se morajo obveznosti za odloženi davek obvezno pripoznati, terjatve za odloženi davek pa le v primeru, da družba upravičeno pričakuje, da bo v prihodnosti ustvarila dovolj visoke dobičke za poračun terjatev za odložene davke.

V SII bilanci stanja se terjatve in obveznosti za odloženi davek obračunavajo od vseh prevrednotenj razen od:

- prevrednotenja postavke *Udeležbe v odvisnih in pridruženih družbah*, če imajo te udeležbe značaj strateških naložb – v tem primeru se namreč razlike pri prevrednotenju obravnavajo kot stalne razlike in ne izpolnjujejo pogoja začasnih razlik in s tem osnove za obračun odloženih davkov iz te postavke,
- prerazporeditev med postavkami.

Davčna stopnja, po kateri so bile v letu 2023 obračunane odložene terjatve in obveznosti za davek, znaša 22 % in se je glede na preteklo leto spremenila, zaradi spremembe lokalne zakonodaje (2022: uporabljena davčna stopnja za izračun je bila 19%). Družba je iz naslova prevrednotenja skladno z načeli SII oblikovala dodatno neto obveznost za odloženi davek v višini 7,3 milijona EUR. V spodnji preglednici je prikazan podrobnejši pregled po posameznih postavkah.

Prikaz odloženih terjatev in obveznosti za davek na dan 31. 12. 2023

(v tisoč EUR)	31.12.2023		
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	SII vrednost
Odložene terjatve za davek	6.833	7.553	14.386
Finančne naložbe	8.318	2	8.320
Kosmate ZTR	-2.130		-2.130
Pozavarovalni del ZTR	199	4.261	4.459
Druge postavke odloženih terjatev za davek	447	3.290	3.737
Odložene obveznosti za davek		14.876	14.876
Finančne naložbe		48	48
Kosmate ZTR		14.683	14.683
Druge postavke odloženih obveznosti za davek		146	146

D.1.4 Nepremičnine, zgradbe in oprema za opravljanje dejavnosti

Družba od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin najmanj vsaka tri leta pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo. Oprema za neposredno opravljanje zavarovalne dejavnosti predstavlja nepomemben znesek in ga družba v SII bilanci stanja prikazuje v enaki višini kot v MSRP bilanci stanja.

Prav tako postavka nepremičnine, zgradbe in oprema za opravljanje dejavnosti vključuje pravice do uporabe sredstev – najemi (MSRP 16), ki se v SII bilanci stanja prikazuje v enaki višini kot v MSRP bilanci stanja.

D.1.5 Naložbe

Nepremičnine, ki niso za lastno uporabo (naložbene nepremičnine)

Metodologija je skladna z metodologijo, ki se uporablja za nepremičnine, zgradbe in opremo za opravljanje dejavnosti, ki je opisana v predhodnem razdelku (D.1.4 Nepremičnine, zgradbe in oprema za opravljanje dejavnosti).

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Družba v SII bilanci stanja vrednoti naložbe v odvisne in pridružene družbe, ki predstavljajo strateške naložbe, ki niso zavarovalnice z uporabo kapitalske metode MSRP v skladu s 13(5) členom Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Vrednost dobrega imena in drugih neopredmetenih sredstev, ki bi bila v skladu z metodologijo vrednotenja sredstev ovrednotena na nič, se odšteje od dobljene vrednosti družbe.

Zadržani dobički se v izračunu vrednosti naložbe upoštevajo le od dneva lastništva družbe, preostali znesek zadržanih dobičkov pa se pri izračunu ne upošteva.

Obveznice

Vse obveznice se v SII bilanci stanja vrednotijo po pošteni vrednosti. Obveznice, ki so sicer v MSRP bilanci stanja vrednotene po odplačni vrednosti, se v SII bilanci stanja prevrednotijo na pošteno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

V to postavko zavarovalnica prerazporedi obveznice iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, zavarovalnica pa daje garancijo (garantirani VEP). V primeru, da se te obveznice vrednotijo po odplačni vrednosti se za potrebe priprave SII bilance stanja izvede prevrednotenje na pošteno vrednost ob upoštevanju tržne cene na datum poročanja.

Delnice

Delnice, ki kotirajo

Delnice, ki kotirajo, so tako v MSRP kot SII bilanci stanja vrednotene po tržni vrednosti na podlagi zadnje objavljene tržne cene.

Delnice, ki ne kotirajo

Netržne delnice so tako v MSRP kot SII bilanci stanja vrednotene po tržni vrednosti, pri čemer se tržna cena izračuna s pomočjo modela. V primeru, da naložbe niso modelsko vrednotene, se zaradi nematerialnosti predpostavi, da je nabavna vrednost zadosten približek tržni vrednosti.

Investicijski skladi

Družba naložbe v vzajemne sklade in ETF-je vrednoti na podlagi zadnjega objavljenega tečaja tako v MSRP kot SII bilanci stanja.

Družba tudi naložbe v alternativne sklade (nepremičninski in infrastrukturni skladi, skladi zasebnega dolga, skladi zasebnega kapitala ipd.) tako v MSRP kot SII bilanci stanja vrednoti tržno na podlagi vrednosti prejete s strani upravljalcev skladov.

V to postavko skupina prerazporedi naložbene sklade iz registrov naložb, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, skupina pa daje garancijo (garantirani VEP).

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki

Družba razvršča depozite, ki niso denarni ustrezniki v skupino naložb vrednotenih po odplačni vrednosti. Za potrebo sestave SII bilance stanja se predpostavi, da je odplačna vrednost dovolj dober približek tržne vrednosti.

V primerjavi s prikazano vrednostjo v MSRP bilanci stanja se vrednost depozitov v SII bilanci prikaže brez vpliva pričakovanih kreditnih izgub (ECL), kar je prikazano kot prevrednotenje.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII bilanci prerazporedijo iz postavke denarja in denarnih ustreznikov v postavko depozitov, ki niso denarni ustrezniki.

D.1.6 Posojila

Družba razvršča posojila v skupino naložb vrednotenih po odplačni vrednosti. Za potrebo sestave SII bilance stanja se predpostavi, da je odplačna vrednost dovolj dober približek tržne vrednosti.

V primerjavi s prikazano vrednostjo v MSRP bilanci stanja se vrednost posojil v SII bilanci prikaže brez vpliva pričakovanih kreditnih izgub (ECL), kar je prikazano kot prevrednotenje.

D.1.7 Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V MSRP bilanci stanja finančne naložbe za pokrivanje obveznosti iz naslova naložbenih življenjskih zavarovanj predstavljajo naložbe v vzajemne sklade za katere tveganja prevzemajo zavarovanci, zavarovalnica pa ne jamči donosnosti ter ostale naložbe pri katerih zavarovanec prevzema naložbeno tveganje, zavarovalnica pa jamči donosnost (garantirani VEP).

Finančne naložbe, za pokrivanje obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci v celoti prevzemajo naložbena tveganja in zavarovalnica za njih ne jamči donosnosti, se v SII bilanci stanja prikažejo v kategoriji »Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje«.

Finančne naložbe, za pokrivanje obveznosti zavarovanj, za katera zavarovanci prevzemajo naložbena tveganja, zavarovalnica pa jamči določeno višino donosnosti (garantirani VEP), se v SII bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti življenjskih zavarovanj.

Naložbe, ki se v SII bilanci stanja vključujejo med naložbe za pokrivanje obveznosti zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, so v MSRP bilanci stanja vrednotena po tržni vrednosti, kar pomeni, da prevrednotenje v SII bilanci stanja ni potrebno.

Naložbe v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, ki se v SII bilanci stanja prerazporedijo med ostale finančne naložbe, se prevrednotijo na tržno vrednost v primeru obveznic vrednotenih po odplačni vrednosti.

D.1.8 Deleži pozavarovateljev (pozavarovalni del ZTR)

Družba v MSRP bilanci stanja znotraj deležev pozavarovateljev izkazuje neto vrednost pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva (knjigovodska vrednost portfeljev pozavarovalnih pogodb, ki so sredstva) in pozavarovalnih pogodb, ki so obveznosti (knjigovodska vrednost portfeljev pozavarovalnih pogodb, ki so obveznosti).

Sredstva in obveznosti iz pozavarovalnih pogodb družba oblikuje v skladu z MSRP 17.

V SII bilanci stanja se v postavko pozavarovalnega dela ZTR ne prerazporedi nobenih postavk.

V SII bilanci stanja družba iz postavke pozavarovalnega dela ZTR prerazporedi zapadle obveznosti za premijo iz oddanega po/sozavarovanja, ki so v SII bilanci stanja uvrščene v postavko obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja, ter zapadle terjatve za provizijo iz oddanega po/sozavarovanja, ki so v SII bilanci stanja uvrščene v postavko terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja.

Višina prevrednotenja pa izhaja iz razlik med metodologijama vrednotenja zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z MSRP in SII zakonodajo, opisanih v *D.2.4 Primerjava metodologij izračuna ZTR-jev po MSRP in po SII standardih*

.

D.1.9 Terjatve iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov

Družba v postavko terjatev iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov uvršča terjatve do zavarovalnih posrednikov in druge terjatve iz zavarovalnih poslov. V skladu z MSRP, družba v MSRP bilanci stanja ločeno ne izkazuje terjatev do zavarovancev iz naslova sklenjenih zavarovanj. Denarni tokovi vezani na terjatve do zavarovancev iz sklenjenih zavarovanj se vključujejo v vrednotenje obveznosti in sredstev iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb, v skladu z določili MSRP 17.

Družba v SII bilanci stanja v postavko terjatev do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov iz kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij prerazporedi zapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17 standardu, nezapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police in zapadle terjatve za premijo prejetega po/sozavarovanja.

V SII bilanci stanja v tej postavki družba dodatno upošteva še zapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17 standardu in nezapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police. Postavki v MSRP bilanci stanja nista vključeni in sta zato v SII prikazani kot prevrednotenje.

Dodatno prevrednotenje na tržno vrednost terjatev do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.1.10 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja

V skladu z MSRP družba v MSRP bilanci stanja ne izkazuje terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja. Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja družba vključuje v vrednotenje obveznosti in sredstev iz zavarovalnih in pozavarovalnih pogodb, v skladu z določili MSRP 17.

Družba v SII bilanci stanja iz pozavarovalnega dela ZTR prerazporedi v postavko terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja zapadle terjatve za provizijo iz oddanega po/sozavarovanja.

Prevrednotenje na tržno vrednost terjatev iz pozavarovanja in sozavarovanja se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.1.11 Ostale terjatve

V postavki ostale terjatve družba izkazuje kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij, vključno z neto terjatvami za akontacijo DDPO, terjatve iz financiranje in naložbenja, terjatve do kupcev blaga in storitev in druge terjatve iz poslovanja.

Prevrednotenje na tržno vrednost se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavke knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.1.12 Denar in denarni ustrezniki

Med denar in denarne ustreznike se uvrščajo gotovina, denarna sredstva na transakcijskih računih poslovnih bank in drugih finančnih organizacij ter depoziti, vezani preko noči.

Depoziti z originalno zapadlostjo do treh mesecev se v SII bilanci stanja obravnavajo enako kot depoziti z daljšo zapadlostjo, zato se jih izkaže v postavki depoziti – brez denarnih ustreznikov.

Prevrednotenje na tržno vrednost se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavke knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.1.13 Druga sredstva

Druga sredstva sestavljajo nekratkoročna sredstva namenjena za prodajo in druga sredstva, med katerimi so izkazane tudi postavke aktivnih časovnih razmejitev (kratkoročno nezaračunani prihodki, drugi kratkoročno odloženi stroški, drugi kratkoročni odhodki, vrednotnice in druge aktivne časovne razmejitve).

Pri vrednotenju postavk aktivnih časovnih razmejitev, ki so vključene v postavke drugih sredstev, za potrebe SII bilance stanja družba zasleduje vidik denarnega toka in postavke, pri katerih je denarni tok že bil izveden v preteklosti, prevrednoti na nič.

Drugi kratkoročni stroški in odhodki, vrednotnice ter druge aktivne časovne razmejitve praviloma predstavljajo postavke, pri katerih je denarni tok – odliv denarnih sredstev, že bil izveden, zato se za potrebe SII bilance stanja vrednotijo po vrednosti nič.

Prevrednotenje na SII vrednost ostalih postavk, pripoznanih med drugimi sredstvi družbe se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavke knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V nadaljnjem besedilu uporabljamo oznako **SII rezervacije** za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z zakonodajo SII, ter **MSRP rezervacije** za obveznosti in sredstva iz zavarovalnih in požarovalnih pogodb, izračunane v skladu z MSRP.

Poglavitna načela, uporabljena v izračunih MSRP rezervacij, so opisana v računovodskem delu letnega poročila družbe v razdelku 2.9. *BISTVENE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN UPORABLJENE METODE VREDNOTENJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH.*

D.2.1 Metodologije izračuna SII zavarovalno-tehničnih rezervacij

V okviru SII družba izračunava naslednje kategorije rezervacij:

- najboljša ocena škodnih rezervacij (BE CP),
- najboljša ocena premijskih rezervacij (BE PP),
- najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj (rezervacija za premoženjske rente),
- najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja,
- dodatek za tveganje.

SII rezervacije so enake vsoti najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje. Zgoraj omenjene kategorije rezervacij so podrobneje opisane v nadaljevanju.

Družba pri izračunu SII rezervacij ne uporablja uskladih prilagoditev iz člena 77b, prilagoditve za nestanovitnost iz člena 77d, prehodne prilagoditve zadevne strukture netveganih obrestnih mer iz člena 308c in prehodnega odbitka iz člena 308d Direktive 2009/138/ES.

D.2.1.1 Najboljša ocena škodnih rezervacij

Škodne rezervacije se nanašajo na škodne dogodke, ki so se že zgodili, škode in drugi z njimi povezani denarni tokovi po teh dogodkih pa še niso bili izplačani, ne glede na to ali so bile škode prijavljene ali ne. V izračunu najboljše ocene družba upošteva uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, tj. vsi denarni tokovi so ustrezno diskontirani s krivuljo netveganih obrestnih mer, v izračun pa so vključeni tudi vsi stroški, ki se nanašajo na obdobje od datuma škodnega dogodka do datuma obračuna škode, in vsi pričakovani bodoči regresi, ki izhajajo iz teh škod.

Rezervacija za škode, ki so se že zgodile, vendar še niso bile rešene, se oblikuje na osnovi statističnih podatkov iz preteklih let in se izračunava skupaj za škode, ki so že bile prijavljene, ter za škode, ki še niso bile prijavljene. Družba pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij lastnih poslov pri vsaki homogeni skupini tveganj uporabi kombinacijo vsaj dveh uveljavljenih aktuarskih metod, kot so metoda veriženja (angl. »Chain-Ladder«), Bornhuetter-Ferguson metoda, metoda povprečne IBNR škode in naivna metoda.

Tako dobljeni rezultati so na koncu povečani za cenilne stroške in zmanjšani za pričakovane regrese, dobljenemu znesku pa se prištejejo tudi obveznosti do oškodovancev za škode, ki so že bile rešene, a še niso bile izplačane, najboljša ocena uveljavljenih regresnih terjatev, zaslužen del rezervacije za NCB izplačila ter zaslužen del profitne provizije pri FOS poslih.

Škodne rezervacije se sprva ocenijo v vrednostih lastnih poslov, nato pa se ločeno izračuna še po(so)zavarovalni del teh rezervacij, kamor so vključene tudi terjatve in obveznosti za pozavarovalne škode in ostali z njimi povezani denarni tokovi.

V preteklem letu je prišlo do metodoloških sprememb zaradi poenotenja z metodologijo MSRP 17, in sicer so se v izračun najboljše ocene škodnih rezervacij vključile tudi obveznosti do oškodovancev za škode, ki so že bile rešene, a še niso bile izplačane, najboljše ocene uveljavljenih regresnih terjatev, zaslužen del rezervacije za izplačila bonusov ter profitne provizije pri poslih sklenjenih na področju EU na podlagi načela svobode opravljanja storitev. Podobno so se na po/sozavarovalnem delu rezervacije vključile terjatve in obveznosti ter ostali pričakovani denarni tokovi, ki se nanašajo na zaslužen del zavarovalnih pogodb.

Najbolj pomembni predpostavki pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij sta izbira pričakovanega ultimativnega škodnega količnika po posameznih letih dogodka ter faktorji škodnega razvoja, ki so izbrani na podlagi zgodovinskih razvojnih faktorjev ter korigirani za pričakovane spremembe v prihodnosti. Dodatno se pri izračunu oceni tudi t.i. repni faktor, in sicer s pomočjo logaritemske regresije. Med ostalimi predpostavkami, ki nastopajo pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij, bi izpostavili še pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih ter pričakovan delež regresov v bodočih škodnih izplačilih; oba sta ocenjena na podlagi zgodovinskih podatkov in ustrezno korigirana za trende.

Skupni pričakovani ultimativni škodni količnik za zadnje leto dogodka se je v primerjavi s škodnim količnikom, ki je bil uporabljen pri izračunu na 31. 12. 2022 za leto dogodka 2022, nekoliko povečal, kar je predvsem posledica poletnih ujm in poplav.

D.2.1.2 Najboljša ocena premijskih rezervacij

Premijska rezervacija se nanaša na škodne dogodke, ki nastopijo po datumu vrednotenja, torej med preostalim obdobjem veljavnosti zavarovalnega kritja polic. Izračunava se za tiste pogodbe, ki so aktivne na dan samega izračuna, in je sestavljena iz vseh pričakovanih bodočih denarnih tokov znotraj meja zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju: pogodbene meje). Pogodbena meja, do katere projiciramo bodoče denarne tokove, je določena v skladu s spodnjo preglednico.

Pogodbena meja za različne vrste pogodb

Vrsta pogodbe	Meja zavarovalne pogodbe
permanentna z letnimi obračuni premije	do izteka tekočega obračunskega obdobja
večletna polica z letnimi obračuni premije (običajno vsaj 3 do 10 letne police); sem uvrščamo tudi dodatna nezgodna zavarovanja na življenjskih policah	do izteka tekočega obračunskega obdobja
police s celotnim obračunom premije za celo obdobje na začetku (tipično enoletne ali kratkoročne police, v posebnih primerih pa tudi večletne - gradbeno ali montažno zavarovanje, krediti, kavcije ...)	iztek zavarovalne pogodbe
police nezgodnega produkta Hospitalizacija +	iztek zavarovalne pogodbe
javni razpisi	v skladu z zahtevami javnega razpisa

V izračunu premijske rezervacije družba upošteva vse bodoče pričakovane denarne tokove iz naslova škod in z njimi povezanih cenilnih stroškov in regresov, premij, administrativnih in sklepalnih stroškov ter bonusov in popustov. Vsi omenjeni denarni tokovi so razdeljeni po posameznih letih in na koncu diskontirani z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer.

V preteklem letu je prišlo do manjših metodoloških sprememb zaradi poenotenja z metodologijo MSRP 17 in sicer se je podaljšala pogodbeni meja pri produktu Hospitalizacija Plus do izteka večletnega kritja, poleg navedenega pa se je nekoliko spremenili tudi način določanja posameznih predpostavk, da so le-te čim bolj poenotene med MSRP 17 in SII kategorijami, med katerimi največji vpliv predstavlja vključitev drugih zavarovalnih odhodkov v pričakovane prihodnje stroške.

Ključna predpostavka pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije je izbira pričakovanega škodnega količnika, pri določanju katerega upoštevamo ultimativne škodne količnike po posameznih letih dogodka, ki jih dobimo iz izračuna škodne rezervacije, spremembe v povprečni premiji v zadnjem letu in pričakovanja glede škodnega dogajanja v prihodnosti. Med ostalimi predpostavkami, ki nastopajo pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije, bi izpostavili še pričakovane deleže administrativnih in sklepalnih stroškov v premiji, delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih, delež regresov v bodočih škodnih izplačilih, pričakovano višino bodočih popravkov premije ter razvoj vseh denarnih tokov po posameznih letih. Vse omenjene predpostavke so ocenjene na podlagi zgodovinskih podatkov in ustrezno korigirane za trende.

Skupni pričakovani ultimativni škodni količnik, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na 31. 12. 2023, je nekoliko višji, kot je bil skupni pričakovani ultimativni škodni količnik, uporabljen pri izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na 31. 12. 2022, kar je predvsem posledica višjih škodnih količnikov pri avtomobilskem kasku, asistenčnih zavarovanjih in ožje premoženjskih zavarovanjih, kar sovпада tudi z gibanjem ultimativnih škodnih količnikov iz izračuna najboljše ocene škodnih rezervacij, glavni vzrok pa so škodna inflacija in povečan pričakovani obseg ujm v prihodnosti glede na izkušnje v letu 2023. Pri ostalih predpostavkah je prišlo do znižanja deleža cenilnih stroškov, kar je predvsem posledica večjega obsega likvidiranih škod (po pandemsko obdobje), nekoliko pa so se zvišali ostali administrativni stroški, kar je deloma tudi posledica visoke inflacije, deloma pa tudi stroška večjih projektov v zadnjih letih.

D.2.1.3 Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj, se zaradi posebnega načina izplačevanja škod izračunava ločeno od najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj opisane v razdelku *D.2.1.1 Najboljša ocena škodnih rezervacij* tega dokumenta, in sicer se posebej določa za:

- **rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že v izplačevanju:** najboljša ocena za rente v izplačevanju se poroča v življenjski vrsti poslovanja *Rente iz premoženjskih in NSLT zdravstvenih zavarovanj* in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj,
- **rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že prijavljene, vendar pa še niso v izplačevanju:** najboljša ocena rezervacij za že prijavljene rente, ki še niso v izplačevanju, se prav tako poroča v življenjski vrsti poslovanja *Rente iz premoženjskih in NSLT zdravstvenih zavarovanj* in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj,
- **rente iz premoženjskih zavarovanj, ki še niso bile prijavljene:** najboljša ocena rezervacij za rente, ki še niso bile prijavljene, se poroča znotraj premoženjskih vrst poslovanja v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij.

Predpostavke, ki jih uporabimo v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki so že prijavljene (ne glede na to ali so že v izplačevanju ali še ne), so:

- pričakovani deleži cenilnih stroškov v bodočih izplačanih odškodninah,
- pričakovana indeksacija rent,
- umrljivost glede na primerne tablice smrtnosti.

Predpostavke, ki jih uporabimo v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki še niso prijavljene, so:

- pričakovano število teh rent,
- povprečna višina sedanje vrednosti vseh bodočih obveznosti rente v trenutku nastanka rente (angl. *Lump sum*).

Delež cenilnih stroškov v bodočih izplačanih odškodninah je določen na podlagi podatkov v prejšnjem obračunskem letu, pričakovana indeksacija pa je podana na nivoju posameznega škodnega spisa.

Pri izračunu najboljše ocene rezervacij za še neprijavljene rente ocenimo pričakovano število ultimativnih rent za posamezno leto dogodka na podlagi preteklih let in pričakovanj v prihodnosti, povprečna višina IBNR rente pa je določena kot povprečna vrednost vseh pričakovanih obveznosti za rente, ki so že v izplačevanju, in po potrebi korigirana z aktuarsko presojo glede na trende gibanja.

D.2.1.4 Najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja

Izračun najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja se izvaja na nivoju zavarovalne pogodbe, pri čemer pa so predpostavke izračuna enotne za posamezno homogeno skupino produktov življenjskih zavarovanj. Te v grobem delimo na mešana, riziko, vseživljenjska in rentna klasična življenjska zavarovanja, na naložbena življenjska zavarovanja (z ali brez garancije, z omejeno dobo ali vseživljenjska) in na zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim zavarovanjem. Izračun se naredi na osnovi najboljših ocen prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, v katerih se upošteva najboljše ocene vseh pogodbenih finančnih tokov in povezanih finančnih tokov, kot so cenilni stroški, stroški administracije in finančni prihodki od naložb sredstev, ki pokrivajo obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb. Ločeno je izračunana najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja.

Predpisi SII določajo, da v primerih, ko so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- zavarovalnica ne more prisiliti zavarovalca k plačilu premije (premija ni izterljiva),
- zavarovalna pogodba ne vsebuje zaznavne finančne garancije,
- zavarovalna pogodba ne vsebuje zaznavnega zavarovalnega kritja (v dovolj velikem obsegu),

se pri določanju najboljše ocene rezervacij ne upošteva prihodnjih premij. Zavarovalnica je v letu 2023 ponovno preučila portfelj zavarovalnih pogodb in ugotovila, da zgornjim pogojev ne zadoščajo večje homogene skupine pogodb naložbenih življenjskih zavarovanj. Posledično se je vrednotenje v teh primerih prilagodilo in ne upošteva prihodnjih premij ter njihovega posrednega vpliva na zavarovalne obveznosti (odškodnine in stroške).

Dodatno se je v letu 2023 prenehalo ločeno oblikovati tehnične rezervacije, izračunane v celoti (angl. »*technical provision as a whole*«) ter se celotna vrednost SII rezervacij (brez dodatka za tveganje) prikazuje pod postavko najboljša ocena rezervacij. Ta sprememba ne vpliva na višino lastnih virov niti ne na pristop določanja kapitalskih zahtev.

Pričakovani pogodbeni denarni tokovi so:

- prihodki iz naslova premij,
- izplačila za škode (smrt, hujše bolezni, doživetje, odkup, predujem),
- stroški (provizije zastopnikov, drugi sklenitveni stroški, cenilni stroški, administrativni stroški),
- drugi prihodki (provizija iz upravljanja naložb).

Pri obravnavi posamezne pogodbe se upoštevajo:

- letna premija, frekvenca plačevanja, pogodbene zavarovalne vsote, podatki o starosti in spolu zavarovanca ter datumih začetka in konca trajanja zavarovanja,
- tehnične osnove produktov: tehnična obrestna mera, tablice smrtnosti in obolevnosti, pogodbeni stroški, pravila določanja odkupnih vrednosti, ipd.
- predpostavke: pričakovane stopnje smrtnosti in obolevnosti, stopnje odstopov, prihodnja donosnost, pričakovani stroški in stroškovna inflacija.

Za denarne tokove, obravnavane do poteka police, se izračuna njihova sedanja vrednost z uporabo netvegane obrestne mere. Posebej se oceni sedanja vrednost opcij in garancij, vgrajenih v produkte življenjskih zavarovanj. Pri tem se uporabi stohastične ekonomske scenarije ali aproksimativno metodo. Predpostavljeni ukrepi upravljanja, uporabljeni tako pri determinističnem kot predvsem pri stohastičnem vrednotenju, temeljijo na predvideni strukturi sredstev in planu upravljanja z naložbami in so zajeti v izpeljavi ekonomskih predpostavk.

Najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja se izračuna s pomočjo metode povprečne škode, pri čemer se posebej oceni rezervacijo za nastale prijavljene škode in posebej rezervacijo za nastale, a še neprijavljene škode. Najboljša ocena rezervacija za nastale prijavljene škode je enaka rezervaciji po popisu. Najboljša ocena rezervacija za nastale, vendar še neprijavljene škode, se izračuna kot produkt ultimativnega števila IBNR škod (ocena iz trikotnika prijavljenih škod) in povprečne višine IBNR škode. Pri tem opazujemo samo škode iz naslova rizika smrti ali hujše bolezni. Povprečna višina IBNR škode se določi kot povprečna riziko zavarovalna vsota za posamezno homogeno skupino zavarovanj. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

V preteklem letu so se ponovno posodobile vse uporabljene predpostavke, pri čemer je prišlo do nekaterih sprememb. Družba je na podlagi slabšega škodnega dogajanja v preteklem letu povišala predpostavke o pričakovanih stopnjah smrtnosti in obolevnosti, po drugi strani pa na podlagi pozitivnih izkušenj tekočega leta znižala stroškovne predpostavke.

D.2.1.5 Pozavarovalni del najboljše ocene rezervacij

Pozavarovalni del najboljše ocene rezervacij družba izračunava ločeno za vse zgoraj navedene kategorije SII rezervacij. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih pogodb in gibanjem pozavarovalnega portfelja na podlagi kosmatih rezervacij za posel, ki so predmet teh pozavarovalnih pogodb. Družba na koncu izvede tudi prilagoditev za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, in sicer ločeno za vsako kategorijo rezervacij, vsako nasprotno stranko in vsako vrsto poslovanja.

D.2.1.6 Dodatek za tveganje

Dodatek za tveganje skupaj z najboljšo oceno rezervacij zagotavlja, da je vrednost SII rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele te obveznosti. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini SCR, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti v času njihove veljavnosti oziroma do njihovega izteka. Mera, uporabljena pri določitvi stroškov zagotavljanja prej omenjenega zneska primernih lastnih virov sredstev, je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga družba upoštevala, da bi zagotovila te primerne lastne vire sredstev, in je enaka 6 %.

Pri izračunu omenjenega SCR družba upošteva vsa tveganja, proti katerim se ne more zaščititi. Ta tveganja so:

- tržna tveganja (in sicer le za del, ki se nanaša na zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, razen obrestnega tveganja),
- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj,
- tveganja zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje nasprotne stranke, ki se nanaša le na (po)zavarovalne terjatve,
- operativno tveganje.

Družba za izračun SCR za zgoraj omenjene kategorije tveganj v točki 0 uporabi standardno formulo, pri izračunu SCR po t letih pa družba v skladu z 58. členom Delegirane uredbe (EU) 2015/35 uporablja poenostavljeno metodo za projekcijo prihodnjih zneskov SCR, in sicer upošteva raven (2) hierarhije iz

61. člena Sklepa o podrobnejših navodilih za vrednotenje SII rezervacij: za določanje celotnega SCR za vsako prihodnje leto se uporabi razmerje najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene SII rezervacij na datum vrednotenja.

Dodatek za tveganje se izračunava ločeno za posle premoženjskih in življenjskih zavarovanj, na posamezne vrste poslovanja pa je alociran v razmerju izračunanih kapitalskih zahtev za vsako posamezno vrsto poslovanja. Pri izračunu SCR družba za vsako posamezno vrsto poslovanja predpostavi, da ima sklenjena zavarovanja le v segmentu, za katerega se računa kapitalska zahteva, prav tako pa družba kapitalsko zahtevo za vsak posamezni segment izračuna le za naslednje module tveganj:

- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- operativna tveganja.

D.2.2 Vrednosti SII zavarovalno-tehničnih rezervacij

V spodnjih preglednicah so prikazane vrednosti kosmate in čiste najboljše ocene rezervacij, pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij ter dodatek za tveganje na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022 po pomembnih vrstah poslovanja. Prikaz je ločen na najboljšo oceno škodnih rezervacij, najboljšo oceno premijskih rezervacij, najboljšo oceno rezervacij za življenjske vrste poslovanja ter dodatek za tveganje.

Najboljša ocena škodnih rezervacij na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022

(v tisoč EUR)	Kosmata BE CP			Pozavarovalna BE CP			Najboljša ocena čiste škodne rezervacije		
	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks
Vrsta poslovanja									
Zavarovanje izpada dohodka	23.563	20.452	115,2	2.511	1.955	128,4	21.053	18.498	113,8
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	113.536	94.729	119,9	19.263	12.686	151,8	94.273	82.042	114,9
Druga zavarovanja motornih vozil	41.035	26.115	157,1	21.385	5.435	393,4	19.650	20.680	95,0
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	49.297	41.388	119,1	37.793	21.086	179,2	11.504	20.302	56,7
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	58.995	53.674	109,9	22.815	17.079	133,6	36.180	36.595	98,9
Premoženjske vrste poslovanja	286.428	236.359	121,2	103.768	58.242	178,2	182.660	178.117	102,6

Najboljša ocena premijskih rezervacij na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022

(v tisoč EUR)	Kosmata BE PP			Pozavarovalna BE PP			Najboljša ocena čiste premijske rezervacije		
	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks
Vrsta poslovanja									
Zavarovanje izpada dohodka	-19.794	-11.877	166,7	-7	229	-2,9	-19.788	-12.106	163,4
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	33.021	27.426	120,4	1.340	2.145	62,5	31.681	25.281	125,3
Druga zavarovanja motornih vozil	49.403	37.319	132,4	2.764	4.056	68,1	46.639	33.263	140,2
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	14.492	10.738	135,0	-2.581	-2.794	92,4	17.072	13.531	126,2
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	10.304	5.240	196,6	-394	-150	263,6	10.698	5.390	198,5
Premoženjske vrste poslovanja	87.425	68.846	127,0	1.122	3.488	32,2	86.303	65.358	132,0

Najboljša ocena za življenjske vrste poslovanja na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022²⁴

(v tisoč EUR)	Kosmata BE			Pozavarovalna BE			Najboljša ocena čiste rezervacije za življenjske vrste poslovanja		
	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks	31.12.2023	31.12.2022	Indeks
Vrsta poslovanja									
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	148.347	152.123	97,5	-51	-75	68,7	148.398	152.198	97,5
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	129.664	117.477	110,4	-33	-113	29,4	129.697	117.590	110,3
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	8.935	6.242	143,1	10.942	10.462	104,6	-2.007	-4.220	47,6
Življenjske vrste poslovanja	286.945	275.842	104,0	10.858	10.274	105,7	276.088	265.568	104,0

²⁴ Na primerjalni presečni datum 31. 12. 2022 so še bile oblikovane rezervacije, izračunane kot celota. Te so prikazane pod kosmato najboljšo oceno rezervacij za življenjska zavarovanja.

Dodatek za tveganje na 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022

(v tisoč EUR) Vrsta poslovanja	Dodatek za tveganje		
	31.12.2023	31.12.2022	Indeks
Zavarovanje izpada dohodka	6.868	7.792	88,1
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	5.528	4.701	117,6
Druga zavarovanja motornih vozil	6.780	4.964	136,6
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	4.972	3.304	150,5
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	3.879	3.486	111,3
Premoženjske vrste poslovanja	28.028	24.247	115,6
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	1.926	3.510	54,9
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	3.660	5.898	62,1
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	5.720	7.093	80,6
Življenjske vrste poslovanja	11.306	16.501	68,5
SKUPAJ	39.333	40.748	96,5

D.2.3 Opis ravni negotovosti, povezane z vrednostjo ZTR-jev

D.2.3.1 Premoženska zavarovanja

Ker raven negotovosti SII rezervacij v največji meri izhaja iz uporabljenih predpostavk v samem izračunu najboljše ocene, smo testirali občutljivost ravni rezervacij na ključne parametre izračuna. Občutljivost je bila testirana ločeno za najboljšo oceno premijskih rezervacij in ločeno za najboljšo oceno škodnih rezervacij.

Pri najboljši oceni premijskih rezervacij smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- dvig pričakovanih škodnih količnikov za 10 %,
- dvig stroškov (razen provizij) za 10 %,
- znižanje deleža regresov za 10 %.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene premijskih rezervacij lastnih poslov je prikazan v spodnji preglednici.

Testiranje občutljivosti premijskih rezervacij

(v tisoč EUR)	31.12.2023	
	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
Scenarij		
dvig pričakovanih škodnih količnikov za 10%	14.393	14,4%
dvig stroškov (razen provizij) za 10%	3.308	3,3%
znižanje deleža regresov za 10%	435	0,4%

Pri najboljši oceni škodnih rezervacij pa smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- povišanje ultimativnih škodnih količnikov za zadnje leto dogodka za 10 %,
- dvig cenilnih stroškov za 10 %,
- znižanje deleža regresov za 10 %.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene škodnih rezervacij lastnih poslov (brez rent) je prikazan v spodnji preglednici.

Testiranje občutljivosti škodnih rezervacij

(v tisoč EUR)	31.12.2023	
	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
Scenarij		
dvig ultimativnih ŠK za leto škode 2023 za 10%	34.573	11,3%
dvig cenilnih stroškov za 10%	1.446	0,5%
znižanje deleža regresov za 10%	398	0,1%

Samo stopnjo negotovosti pri izračunu rezervacij sicer ocenjujemo kot nizko, na kar kažejo tudi izračuni lastnih parametrov družbe (USP-ji), ki so v večini vrst poslovanja nižji od parametrov standardne formule, iz česar lahko sklepamo, da volatilitnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi vseh zgornjih testov in višine oblikovanega dodatka za tveganje ocenjujemo, da so skupne oblikovane rezervacije na 31. 12. 2023 primerne, kar je potrdil tudi nosilec aktuarske funkcije.

D.2.3.2 Življenjska zavarovanja

Raven negotovosti SII rezervacij smo testirali preko občutljivosti rezervacij na ključne parametre izračuna. Pri najboljši oceni tehničnih rezervacij smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 10 %,
- dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 10 %,
- dvig stopenj odstopov od pogodb za 10 %,
- dvig stroškov (razen provizij) za 10 %.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja poslov je prikazan v spodnji preglednici.

Testiranje občutljivosti rezervacij za življenjske vrste poslovanja

(v tisoč EUR)	31.12.2023	
	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
Scenarij		
dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 10%	2.805	1,2%
dvig pričakovanih stopenj obolevnosti za 10%	1.087	0,4%
dvig pričakovanih stopenj predčasnih prekinitev za 10%	1.118	0,5%
dvig stroškov za 10%	3.776	1,5%

Samo stopnjo negotovosti pri izračunu SII rezervacij ocenjujemo kot nizko. Zato sklepamo, da nihajnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi vseh zgornjih testov in višine oblikovanega dodatka za tveganje ocenjujemo, da so skupne oblikovane rezervacije na 31. 12. 2023 primerne, kar je potrdil tudi nosilec aktuarske funkcije.

D.2.4 Primerjava metodologij izračuna ZTR-jev po MSRP in po SII standardih

Uvodne razlike v metodah vrednotenja se pojavijo že pri segmentaciji pogodb, kjer SII zahteva razčlenitev pogodb glede na naravo zavarovalnega tveganja, zato obveznosti iz dodatnih nezgodnih zavarovanj vrednotimo in prikazujemo pod premoženjskimi vrstami poslovanja, prijavljene rente iz naslova premoženjskih zavarovanj pa vrednotimo in prikazujemo pod življenjskimi vrstami poslovanja. Spodaj prikazujemo čiste vrednosti MSRP rezervacij in SII rezervacij.

Primerjava čistih MSRP in SII rezervacij na 31. 12. 2023

(v tisoč EUR)	31.12.2023	
	MSRP rezervacije	SII rezervacije
Segment poslovanja		
Premoženjske vrste poslovanja	302.952	296.990
Življenjske vrste poslovanja	316.560	287.394
Skupaj	619.513	584.383
od tega premoženjska zavarovanja	321.202	313.563
od tega življenjska zavarovanja	298.311	270.820

Glavne razlike v metodah vrednotenja po obeh standardih so podrobneje opisane v nadaljevanju.

D.2.4.1 Premoženjska zavarovanja

Iz spodnje tabele je za premoženjska zavarovanja razvidno, da so čiste SII rezervacije na dan 31. 12. 2023 za 7,6 milijona EUR nižje kot MSRP rezervacije.

Primerjava čistih MSRP rezervacij in SII rezervacij na 31.12.2023 – premoženjska zavarovanja

(v tisoč EUR) Vrsta poslovanja	31.12.2023	
	MSRP rezervacije	SII rezervacije
Zavarovanje izpada dohodka	11.332	5.983
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	135.807	131.482
Druga zavarovanja motornih vozil	66.707	73.069
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	32.424	33.549
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja	56.683	50.795
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja (rente iz naslova premoženjskih zavarovanj)	18.249	18.686
Premoženjska zavarovanja	321.202	313.563

Metodološke razlike pri vrednotenju MSRP rezervacij in SII rezervacij izhajajo iz spodnjih faktorjev:

- Za diskontiranje se uporabi drugačna krivulja obrestnih mer, kjer se pri SII uporabi krivulja netveganih obrestnih mer, ki jo objavlja EIOPA, pri MSRP pa se na to krivuljo doda tudi dodatek za likvidnostno premijo.
- Prilagoditev za nefinančno tveganje je specifična MSRP standarda, v SII je ekvivalent temu dodatek za tveganje.
- V MSRP se v izračun zajamejo vse terjatve in obveznosti, medtem ko se v SII upoštevajo zgolj nezapadle terjatve in obveznosti.
- Pri SII izračunih je ves prihodnji dobiček že sklenjenih pogodb pripoznan v primernih lastnih virih sredstev, v MSRP pa se le-ta razmejuje preko stanja rezervacij (pogodbena storitvena marža v primeru splošnega modela (BBA) oziroma kot del prenosnih premij v primeru pristopa razporejanja premij (PAA)).
- V MSRP se upoštevajo vsi pripisljivi stroški in stroški pridobivanja, pri SII pa vsi stroški, ki se nanašajo na obstoječ portfelj (brez stroškov razvoja produktov in stroškov pridobivanja za nove police, a z vključenimi nepripisljivimi stroški).
- Datum pripoznanja (datum, od katerega naprej se za določeno polico izračunava rezervacija) je po MSRP in SII drugačen – v SII se v izračun zajamejo vse sklenjene police do dneva vrednotenja, pri MSRP pa se polica zajame v izračun ob minimalnem datumu med datumom začetka kritja, datumom zapadlosti prve premije in datumom sklenitve, če gre za nedobičkonosno pogodbo.

D.2.4.2 Življenjska zavarovanja

Iz spodnje tabele je za življenjska zavarovanja razvidno, da so čiste SII rezervacije na dan 31. 12. 2023 za 27,5 milijona EUR nižje kot MSRP rezervacije.

Primerjava čistih MSRP rezervacij in SII rezervacij na 31.12.2023 – življenjska zavarovanja

(v tisoč EUR) Vrsta poslovanja	31.12.2023	
	MSRP rezervacije	SII rezervacije
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	100.143	150.324
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	194.472	133.357
Ostala življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja	3.696	-14.974
Ostala premoženjska in NSLT zdravstvena zavarovanja (dodatna zavarovanja življenjskih zavarovanj)		2.113
Življenjska zavarovanja	298.311	270.820

Vrednost zavarovalnih pogodb življenjskih zavarovanj družbe po MSRP je sestavljena iz sedanje vrednosti bodočih denarnih tokov pogodb življenjskih zavarovanj (ločeno za preostalo kritje in nastale škode), prilagoditve za nefinančno tveganje in pogodbene storitvene marže.

V okolju MSRP prilagoditev za nefinančno tveganje predstavlja višino nadomestila, ki ga družba potrebuje za prevzem bodočih nefinančnih tveganj portfelja življenjskih zavarovanj, kar vključuje tako zavarovalna tveganja (npr. tveganje smrtnosti ter obolenosti) kot tudi preostala nefinančna tveganja (tveganje stroškov in predčasnih prekinitev). Pogodbena storitvena marža predstavlja oceno pričakovanega dobička, ki ga bo zavarovalnica ustvarila iz naslova zavarovalnih pogodb skozi preostalo zavarovalno trajanje teh pogodb.

Po drugi strani so SII rezervacije življenjskih zavarovanj sestavljene iz najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje in kljub temu, da si s komponentami vrednosti zavarovalnih pogodb po MSRP delijo nekaj podobnosti, je med njimi tudi precej razlik.

Pod SII rezervacije ne vštevamo sedanje vrednosti prihodnjih dobičkov, kar vodi do tega, da vrednost pogodbene storitvene marže zvišuje lastne vire zavarovalnice.

Poleg tega se pri določitvi sedanje vrednosti denarnih tokov v okviru najboljše ocene SII rezervacij upošteva še denarne tokove iz naslova nepripisljivih stroškov ter vključuje SII pogodbene meje, kar predstavlja krajšanje zapadlosti, do katere projiciramo bodoče denarne tokove, kar vpliva na bistveno manjši obseg upoštevane prihodnje premije. Slednje predvsem vpliva na vrednost SII rezervacij za portfelje dodatnih nezgodnih zavarovanj in naložbenih življenjskih zavarovanj. Naštete metodološke razlike povišujejo vrednost najboljše ocene SII rezervacij.

Razliko v vrednotenju predstavlja tudi višina diskontnih stopenj, ki v primeru MSRP vrednotenja vključujejo tudi prilagoditev za nelikvidnostno premijo in so posledično nekoliko višje kot v primeru SII vrednotenja.

Nazadnje je razlika prisotna tudi med višino in pristopom določitve dodatka za tveganje (SII) in prilagoditve za nefinančno tveganje (MSRP). Kljub temu, da se v okviru določanja dodatka za tveganje upošteva širši nabor tveganj (npr. tudi operativno tveganje) je višina prilagoditve za nefinančno tveganje (po MSRP) višja. K temu predvsem prispeva uporaba pogodbenih mej pri vrednotenju po SII, ki omejijo nabor upoštevanih prihodnjih premij in posledično tudi oceno prihodnjih izplačil in stroškov teh zavarovanj, kar vodi do nižje ocene tveganj in posledično nižjega dodatka za tveganje.

D.3 Druge obveznosti

D.3.1 Druge rezervacije razen zavarovalno-tehničnih rezervacij

Med drugimi rezervacijami družba pripoznava in izkazuje dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade zaposlencem in odpravnine ob njihovi upokojitvi.

V okviru teh obveznosti družba ne izvaja prerezporeditev ali prevrednotenj.

D.3.2 Druge finančne obveznosti razen finančnih obveznosti do finančnih institucij

V postavko druge finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij družba vključuje obveznosti iz najemov, vrednotenih po MSRP 16 in druge finančne obveznosti.

Vrednotenje na pošteno vrednost ne odstopa od vrednotenja v MSRP bilanci stanja.

D.3.3 Obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov

Družba v postavko obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov uvršča druge obveznosti iz zavarovalnih poslov, med katere pa za potrebe priprave SII bilance stanja ne uvršča obveznosti za plačilo požarne takse, obveznosti do škodnega sklada in obveznosti do nadzornega organa (AZN).

V skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, družba v MSRP bilanci stanja ločeno ne izkazuje obveznosti do zavarovancev iz naslova sklenjenih zavarovanj. Denarni tokovi vezani na obveznosti do zavarovancev iz sklenjenih zavarovanj se vključujejo v vrednotenje obveznosti iz zavarovalnih pogodb, v skladu z določili MSRP 17.

V SII bilanci stanja družba iz kosmatih SII rezervacij v postavko obveznosti iz naslova zavarovanj in do zavarovalnih posrednikov prerazporedi zapadle obveznosti za provizijo prejetega po/sozavarovanja.

Pri vrednotenju po tržni vrednosti se z 0 vrednoti stanje obveznosti za že prejeta plačila po nepripoznanih policah (t.i. predplačila), saj je bil denarni tok že izveden.

Prevrednotenje preostalih obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.4 Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja

V skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja družba v MSRP bilanci stanja ne izkazuje obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja. Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja družba vključuje v vrednotenje zavarovalnih pogodb, v skladu z določili MSRP 17.

V SII bilanci stanja družba iz pozavarovalnega dela zavarovalno-tehničnih rezervacij v postavko obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja prerazporedi zapadle obveznosti za premijo iz oddanega po/sozavarovanja.

Prevrednotenje na tržno vrednost obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.5 Obveznosti iz poslovanja

Družba v postavko obveznosti iz poslovanja uvršča obveznosti za plačilo požarne takse, obveznosti do škodnega sklada in obveznosti do nadzornega organa, izkazane med drugimi obveznostmi iz zavarovalnih poslov, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev, preostale obveznosti in davke.

V SII bilanci se v postavko ostalih obveznosti iz postavke kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij prerazporedijo stroški na zapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17 standardu, ki se vrednotijo po splošnem modelu (BBA), stroški na nezapadle terjatve do zavarovancev za že pripoznane police po MSRP 17, ki se vrednotijo po splošnem modelu (BBA) in se nanašajo na neaktivne police in obveznosti za davek od zavarovalnih poslov za že pripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police.

V SII bilanci stanja v tej postavki družba dodatno upošteva še stroške na zapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17 standardu in že pripoznane police po MSRP 17 standardu, ki se vrednotijo po pristopu razporejanja premij (PAA), stroške na nezapadle terjatve do zavarovancev za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police in obveznosti za davek od zavarovalnih poslov za nepripoznane police po MSRP 17, ki se nanašajo na neaktivne police. Postavke v MSRP bilanci stanja niso vključene in so zato v SII bilanci stanja prikazani kot prevrednotenje.

Dodatno prevrednotenje na tržno vrednost ostalih postavk ostalih obveznosti se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.3.6 Druge obveznosti

Med drugimi obveznostmi družba izkazuje odložene prihodke, vnaprej vračunane stroške/odhodke, druge pasivne časovne razmejitve in druge kratkoročne obveznosti, ki niso izkazane v ostalih postavkah obveznosti.

Prevrednotenje na tržno vrednost drugih obveznosti se ne izvaja, saj zaradi kratkoročnosti postavk knjigovodska vrednost predstavlja zadovoljiv približek tržne vrednosti.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

Družba od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obdobjno (vsaka tri leta) pridobiva oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo in naložbenih nepremičnin. Družba ocenjuje, da tako pridobljena poštena vrednost predstavlja najbolj reprezentativno oceno zneska, za katerega bi se lahko med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu izmenjale ocenjene nepremične.

D.5 Druge informacije

Družba priznava tudi potencialna sredstva in potencialne obveznosti. Med potencialnimi sredstvi so priznane regresne terjatve, ki še ne izpolnjujejo vseh pogojev za priznanje terjatev med sredstvi družbe ter terjatve iz naslova premoženjskih pravnih zahtevkov.

Med potencialnimi sredstvi je priznan tudi znesek terjatve do Banke Slovenije, ki izhaja iz zahtevka (tožbe) v zvezi z izbrisom podrejenih finančnih instrumentov.

Med potencialnimi obveznostmi so priznana dana poroštva družbe in nerealizirane pogodbene zaveze dane alternativnim investicijskim skladom, usmerjenim v primarno infrastrukturo in nepremičnine.

Potencialna sredstva/potencialne obveznosti

(v tisoč EUR)	31.12.2023
Potencialna sredstva	57.962
Neuveljavljene regresne terjatve	34.286
Terjatve iz naslova izbrisa podrejenih finančnih instrumentov	22.957
Potencialne terjatve iz premoženjskih pravnih zahtevkov*	718
Potencialne obveznosti	6.680
Druge potencialne obveznosti iz naslova naložbenja	2.119
Dana poroštva	4.561

* družba je v vlogi oškodovanke v kazenskem postopku

Potencialna sredstva/potencialne obveznosti niso vključene v kapitalske izračune družbe.

Družba je ostale pomembne informacije razkrila v razdelkih od D.1 Sredstva do D.4 Alternativne metode vrednotenja.

E UPRAVLJANJE KAPITALA

Družba upravljanje kapitala opredeljuje v Politiki upravljanja kapitala. Politika opredeljuje cilje in ključne aktivnosti, povezane z upravljanjem kapitala, način razvrščanja lastnih virov sredstev glede na merila, določena za posamezen razred kapitala in proces preverjanja posameznih postavk kapitala. Opisuje tudi postopke za zagotovitev ustreznosti strukture kapitala glede na različne razrede kapitala (ustreznost, pravočasnost), opredelitev postavk pomožnih lastnih virov sredstev in njihove vloge v okviru upravljanja kapitala; postopek oblikovanja dividend navadnih delnic ter proces priprave srednjeročnega načrta upravljanja kapitala in načine poročanja.

Cilji upravljanja kapitala so:

- solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok, kakor je definirano v strategiji do tveganj,
- ustrezna mera fleksibilnosti financiranja,
- sposobnost doseganja ustrezne dobičkonosnosti segmentov, ki vežejo kapital,
- sposobnost doseganja ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi družba zagotoviti, da ima vedno zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in zagotavljanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev mora biti vedno zadostna za pokrivanje zakonodajnega SCR ter dodatno še za doseganje drugih ciljev družbe.

Družba vsako leto pripravi finančni načrt za naslednje triletno obdobje. Triletna projekcije finančnih izkazov so osnova za izračun primernih lastnih virov sredstev, SCR in solventnostnega količnika. Pomemben vhodni element pri upravljanju kapitala in poslovnem načrtovanju je strategija do tveganj in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Pri vsakoletnem preverjanju potenciala za optimizacijo kapitala oziroma pred uporabo kapitala za poslovne aktivnosti, za izplačilo dividend za posamezno leto ter za nakup lastnih delnic v posameznem poslovnem letu, se pregledajo rezultati zadnjega izračuna višine in strukture primernih lastnih virov sredstev ter SCR. Na ta način se preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj ter po potrebi izvedejo prilagoditve poslovnega načrta. Finančni načrt s tem zajema tudi postavke potrošnje kapitala, kot so redne dividende.

Strategija do tveganj določa ravni kapitalске ustreznosti in optimalno raven solventnostnega količnika. Strategija do tveganj družbe v povezavi s kapitalsko ustreznostjo je določena tako, da odraža pripravljenost za prevzem tveganj družbe ter hkrati zadosti zakonodajnim zahtevam in usmeritvam strategije prevzemanja tveganj Zavarovalne skupine Sava.

E.1 Lastna sredstva

Družba na dan 31. 12. 2023 razpolaga z osnovnimi lastnimi viri sredstev in sicer izkazuje presežek sredstev nad obveznostmi v višini 276,5 milijona EUR (31. 12. 2022: 252,1 milijona EUR).

Osnovi lastni viri sredstev oziroma presežek sredstev nad obveznostmi družbe se v nadaljevanju zmanjšajo tudi za predvidljive dividende v višini 19,5 milijona EUR (31. 12. 2022: 10,9 milijona EUR), katerih višina je določena in potrjena na podlagi sklepa uprave družbe.

Družba na 31. 12. 2023 ne izkazuje prilagoditev za druge postavke v skladu z ZZavar-1.

Pomožni lastni viri sredstev so postavke, ki ne spadajo med osnovne lastne vire sredstev in jih družba lahko vpokliče za pokritje svojih izgub. Mednje spadajo nevplačani osnovni kapital ali ustanovni kapital,

ki ni bil vpoklican, akreditivi in jamstva ter katerekoli druge pravne zaveze, ki jih je družba prejela. Družba na dan 31. 12. 2023 ne izkazuje pomožnih lastnih virov sredstev.

V spodnji preglednici je prikazana struktura lastnih virov sredstev družbe.

Struktura lastnih virov sredstev

(v tisoč EUR)	31.12.2023
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	68.417
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	16.208
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih virov sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0
Presežek sredstev	0
Prednostne delnice	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0
Uskladitvene rezerve (= (1)-(2)-(3)-(4)-(5))	172.359
(1) Presežek sredstev nad obveznostmi	276.508
(2) Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	0
(3) Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	0
(4) Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	19.523
(5) Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	84.625
Podrejene obveznosti	0
Znesek neto odloženih terjatev za davek	0
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	256.984

Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih so se na 31. 12. 2023 glede na 31. 12. 2022 zvišali za 15,8 milijona EUR, kar je predvsem posledica dobičkonosnega posla in ugodnih razmer na finančnih trgih, kljub neugodnim vplivom iz naslova vremenskih ujm.

V spodnji preglednici so prikazane izvedene prilagoditve kapitala, izkazanega v skladu z MSRP, pri vrednotenju SII bilance stanja.

Prilagoditve kapitala (v skladu z MSRP pri vrednotenju SII bilance stanja)

(v tisoč EUR)	31.12.2023
Kapital v skladu z MSRP	248.094
Razlika pri vrednotenju udeležb	2.450
Razlika pri vrednotenju drugih sredstev	-12.638
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	54.473
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	-15.871
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-19.523
Primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II	256.984

Kot je razvidno iz zgornje preglednice, glavnina razlik izvira iz prevrednotenja zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu z zahtevami zakonodaje SII. Podrobni opis uporabljene metodologije je zajet v razdelku D VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI tega dokumenta.

MCR in SCR družba pokriva s primernimi lastnimi viri sredstev, ki so lahko razvrščeni v tri kakovostne razrede. Družba za pokrivanje kapitalskih zahtev v skladu z zakonodajo ne sme uporabiti vsakršnih lastnih virov sredstev. S tem namenom zakonodaja SII lastne vire sredstev razvršča v tri kakovostne razrede. Ti se med seboj razlikujejo glede na trajanje in zmožnost absorbiranja tveganja. V prvi razred

se tako vključujejo lastni viri sredstev, ki večinoma zadoščajo pogojem iz prve in druge točke prvega odstavka 196. člena ZZavar-1, kar pomeni, da je postavka v vsakem trenutku na voljo za pokrivanje izgub (stalna razpoložljivost) in da je ob morebitnem prenehanju družbe na voljo imetniku šele po tem, ko so izpolnjene oziroma poplačane vse druge obveznosti družbe. Pri tem se upošteva, ali ima postavka lastnih virov sredstev rok zapadlosti, ali je potrjena odsotnost spodbud za plačilo in ali je postavka prosta obremenitev. V prvi razred lastnih virov sredstev družba vključuje:

- vplačane navadne delnice,
- vplačane kapitalske rezerve,
- uskladišne rezerve, ki so določene kot presežek sredstev nad obveznostmi, zmanjšane za vplačane navadne delnice in kapitalske rezerve ter vrednost lastnih delnic in predvidljivih dividend.

Na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022 so vsi primerni lastni viri sredstev družbe uvrščeni v prvi kakovostni razred.

Primerni lastni viri sredstev za kritje SCR in MCR

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR	256.984	241.231
Od tega prvi razred	256.984	241.231
Od tega drugi razred		
Od tega tretji razred		
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR	256.984	241.231
Od tega prvi razred	256.984	241.231
Od tega drugi razred		
Od tega tretji razred		

V okviru izkazanih primernih lastnih virov sredstev družba ne izkazuje postavk, za katere bi veljale prehodne ureditve zakonodaje glede zahtev 297. člena Delegirane uredbe EU 2015/35.

Družba v prvem kakovostnem razredu primernih lastnih virov sredstev ne izkazuje postavk primernih lastnih virov sredstev, ki bi imele omejeno trajanje, postavke pa nimajo statusa podrejenosti in zanje ni mogoče zahtevati predčasnega poplačila.

E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital

Družba izračunava SCR in MCR v skladu s standardno formulo SII in smernicami EIOPA.

Družba ne uporablja poenostavitev iz 88.-112. člena Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Prav tako družba v izračunu SCR ne uporablja parametrov, specifičnih za posamezno podjetje.

E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital

V spodnji preglednici je prikazan skupni znesek SCR, znesek SCR po modulih tveganj ter solventnostni količnik družbe na dan 31. 12. 2023 in 31. 12. 2022, ki predstavlja količnik med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
SCR	160.374	136.882
Prilagoditve za TP in DT	-769	-6.020
Operativno tveganje	15.985	14.482
BSCR	145.157	128.420
Vpliv razpršenosti tveganj	-69.795	-67.764
Vsota posameznih tveganj	214.953	196.184
Tržno tveganje	46.432	51.175
Tveganje neplačila nasprotne stranke	11.085	12.290
Tveganje življenjskih zavarovanj	17.088	22.134
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	31.484	25.402
Tveganje premoženjskih zavarovanj	108.864	85.183
Primerni lastni viri sredstev	256.984	241.231
Solventnostni količnik	160%	176%

Solventnostni količnik se je na 31. 12. 2023 glede na 31. 12. 2022 znižal za 16 o.t., ker se je SCR povečal bolj (povišanje za 17 %), kot so se povežali primerni lastni viri sredstev (povišanje za 7 %).

SCR se je povečal za 23,5 milijona EUR, na kar vplivajo nižje prilagoditve za odložene davke (znižanje za 5,2 milijona EUR, ki je predvsem posledica prehoda na nove računovodske standarde), višje tveganje premoženjskih zavarovanj (zvišanje za 23,7 milijona EUR, na kar vplivajo sprememba pozavarovalne zaščite, višje planirane premije, rast zavarovalnih vsot in višja najboljše ocena škodnih rezervacij) ter višje tveganje zdravstvenih zavarovanj (zvišanje za 6,1 milijona EUR, na kar vpliva predvsem sprememba pogodbenih mej na produktu nezgodnih zavarovanj ter višje planirane premije).

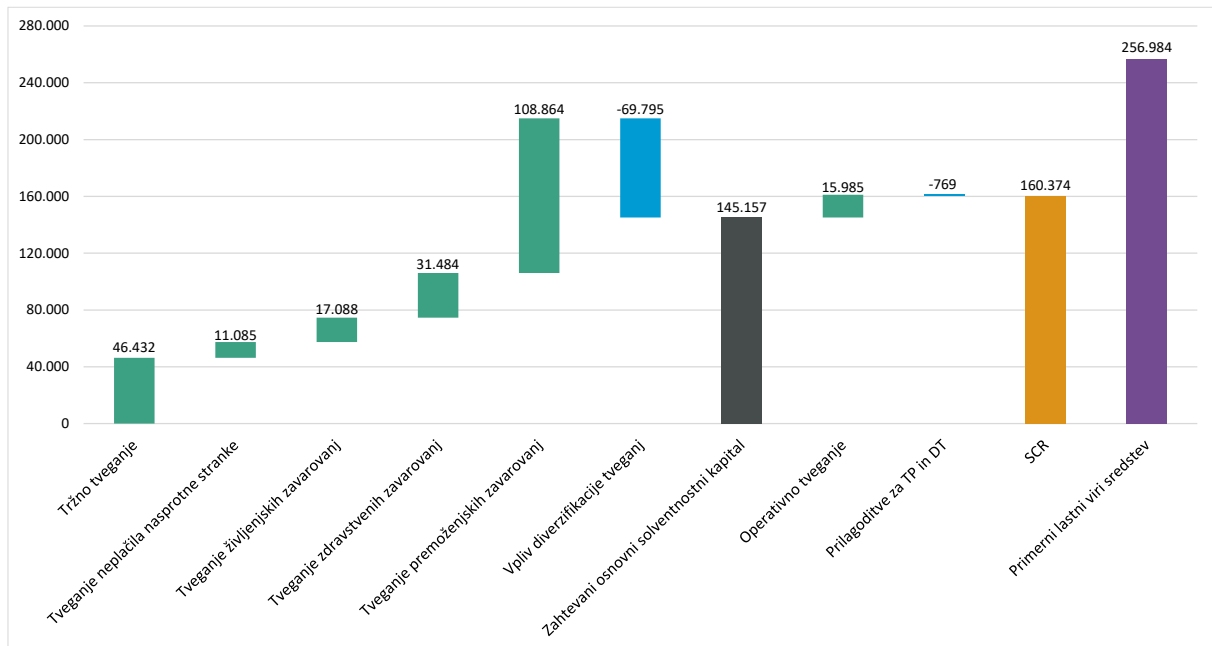
Po drugi strani pa se znižata tržno tveganje (znižanje za 4,7 milijona EUR, ki je predvsem posledica znižanja obrestnih mer, povečanja deleža naložb z boljšo bonitetno oceno, ter prehoda Hrvaške na evro) ter tveganje življenjskih zavarovanj (znižanje za 5,0 milijonov EUR, kar izhaja predvsem iz sprememb v metodologiji uporabe pogodbenih mej pri naložbenih življenjskih zavarovanjih). Družba tudi na 31. 12. 2023 beleži največjo kapitalsko zahtevo za tveganje premoženjskih zavarovanj, sledi kapitalska zahteva za tržno tveganje ter tveganje zdravstvenih in življenjskih zavarovanj.

Družba je na 31. 12. 2023 upoštevala prilagoditev SCR za odložene davke v višini 0,5 milijona EUR (31. 12. 2022: 5,6 milijona EUR). Prilagoditev zaradi absorpcijske zmožnosti odloženih davkov izračunavamo v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2015/35 in v skladu s 23. členom Sklepa o pogojih in načinu pokrivanja izgub z zmanjševanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij in odloženih davkov. Družba upošteva prilagoditev le v nesporni višini, to je največ do višine neto obveznosti v osnovni SII bilanci stanja, za katero ni potrebno izvesti dodatnega dokaza.

Na nižjo prilagoditev SCR za odložene davke na dan 31. 12. 2023 v veliki meri vpliva prehod na nove računovodske standarde, saj se je spremenila višina prevrednotenja med MSRP rezervacijami in SII rezervacijami in posledično višina neto odloženih obveznosti za davek v SII bilanci stanja. Prav tako vpliva na višino prilagoditve sprememba višine davčne stopnje, na dan 31. 12. 2023 je bila upoštevana davčna stopnja za izračun odloženih davkov 22 % (31. 12. 2022: 19 %).

Na spodnji sliki so prikazani posamezni moduli tveganja standardne formule, SCR in primerni lastni viri sredstev družbe na dan 31. 12. 2023.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih na dan 31. 12. 2023 (v tisoč EUR)

Kot lahko vidimo iz slike, je stanje primernih lastnih virov sredstev znatno višje od SCR, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik družbe, ki na dan 31. 12. 2023 znaša 160 % (31. 12. 2021: 176 %).

Eno od glavnih meril pripravljenosti za prevzem tveganj je tudi višina solventnostnega količnika. V skladu s Politiko upravljanja kapitala družba na daljši rok zasleduje solventnostni položaj, določen v strategiji do tveganj. V strategiji do tveganj so določene relativno visoke ciljne ravni solventnostnega količnika, ki so sprejemljive z vidika upravljanja tveganj in kapitala in zagotavljajo družbi večjo odpornost v primeru realizacije posameznih stresov in scenarijev.

E.2.2 Zahtevani minimalni kapital

Družba izračunava MCR v skladu s členi 248–253 Delegirane uredbe (EU) 2015/35. MCR za premoženjska zavarovanja se izračuna kot linearna kombinacija obračunanih premij in SII rezervacij brez dodatka za tveganje. Linearna kombinacija zajema vse segmente premoženjskih zavarovanj. MCR za življenjska zavarovanja se izračuna kot linearna kombinacija SII rezervacij brez dodatka za tveganje ter tveganega kapitala. Vhodni podatki za izračun so prikazani v naslednji preglednici.

Vhodni podatki, ki jih družba uporablja za izračun MCR za premoženjska zavarovanja

(v tisoč EUR)	31.12.2023		31.12.2022	
	Čista najboljša ocena SII rezervacij	Čiste obračunane premije	Čista najboljša ocena SII rezervacij	Čiste obračunane premije
Zavarovanje za stroške zdravljenja	213	2.000	109	1.780
Zavarovanje izpada dohodka	1.265	45.402	6.391	42.850
Nezgodno zavarovanje zaposlenih				
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	125.954	106.591	107.323	86.136
Drugo zavarovanje motornih vozil	66.289	147.807	53.943	117.371
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	1.267	2.277	1.139	2.132
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	28.576	52.790	33.833	46.165
Splošno zavarovanje odgovornosti	35.805	15.884	30.514	13.162
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	401	977	1.410	771
Zavarovanje stroškov postopka		102		76
Zavarovanje pomoči	11.650	25.875	7.117	19.495
Zavarovanje različnih finančnih izgub		1.906	1.807	1.539

Vhodni podatki, ki jih družba uporablja za izračun MCR za življenjska zavarovanja

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – zjamčena upravičenja	145.363	149.034
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – prihodnja diskrecijska upravičenja	3.035	3.164
Obveznosti iz zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	129.697	117.590
Druge obveznosti iz življenjskih in zdravstvenih (po)zavarovanj	18.565	18.018
Tvegan kapital za vse obveznosti iz življenjskega (po)zavarovanja	1.969.164	1.866.700

V spodnji preglednici je prikazan znesek MCR družbe na dan 31. 12. 2023 in na dan 31. 12. 2022.

MCR

(v tisoč EUR)	31.12.2023	31.12.2022
Združeni MCR	66.840	58.746
Absolutni prag za MCR	8.000	7.400
MCR	66.840	58.746
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR	256.984	241.231
MCR količnik	384%	411%

Družba izkazuje visok MCR količnik.

V letu 2023 se je spremenil zakonsko predpisani absolutni prag za MCR, ki po novem za kompozitne zavarovalnice znaša 8 milijonov EUR, prej 7,4 milijona EUR.

E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Pri izračunu SCR podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, ne uporabljamo.

E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom

Razlik med standardno formulo in notranjim modelom ni, saj družba za izračun SCR ne uporablja notranjega modela.

E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom

Družba je na dan 31. 12. 2023 skladna z zakonodajo, saj izkazuje solventnostni količnik, ki je znatno višji od zahtevanih 100 %. Prav tako ima družba na dan 31. 12. 2023 visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad MCR.

Iz opravljenih projekcij SCR in primernih lastnih virov sredstev ocenjujemo, da bo solventnosti količnik družbe tudi v naslednjem triletnem obdobju znatno višji od 100 %, kar zahteva zakonodajni okvir, in zato ne pričakujemo dodatnih ukrepov vezanih na izpolnjevanje kapitalskih zahtev.

E.6 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije v povezavi z upravljanjem kapitala prikazala v razdelkih od E.1 *Lastna sredstva* do E.5 *Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom*.

F SLOVAR IZBRANIH STROKOVNIH IZRAZOV

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Analiza občutljivosti	Sensitivity analysis	Analiza občutljivosti se nanaša na spremembo posameznega parametra, ki vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
EIOPA	European insurance and occupational pensions authority	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine.
FVPL	Fair value through profit or loss	Kategorija vrednotenja finančnih instrumentov po poštenu vrednosti skozi poslovni izid.
Kakovostni razredi kapitala	Tiers	Postavke lastnih virov sredstev se na podlagi meril (na primer: trajanje, ali gre za osnovni ali pomožni lastni vir sredstev) razvrstijo v tri razrede.
Lastna ocena tveganj in solventnosti – ORSA	Own risk and solvency assessment – ORSA	Lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za pokrivanje tveganj.
Meje dovoljenega tveganja	Risk tolerance limits	Meje za posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj družbe, in meje za mere tveganj, ki se spremljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj. Določijo se enkrat letno in v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, določeno v strategiji do tveganj, temeljiti pa morajo na analizah občutljivosti, stresnih testih in scenarijih ali strokovni presoji.
Modificirano trajanje	Modified duration	Modificirano trajanje (MD) meri občutljivost naložbenega portfelja na vzporedne premike krivulje obrestnih mer. Pri tem velja, da se (+ / - 1 %) odstotna sprememba obrestnih mer aproksimativno izrazi kot (- / + MD/100) odstotna sprememba poštene vrednosti naložbenega portfelja.
MSRP	IFRS	Mednarodni standardi računovodskega poročanja. V Evropski uniji poenotena zbirka predpisov, ki urejajo računovodsko evidentiranje poslovanja.
Načrt neprekinjenega delovanja	Business continuity procedures	Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.
Največja verjetna škoda – PML	Probable maximum loss – PML	To je maksimalni znesek škode, ki po oceni zavarovalnice lahko nastane na zavarovanem riziku v enem škodnem dogodku. Običajno je izražen v odstotku od zavarovalne vsote, v skrajnem primeru je enak celotni zavarovalni vsoti (PML predstavlja v tem primeru 100 odstotkov zavarovalne vsote).
Operativni limiti	Operational limits	Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja: na primer meje pri sklepanju zavarovanj ali naložbene meje, ki jih zaposleni prve obrambne linije uporabljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj in omogočajo, da družba ostane znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.
Osnovni zahtevani solventnostni kapital – BSCR	Basic solvency capital requirement – BSCR	Osnovni zahtevani solventnostni kapital po standardni formuli je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu naslednjih tveganj: tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke.
Parametri, specifični za posamezno podjetje – USP	Undertaking-specific parameters – USP	V okviru standardne formule lahko (po)zavarovalnice standardne odklone za tveganje premije in rezervacije premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj podobnih premoženjskim za posle, za katere se uporablja sistem za izravnavo tveganja, nadomestijo s parametri, specifičnimi za zavarovalnico in pozavarovalnico, v skladu s členom 104(7) Direktive 2009/138/ES.
Poročilo o solventnosti in finančnem položaju – PSFP	Solvency and financial condition report – SFCR	Zavarovalnice in pozavarovalnice najmanj enkrat letno javno objavijo poročilo o solventnosti in finančnem položaju. Poročilo vsebuje opis poslovanja in delovanja družbe ter opis sistema upravljanja, profila tveganj, vrednotenja za namene Solventnosti II, strukture in kakovosti lastnih virov ter znesek zahtevanega in minimalnega solventnostnega kapitala družbe.
Primerni lastni viri sredstev	Own funds	Lastni viri sredstev, primerni za pokrivanje zahtevanega solventnostnega kapitala.

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
Pripravljenost za prevzem tveganj	Risk appetite	Stopnja tveganja, ki jo je družba pripravljena prevzeti v skladu s svojimi strateškimi cilji. V Zavarovalnici Sava je opredeljena s sprejemljivim solventnostnim količnikom, stopnjo likvidnosti sredstev, dobičkonosnostjo zavarovalnih produktov in tveganjem ugleda.
Profil tveganj	Risk profile	Vsa tveganja, ki jim je družba izpostavljena, in količinska opredelitev te izpostavljenosti za vse kategorije tveganj.
Register tveganj	Risk Register	Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba vodi in redno posodablja.
Reprezentativne koncentracijske poti	Representative Concentration Pathways (RCPs)	Reprezentativne koncentracijske poti opredeljujejo različne ravni GHG (toplogredni plini in drugi dejavniki sevanja) v prihodnosti. Pomembnejše poti 2.6, 4.5, 6.0 ali 8.5, ki se pogosteje uporabljajo pri scenarijih, obsegajo obdobje do leta 2100 in so poimenovane po sevalni moči izraženi v vatih na kvadratni meter (W/m ²), kar pomeni, koliko dodatnih vatov energije prejme Zemlja na vsak kvadratni meter zemeljske površine.
NSLT-zdravstvena zavarovanja	NSLT health insurance	zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje
Scenarij	Scenario	Scenarij se nanaša na ugotavljanje učinka hkratne spremembe več parametrov, na primer istočasne spremembe v različnih skupinah tveganj, ki vplivajo na zavarovalne posle, vrednosti finančnih naložb in spremembo obrestnih mer.
Sistem upravljanja tveganj	Risk management system	Sistem upravljanja tveganj je skupek vseh ukrepov, ki jih sprejme zavarovalnica za upravljanje (tj. prepoznavanje, spremljanje, merjenje, upravljanje, poročanje) pomembnih tveganj, izhajajočih iz dejavnosti družbe in zunanjega okolja, zato da čimbolj izboljša izpolnjevanje strateških ciljev in čimbolj omeji možnost izgube lastnih virov sredstev.
SLT-zdravstvena zavarovanja	SLT health insurance	zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje
Solventnostni količnik	Solvency ratio	Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki predstavlja kapitalsko ustreznost družbe skladno z načeli Solventnosti II. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula	Standard formula	Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.
Tržna vrednost	Market value	Vrednost, po kateri se sredstva oziroma obveznosti vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo oziroma obveznosti prenesle/poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Zneski temeljijo na cenah aktivnih in likvidnih trgov, ki so podjetju na voljo in se običajno uporabljajo.
Vrednost enote premoženja – VEP	Unit value	Vrednost enote premoženja ali vrednost točke nam pove, koliko je vredna posamezna enota premoženja podsklada krovnega sklada, in se redno objavlja.
Zahtevani minimalni kapital – MCR	Minimum capital requirement – MCR	Zahtevani minimalni kapital je enak znesku lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital – SCR	Solvency capital requirement – SCR	Zahtevani solventnostni kapital je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganja premoženjskih zavarovanj, tveganja življenjskih zavarovanj, tveganja zdravstvenih zavarovanj, tržna tveganja, tveganja neplačila nasprotne stranke in operativna tveganja.

G PREDLOGE

Po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2023/895 z dne 4. aprila 2023 družba kot del svojega poročila o solventnosti in finančnem položaju javno razkrije naslednje predloge:

- S.02.01.02 – Bilanca stanja,
- S.05.01.02 – Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja,
- S.12.01.02 – Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja,
- S.17.01.02 – Zavarovalno-tehnične rezervacije za neživljenjska zavarovanja,
- S.19.01.21 – Zavarovalni zahtevki iz neživljenjskih zavarovanj,
- S.23.01.01 – Lastna sredstva,
- S.25.01.21 – SCR – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo,
- S.28.02.01 – MCR – tako življenjska kot neživljenjska zavarovanja.

S.02.01.02 – Bilanca stanja

C0010

	(v tisoč EUR)	Vrednost po Solventnosti II
	Sredstva	
R0030	Neopredmetena sredstva	0
R0040	Odložene terjatve za davek	14.386
R0050	Presežek iz naslova pokojninskih shem	0
R0060	Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	46.935
R0070	Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	665.891
R0080	Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	11.928
R0090	Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	2.927
R0100	Lastniški vrednostni papirji	1.534
R0110	Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	550
R0120	Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	984
R0130	Obveznice	594.454
R0140	Državne obveznice	395.562
R0150	Podjetniške obveznice	198.892
R0160	Strukturirani vrednostni papirji	0
R0170	Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	0
R0180	Kolektivni naložbeni podjemi	52.961
R0190	Izvedeni finančni instrumenti	0
R0200	Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	2.087
R0210	Druge naložbe	0
R0220	Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	145.289
R0230	Kreditni in hipoteke	330
R0240	Kreditni, vezani na police	0
R0250	Kreditni in hipoteke posameznikom	0
R0260	Drugi kreditni in hipoteke	330
R0270	Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	115.748
R0280	neživljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	104.891
R0290	neživljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	102.362
R0300	zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	2.528
R0310	življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	10.891
R0320	zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	-24
R0330	življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	10.915
R0340	življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	-33
R0350	Depoziti pri cedentih	0
R0360	Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	14.689
R0370	Terjatve iz naslova pozavarovanj	28
R0380	Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	1.348
R0390	Lastne delnice (v posesti neposredno)	0
R0400	Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0
R0410	Denar in denarni ustrezniki	25.953
R0420	Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	384
R0500	Sredstva skupaj	1.030.981

C0010

	(v tisoč EUR)	Vrednost po Solventnosti II
	Obveznosti	
R0510	ZTR – Neživiljenjska zavarovanja	401.880
R0520	ZTR – Neživiljenjska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	390.942
R0530	Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	0
R0540	Najboljša ocena	369.847
R0550	Dodatek za tveganje	21.095
R0560	ZTR – Zdravstvena zavarovanja (podobna neživiljenjskim)	10.938
R0570	Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	0
R0580	Najboljša ocena	4.006
R0590	Dodatek za tveganje	6.933
R0600	ZTR – Živiljenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	164.927
R0610	ZTR – Zdravstvena zavarovanja (podobna živiljenjskim)	-8.169
R0620	Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	0
R0630	Najboljša ocena	-10.161
R0640	Dodatek za tveganje	1.991
R0650	ZTR – Živiljenjska zavarovanja (razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	173.096
R0660	Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	0
R0670	Najboljša ocena	167.442
R0680	Dodatek za tveganje	5.654
R0690	ZTR – Zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	133.324
R0700	Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	0
R0710	Najboljša ocena	129.664
R0720	Dodatek za tveganje	3.660
R0740	Pogojne obveznosti	0
R0750	Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	6.706
R0760	Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	0
R0770	Depoziti pozavarovateljev	0
R0780	Odložene obveznosti za davek	14.876
R0790	Izvedeni finančni instrumenti	0
R0800	Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	0
R0810	Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	4.106
R0820	Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	8.829
R0830	Obveznosti iz naslova pozavarovanja	50
R0840	Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	14.713
R0850	Podrejene obveznosti	0
R0860	Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	0
R0870	Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	0
R0880	Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	5.061
R0900	Obveznosti skupaj	754.473
R1000	Presežek sredstev nad obveznostmi	276.508

S.05.01.02 – Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja

		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
	(v tisoč EUR)	Zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)							
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	Druge zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti
	Obračunane premije								
R0110	Kosmate – Neposredni posli	2.447	30.154	0	124.815	174.730	3.466	85.239	20.607
R0120	Kosmate – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0
R0130	Kosmate – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje								
R0140	Pozavarovalni del	610	3.948	0	18.224	26.923	1.190	32.449	4.723
R0200	Čiste	1.837	26.205	0	106.591	147.807	2.277	52.790	15.884
	Prihodki od premije								
R0210	Kosmati – Neposredni posli	2.455	29.002	0	113.156	157.117	3.418	79.139	19.474
R0220	Kosmati – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0
R0230	Kosmati – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje								
R0240	Pozavarovalni del	617	3.787	0	16.523	24.525	987	31.517	4.663
R0300	Čisti	1.838	25.216	0	96.633	132.592	2.431	47.622	14.811
	Odhodki za škode								
R0310	Kosmati – Neposredni posli	522	12.631	0	76.664	128.945	947	83.732	7.645
R0320	Kosmati – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0
R0330	Kosmati – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje								
R0340	Pozavarovalni del	-137	1.434	0	11.408	33.055	-181	45.772	1.406
R0400	Čisti	658	11.198	0	65.256	95.890	1.128	37.960	6.239
R0550	Odhodki	1.041	6.573	0	31.332	26.764	765	22.135	3.626
R1200	Neto drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki								
R1300	Odhodki skupaj								

	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
(v tisoč EUR)	Zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)				Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Skupaj
	Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube	Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko	
Obračunane premije									
R0110 Kosmate – Neposredni posli	1.108	713	25.876	3.447	0	0	0	0	472.602
R0120 Kosmate – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R0130 Kosmate – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje					0	0	0	0	0
R0140 Pozavarovalni del	131	613	1	1.541	0	0	0	0	90.353
R0200 Čiste	977	100	25.875	1.906	0	0	0	0	382.248
Prihodki od premije					0	0	0	0	0
R0210 Kosmati – Neposredni posli	1.454	703	23.088	3.255	0	0	0	0	432.261
R0220 Kosmati – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R0230 Kosmati – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje					0	0	0	0	0
R0240 Pozavarovalni del	211	607	8	1.418	0	0	0	0	84.862
R0300 Čisti	1.243	96	23.080	1.836	0	0	0	0	347.399
Odhodki za škode					0	0	0	0	0
R0310 Kosmati – Neposredni posli	-1.048	8	17.438	7.476	0	0	0	0	334.961
R0320 Kosmati – Sprejeto proporcionalno pozavarovanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R0330 Kosmati – Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje					0	0	0	0	0
R0340 Pozavarovalni del	-34	75	5	6.179	0	0	0	0	98.982
R0400 Čisti	-1.014	-67	17.433	1.298	0	0	0	0	235.979
R0550 Odhodki	262	-39	5.992	686	0	0	0	0	99.136
R1200 Neto drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki					0	0	0	0	9.666
R1300 Odhodki skupaj					0	0	0	0	108.803

	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
(v tisoč EUR)	Obveznosti iz življenjskih zavarovanj						Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj		Skupaj
	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Druška življenjska zavarovanja	Rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj	Rente, ki izhajajo iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje	Življenjsko pozavarovanje	
Obračunane premije									
R1410 Kosmate	0	13.138	41.546	18.499	0	0	0	0	73.184
R1420 Pozavarovalni del	0	0	0	708	0	0	0	0	708
R1500 Čiste	0	13.138	41.546	17.791	0	0	0	0	72.475
Prihodki od premije									
R1510 Kosmati	0	13.180	41.550	18.309	0	0	0	0	73.039
R1520 Pozavarovalni del	0	0	0	682	0	0	0	0	682
R1600 Čisti	0	13.180	41.550	17.628	0	0	0	0	72.357
Odhodki za škode									
R1610 Kosmati	0	21.115	29.132	7.332	0	0	0	0	57.580
R1620 Pozavarovalni del	0	0	0	127	0	0	0	0	127
R1700 Čisti	0	21.115	29.132	7.205	0	0	0	0	57.453
R1900 Odhodki	0	2.396	8.178	5.211	0	0	0	0	15.785
R2500 Neto drugi zavarovalno-tehnični odhodki/prihodki									1.993
R2600 Odhodki skupaj									17.778
R2700 Skupni znesek odkupov	0	6.984	6.652	15	0	0	0	0	13.650

S.12.01.02 – Zavarovalno-tehnične rezervacije za življenjska in SLT zdravstvena zavarovanja

		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
	(v tisoč EUR)	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi	Druga življenjska zavarovanja	Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi	Rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj	Sprejeto pozavarovanje	Skupaj življenjska zavarovanja razen SLT zdravstvenih zavarovanj
R0010	ZTR, izračunane kot celota										
R0020	Pozavarovalni del ZTR, izračunanih kot celota										
	ZTR, izračunane kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje										
	Najboljša ocena										
R0030	Kosmate	148.347		81.973	47.691		-12.426	1.111	30.410	0	297.106
R0080	Pozavarovalni del	-51		-33	0		-872	-8	11.846	0	10.881
R0090	Čiste	148.398		82.007	47.691		-11.554	1.119	18.565	0	286.225
R0100	Dodatek za tveganje	1.926	3.660			3.607			122	0	9.314
R0200	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - Skupaj	150.272	133.324			-7.708			30.532	0	306.420

		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	(v tisoč EUR)	Zdravstveno zavarovanje (neposredni posli)		Rente, ki izhajajo iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje (sprejeto pozavarovanje)	Skupaj SLT zdravstvena zavarovanja	
		Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi				
R0010	ZTR, izračunane kot celota						
R0020	Pozavarovalni del ZTR, izračunanih kot celota						
	ZTR, izračunane kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje						
	Najboljša ocena						
R0030	Kosmate		-10.161	0	0	-10.161	
R0080	Pozavarovalni del		-24	0	0	-24	
R0090	Čiste		-10.137	0	0	-10.137	
R0100	Dodatek za tveganje	1.991			0	1.991	
R0200	Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - Skupaj	-8.169			0	-8.169	

S.17.01.02 – Zavarovalno-tehnične rezervacije za neživiljska zavarovanja

	(v tisoč EUR)	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
		Neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje							
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilске odgovornosti	Druge zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti
R0010	ZTR, izračunane kot celota								
R0050	Pozavarovalni del ZTR, izračunanih kot celota								
	ZTR, izračunane kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje								
	Najboljša ocena								
	Premijske rezervacije								
R0060	Kosmate	-157	-19.794	0	33.021	49.403	-22	14.492	191
R0140	Pozavarovalni del	-130	-7	0	1.340	2.764	-124	-2.581	-157
R0150	Čiste	-27	-19.788	0	31.681	46.639	102	17.072	349
	Škodne rezervacije								
R0160	Kosmate	394	23.563	0	113.536	41.035	2.466	49.297	48.639
R0240	Pozavarovalni del	154	2.511	0	19.263	21.385	1.301	37.793	13.182
R0250	Čiste	239	21.053	0	94.273	19.650	1.165	11.504	35.456
R0260	Najboljša ocena kosmatih rezervacij - Skupaj	237	3.769	0	146.558	90.438	2.443	63.789	48.830
R0270	Najboljša ocena čistih rezervacij - Skupaj	213	1.265	0	125.954	66.289	1.267	28.576	35.805
R0280	Dodatek za tveganje	65	6.868	0	5.528	6.780	343	4.972	2.211
	Zavarovalno-tehnične rezervacije - Skupaj								
R0320	Kosmate ZTR - Skupaj	302	10.637	0	152.086	97.218	2.786	68.761	51.041
R0330	Pozavarovalni del ZTR - Skupaj	24	2.504	0	20.603	24.149	1.177	35.213	13.025
R0340	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije - Skupaj	278	8.133	0	131.482	73.069	1.609	33.549	38.016

		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
	(v tisoč EUR)	Neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje				Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Obveznosti iz neživiljenjskih zavarovanj skupaj
		Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube	Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	
R0010	ZTR, izračunane kot celota									
R0050	Pozavarovalni del ZTR, izračunanih kot celota									
	ZTR, izračunane kot vsota najboljših ocen in dodatka za tveganje									
	Najboljša ocena									
	Premijske rezervacije									
R0060	Kosmate	961	-18	9.192	157	0	0	0	0	87.425
R0140	Pozavarovalni del	65	15	0	-62	0	0	0	0	1.122
R0150	Čiste	897	-34	9.192	219	0	0	0	0	86.303
	Škodne rezervacije									
R0160	Kosmate	-434	35	2.480	5.417	0	0	0	0	286.428
R0240	Pozavarovalni del	62	88	21	8.006	0	0	0	0	103.768
R0250	Čiste	-496	-53	2.458	-2.590	0	0	0	0	182.660
R0260	Najboljša ocena kosmatih rezervacij – Skupaj	528	17	11.672	5.574	0	0	0	0	373.853
R0270	Najboljša ocena čistih rezervacij - Skupaj	401	-87	11.650	-2.370	0	0	0	0	268.962
R0280	Dodatek za tveganje	225	6	771	259	0	0	0	0	28.028
	Zavarovalno-tehnične rezervacije - Skupaj									
R0320	Kosmate ZTR - Skupaj	753	22	12.443	5.833	0	0	0	0	401.880
R0330	Pozavarovalni del ZTR - Skupaj	127	103	22	7.944	0	0	0	0	104.891
R0340	Čiste zavarovalno-tehnične rezervacije – Skupaj	626	-81	12.421	-2.112	0	0	0	0	296.990

S.19.01.21 – Zavarovalni zahtevki iz neživiljenjskih zavarovanj

Z0020	Leto nezgode/ pogodbeno leto	Leto nezgode
-------	---------------------------------	-----------------

Obračunani bruto zneski škod (nekumulativno)
(absolutni znesek)

	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0170	C0180
(v tisoč EUR)	Razvojno leto											V tekočem letu	Vsota posameznih let (kumulativno)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
Leto nezgode													
R0100	Predhodno										1.047	1.047	1.047
R0160	2014	100.401	44.819	5.983	3.118	1.339	786	1.255	446	200	287	287	158.634
R0170	2015	90.003	37.643	6.346	3.468	2.583	1.323	1.624	935	1.380		1.380	145.306
R0180	2016	98.472	43.628	10.376	4.401	1.756	1.519	1.190	806			806	162.148
R0190	2017	102.722	52.850	8.446	5.249	3.312	1.770	1.250				1.250	175.600
R0200	2018	116.428	52.682	9.300	4.824	2.270	1.025					1.025	186.528
R0210	2019	127.255	56.203	10.802	6.205	3.666						3.666	204.131
R0220	2020	121.150	53.065	13.472	6.618							6.618	194.304
R0230	2021	123.019	59.784	13.441								13.441	196.244
R0240	2022	151.967	69.944									69.944	221.911
R0250	2023	205.910										205.910	205.910
R0260	Skupaj											305.375	1.851.762

Z0020

Leto nezgode/ pogodbeno leto	Leto nezgode
------------------------------	--------------

Bruto nediskontirana najboljša ocena škodnih rezervacij
 (absolutni znesek)

	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0360
(v tisoč EUR)	Razvojno leto											Konec leta (diskontirani podatki)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	
Leto nezgode												
R0100 Predhodno											7.452	7.096
R0160 2014				9.580	6.292	5.042	3.045	2.102	1.956	1.662		1.565
R0170 2015			13.932	10.900	8.736	6.464	3.945	3.567	1.877			1.785
R0180 2016		24.401	13.897	10.911	9.088	7.075	6.257	5.343				5.093
R0190 2017	80.030	25.925	17.296	13.114	8.976	8.034	7.248					6.887
R0200 2018	81.660	28.030	17.993	13.202	8.968	8.257						7.771
R0210 2019	103.195	39.173	26.688	21.477	21.485							20.055
R0220 2020	116.435	45.808	28.507	24.137								22.527
R0230 2021	114.343	40.605	27.237									24.387
R0240 2022	126.488	38.716										35.074
R0250 2023	161.746											154.188
R0260 Skupaj												286.428

S.23.01.01 – Lastna sredstva

		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
(v tisoč EUR)		Skupaj	Stopnja 1 – neomejene postavke	Stopnja 1 – omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
Osnovna lastna sredstva pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja, kot je predvideno v členu 68 Delegirane uredbe (EU) 2015/35						
R0010	Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	68.417	68.417			
R0030	Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	16.208	16.208			
R0040	Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0	0			
R0050	Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0				
R0070	Presežek sredstev	0				
R0090	Prednostne delnice	0				
R0110	Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0				
R0130	Uskladitvene rezerve	172.359	172.359			
R0140	Podrejene obveznosti					
R0160	Znesek neto odloženih terjatev za davek					
R0180	Druge postavke lastnih sredstev, ki jih je nadzorni organ odobril kot osnovna lastna sredstva in ki niso navedene zgoraj					
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II						
R0220	Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva v skladu s Solventnostjo II					
Odbitki						
R0230	Odbitki udeležb v finančnih in kreditnih institucijah					
R0290	Skupna osnovna lastna sredstva po odbitkih	256.984	256.984	0	0	0
Pomožna lastna sredstva						
R0300	Nevplačane in nevpoklicane navadne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo					
R0310	Nevplačan in nevpoklican ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo					
R0320	Nevplačane in nevpoklicane prednostne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo					
R0330	Pravno zavezujoča zaveza vpisa in plačila podrejenih obveznosti na zahtevo					
R0340	Akreditivi in jamstva v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES					
R0350	Akreditivi in jamstva, razen tistih v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES					
R0360	Pozivi članom za dodatne prispevke v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES					
R0370	Pozivi članom za dodatne prispevke, razen tistih v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES					
R0390	Druge pomožna lastna sredstva					
R0400	Skupaj pomožna lastna sredstva	0			0	0
Razpoložljiva in primerna lastna sredstva						
R0500	Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje SCR	256.984	256.984			
R0510	Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje MCR	256.984	256.984			
R0540	Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje SCR	256.984	256.984			
R0550	Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje MCR	256.984	256.984			
R0580	SCR	160.374				
R0600	MCR	66.840				
R0620	Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in SCR	160%				
R0640	Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in MCR	384%				

	(v tisoč EUR)	C0060 Vrednost
	Uskladitvene rezerve	
R0700	Presežek sredstev nad obveznostmi	276.508
R0710	Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	0
R0720	Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	19.523
R0730	Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	84.625
R0740	Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	0
R0760	Uskladitvene rezerve	172.359
	Pričakovani dobički	
R0770	Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – Življenjska zavarovanja	27.118
R0780	Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – Neživljenjska zavarovanja	31.638
R0790	Skupni pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	58.756

S.25.01.21 – SCR – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

	(v tisoč EUR)	C0110 Bruto zahtevani solventnostni kapital	C0120 Poenostavitve
R0010	Tržno tveganje	46.432	
R0020	Tveganje neplačila nasprotne stranke	11.085	
R0030	Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	17.088	
R0040	Tveganje zdravstvenega zavarovanja	31.484	
R0050	Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja	108.864	
R0060	Razpršenost	-69.795	
R0070	Tveganje neopredmetenih sredstev	0	
R0100	Osnovni zahtevani solventnostni kapital	145.157	

	(v tisoč EUR)	C0090 Za podjetje specifični parametri
	Osnovni zahtevani solventnostni kapital (USP)	
R0030	Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	brez
R0040	Tveganje zdravstvenega zavarovanja	brez
R0050	Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja	brez

	(v tisoč EUR)	C0100 Vrednost
	Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala	
R0130	Operativno tveganje	15.985
R0140	Absorpcijske kapacitete zavarovalno-tehničnih rezervacij	-278
R0150	Absorpcijske kapacitete odloženih davkov	-490
R0160	Kapitalske zahteve za posle, ki se izvajajo v skladu s členom 4 Direktive 2003/41/ES	0
R0200	Zahtevani solventnostni kapital brez kapitalskega pribitka	160.374
R0210	Že določen kapitalski pribitek	0
R0211	Od tega že določeni kapitalski pribitki - Člen 37(1), vrsta a	
R0212	Od tega že določeni kapitalski pribitki - Člen 37(1), vrsta b	
R0213	Od tega že določeni kapitalski pribitki - Člen 37(1), vrsta c	
R0214	Od tega že določeni kapitalski pribitki - Člen 37(1), vrsta d	
R0220	Zahtevani solventnostni kapital	160.374
	Druge informacije o SCR	
R0400	Kapitalske zahteve za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki temelji na trajanju	
R0410	Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za preostali del	
R0420	Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejene sklade	
R0430	Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za portfelje uskladih prilagoditev	
R0440	Učinki razpršenosti zaradi združevanja teoretičnega SCR omejenih skladov za potrebe člena 304	

R0590	Pristop na podlagi povprečne davčne stopnje (Da/Ne)	C0109 Da
-------	--	-------------

		C0130
R0640	LAC DT	-490
R0650	LAC DT, utemeljene z razveljavitvijo odloženih obveznosti za davek	-490
R0660	LAC DT, utemeljene s sklicevanjem na verjeten prihodnji obdavčljivi gospodarski dobiček	
R0670	LAC DT, utemeljene s prenosom v pretekla obdobja, tekoče leto	
R0680	LAC DT, utemeljene s prenosom v pretekla obdobja, prihodnja leta	
R0690	Največje LAC DT	-35.307

S.28.02.01 – MCR – tako življenjska kot neživljenjska zavarovanja

	C0010		C0020		C0030	C0040	C0050	C0060
	(v tisoč EUR)	Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj					
		Rezultat MCR _(NL,NL)	Rezultat MCR _(NL,L)					
R0010	Komponenta linearne formule za obveznosti iz neživljenjskih zavarovanj in pozavarovanj	57.304	1.640		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj		
					Najboljša ocena čistih rezervacij in ZTR, izračunane kot celota	Čiste obračunane premije v zadnjih 12 mesecih	Najboljša ocena čistih rezervacij in ZTR, izračunane kot celota	Čiste obračunane premije v zadnjih 12 mesecih
	Vhodni podatki							
R0020	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja		273	1.837	0	163		
R0030	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka		4.156	26.205	0	19.197		
R0040	Nezgodno zavarovanje in nezgodno proporcionalno pozavarovanje zaposlenih		0	0	0	0		
R0050	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti		125.954	106.591	0	0		
R0060	Drugo zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil		66.289	147.807	0	0		
R0070	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter proporcionalno pozavarovanje		1.267	2.277	0	0		
R0080	Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju		28.576	52.790	0	0		
R0090	Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti		35.805	15.884	0	0		
R0100	Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje		401	977	0	0		
R0110	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka		0	100	0	2		
R0120	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči		11.650	25.875	0	0		
R0130	Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje različnih finančnih izgub		0	1.906	0	0		
R0140	Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje							
R0150	Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti							
R0160	Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje							
R0170	Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje							

(v tisoč EUR)	C0070	C0080	C0090		C0100		C0110		C0120	
	Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj	Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj		Dejavnosti življenjskih zavarovanj		Dejavnosti življenjskih zavarovanj		Dejavnosti življenjskih zavarovanj	
	Rezultat MCR _(L,NL)	Rezultat MCR _(L,L)	Najboljša ocena čistih rezervacij in ZTR, izračunane kot celota		Čisti skupni rizični kapital		Najboljša ocena čistih rezervacij in ZTR, izračunane kot celota		Čisti skupni rizični kapital	
R0200	Komponenta linearne formule za obveznosti iz življenjskih zavarovanj in pozavarovanj	395	7.502							
Vhodni podatki										
R0210	Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – zjamčena upravičenja						145.363			
R0220	Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – prihodnja diskrecijska upravičenja						3.035			
R0230	Obveznosti iz zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja						129.697			
R0240	Druge obveznosti iz življenjskih in zdravstvenih (po)zavarovanj		18.565				0			
R0250	Skupni rizični kapital za vse obveznosti iz življenjskega (po)zavarovanja				7.366				1.961.798	

		C0130
	(v tisoč EUR)	Vrednost
	Izračun skupnega MCR	
R0300	Linearni MCR	66.840
R0310	SCR	160.374
R0320	Zgornja meja MCR	72.168
R0330	Spodnja meja MCR	40.093
R0340	Kombinirani MCR	66.840
R0350	Absolutna spodnja meja (absolutni prag) MCR	8.000
R0400	Zahtevani minimalni kapital	66.840

		C0140	C0150
	(v tisoč EUR)	Dejavnosti neživiljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj
	Izračun teoretičnega MCR za neživiljenjska in življenjska zavarovanja		
R0500	Teoretični linearni MCR	57.699	9.141
R0510	Teoretični SCR brez pribitka (letni ali zadnji izračun)	138.440	21.933
R0520	Zgornja meja teoretičnega MCR	62.298	9.870
R0530	Spodnja meja teoretičnega MCR	34.610	5.483
R0540	Teoretični kombinirani MCR	57.699	9.141
R0550	Absolutna spodnja meja (prag) teoretičnega MCR	4.000	4.000
R0560	Teoretični MCR	57.699	9.141